

LUNDS
KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2001

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Sammanställd redovisning - Koncernen						
Resultat före skatt	12	63	1 201	146	56	54
Soliditet, % (Exkl. pensionsskuld före 1998)	41	43	42	35	37	
Antal tillsvidareanställda	7 636	7 332	7 263			
Kommunen						
Årets resultat	21,5	194	13	13	-52	66
varav skattefinansierad verksamhet	7,5	187	7	2	-61	47
varav affärsverken	14,0	6	6,6	11	9	19
Resultat utan jämförelsestörande poster	-23,6	-9	13	13	-97	-125
Budgetavvikelse nämnder, mkr						
Skattefinansierade nämnder ¹⁾	-51	-43	2	23	5	4
Affärsverken	13	9	3	9	5	5
Nettokostn/skatteint. o generella statsbidr, % ⁵ <i>(Skattefinansierad verksamhet)</i>	102	101	100	101	105	106
Soliditet, exkl. pensionsskuld intjänad tom 1997, %	66	67	64	68	70	70
- Skattefinansierad verksamhet	64	64	60	64	67	67
- Affärsverken	74	74	75	75	74	74
Soliditet, inkl pensionsskuld intjänad tom 1997, % ⁶ -Skattefinansierad verksamhet	19	19	16	18	22	24
	13	13	7	10	14	17
Utdebitering ²⁾	20:49	20:49	20:49	20:36	20:36	20:36
Antal invånare 31/12	99 622	98 948	98 312	97 975	97 638	97 208
Bruttoinvesteringar, mkr ³⁾	401	328	306	277	291	254
varav skattefinansierad verksamhet	261	270	271	238	260	194
varav affärsverken	39	31	35	39	31	58
varav exploateringsverksamhet	100	27				
Verksamhetens externa kostnader⁴⁾	3 683	3 525	3 344	3 175	3 089	2 935
Personalkostnader, mkr	2 390	2 263	2 157	2 038	1 951	1 858
Låneskuld	281	244	336	232	274	322
Antal tillsvidareanställda	7 236	6 932	6 900	6 851	6 825	6 962
Antal visstidsanställda	1 760	1 721	1 084	1 107	892	799

¹⁾ Exkl. Lundafastigheter.

²⁾ Ökningen 1996 och 1999 avser skatteväxlingen med landstinget/Region Skåne.

³⁾ Inkl. exploateringsområden.

⁴⁾ Exkl. avskrivningar. Från 1998 inräknas även nyintjänade pensionsförmåner.

För 1995 till 1997 är dessa tillagda.

⁵⁾ Exkl. jämförelsestörande poster.

⁶⁾ Inkl. löneskatt.

	<i>Sidan</i>
Sex år i sammandrag	2
Kommunstyrelsens ordförande	5
Förvaltningsberättelse	6
Kvalitetsredovisning	23
Nyckeltal	26
Utveckling 10 år	28
Förklaringar	30
Verksamhetsredovisning	32
Jämförelsetal	33
Nämndernas årsredovisningar	34
Affärsverkens årsredovisningar	61
Bolagens årsredovisningar	65
Resultaträkning, betalningsflödesrapport	70
Balansräkning	71
Noter	72
Drift- och investeringsredovisning	78
Organisation	79

Till årsredovisningen hör också:

- Personalekonomiskt bokslut
- Kvalitetsredovisning

Lunds kommuns årsredovisning har producerats av Lunds kommuns Drätselkontor.

Redigering och layout:

Drätselkontoret, Ekonomisk redovisning,
Helena Nilsson

Omslag

Annika André

Produktion

Tryckeri Bloms i Lund

Vill du veta mer, kontakta kommunens Drätselkontor,
tel 046 - 35 50 00 eller resp bolag.

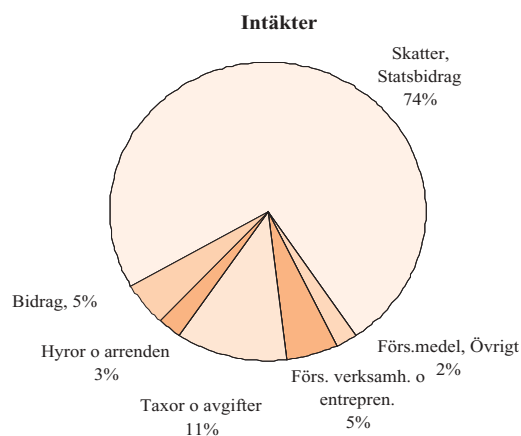
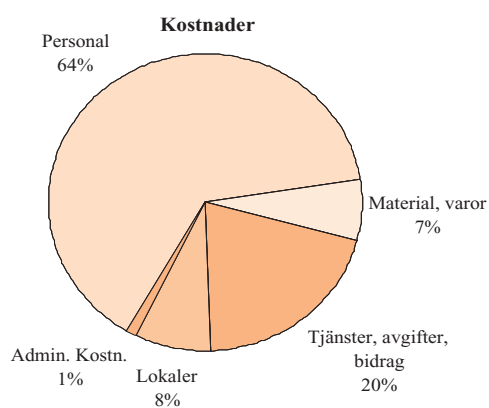
Lars Niklasson
Ekonomidirektör

Kaj Persson
Redovisningschef

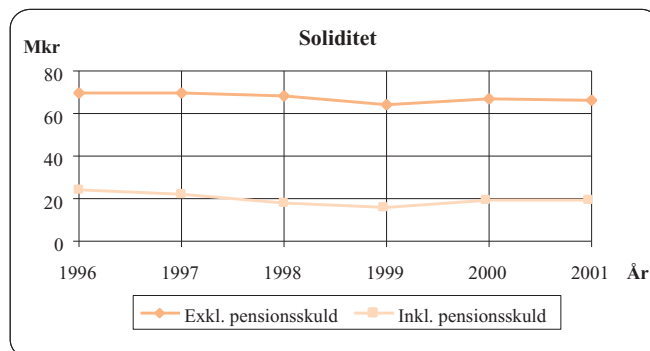
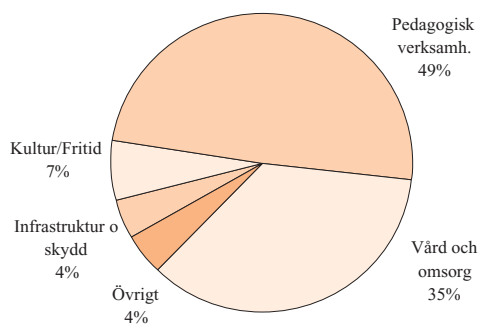
Sammandrag av koncernen

	Kostnader	Resultat	Långa Skulder	Anlägg.	Eget kap.	Soliditet
Kommunen	3 683	21	310	2 962	2 193	66
Lunds Energi AB	1 232	17	395	1 808	888	54
LK Fastighets AB	193	1	2 250	2 803	338	13
LK Parkering AB	3	1	11	54	15	70
Eliminering	-97	-30	-21	-567	-40	
Koncernen	5 014	12	2 945	7 060	3 394	41

Kommunen

Nettokostnaderna fördelning på verksamhetsblock

År 2001 - oro men också ljus

År 2001 blev ännu ett händelserikt år. Den nya organisation som sjösattes vid årsskiftet 99/00 är nu inne på sitt andra år. De tre barn- och skolnämnderna samt vård- och omsorgsnämnden är nu inne i en stabilare fas än under sitt första år. Detsamma gäller socialnämnden som också påverkades av omorganisationen.

Jag skrev i bokslutet för år 2000 att det under tidig vår kom tecken på att det fanns pro-

blem i de nya nämnderna, främst ekonomiska och administrativa. Det hade tagit lång tid innan de nya nämnderna funnit sina rutiner och det fanns problem vid införandet av det nya ekonomi- och PA-systemet. Detta medförde problem både när det gäller styrningen och uppföljningen av verksamheten.

Här vill jag konstatera att det i samtliga nämnder verkar som att dessa problem inte längre är lika påtagliga. Samtliga barn- och skolnämnder redovisar ett plus i bokslutet vilket är mycket glädjande. Det arbete som nämnder och förvaltningar lagt ner för att få ekonomin i balans är i stora delar ambitiöst och beundransvärt.

Något som budgetutskottet och Kommunstyrelsen sett som oroande är de allt för varierande prognoserna i BSN Söders tertialbokslut under året. Dessa har inneburit en osäkerhet ute i organisationen och många har känt oro för ekonomin och framtiden. Kommunstyrelsen har därför beslutat att, med erfarenheter dels från bokslutet dels från tertialrapporter från BSN Söder, följa denna nämnd extra under våren 2002.

Barn- och skolnämnderna har också under 2001 haft problem med färre antal barn vilket medför minskat antal barn i förskolan och ett minskat elevunderlag. Den kommunala organisationen har haft svårt att anpassa sig till färre antal barn, det är också stora skillnader mellan olika delar av kommunen. Ett stort arbete har lagts ner för att komma till rätta med problemen och budgetutskottet och Kommunstyrelsen har fattat beslut om en speciell utredningsgrupp som skall ta fram olika förslag till hur man minimerar dessa organisatoriska problem.

Vård- och omsorgsnämndens budgetprognoser pekade på och bokslutet har visat på ett större underskott. En analysgrupp tillsattes under våren 2001 för att i likhet med den tidigare analysgruppen för barn- och skolnämnderna visa på problem och orsaker till underskottet. Nämnden tillfördes 26 mkr och det beslutades om ett antal åtgärder vilka nu i stort är beslutade av nämnden. Budgetutskottet och Kommunstyrelsen har också beslutat att utifrån prognoser och bokslut följa nämndens arbete under våren.

Detsamma gäller Kultur- och fritidsnämnden som har minus i sitt bokslut för 2001. Underskottet bygger på flera faktorer men man kan konstatera att det byggts på under ett antal år. Det pågår en intensiv diskussion mellan budgetutskottet och nämnden och dess förvaltning. Det kommer att ske ett antal träffar under våren mellan nämnden och budgetutskottet för att komma till rätta med de problem som finns.

Den sista av nämnder och förvaltningar som Kommunstyrelsen beslutat att följa närmare är Socialnämnden. Här finns också ett underskott som till stora delar är kopplat till lagbunden verksamhet. Dock signalerar nämnd och förvaltning att det också finns ett problem med kostnadsökningar inom psykiatrin. Detta har lett till att beslut fattats att studera denna verksamhet gemensamt av budgetutskottet och socialnämnden.

I de fall Kommunstyrelsen fattat beslutat att extra följa en enskild nämnd kommer budgetutskottet att löpande informera Kommunstyrelsen om utvecklingen, det kommer också att finnas möjlighet till beslut om åtgärdsförslag från Kommunstyrelsen.

Finansiellt mål - den ekonomiska framtiden

Lunds kommuns ekonomi är trots ett svagt resultat god och den ekonomiska framtiden är ljus. Utvecklingen i Lund och regionen ger en god ekonomisk bas och den planering och styrning vi har garanterar en långsiktig god ekonomisk planering och en god ekonomisk bas.

Det är naturligt att Lunds kommun skall uppfylla kommunallagens balanskrav. I budgetutskottet har det diskuterats att som finansiellt mål ha oförändrad soliditet. Väljer man detta bör beslut tas i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige under hösten. En av fördelarna med soliditetsbegreppet är det som även drätselkontoret pekar på - att det innebär att budgetprocessen inriktas både på driftresultat och på investeringsnivå.

För att ha en god ekonomisk hushållning är detta dock inte tillräckligt. Det krävs budgeterade reserver för att täcka den osäkerhet som finns i skatteprognoserna och för de behov av tilläggsanslag som uppkommer under åren.

Fortsatt positivt

Planeringen och genomförandet av Lundalänken fortsätter enligt planerna. Jag vill bland annat lyfta fram genomförandet av storhallplats på LTH. Ett annat stort projekt som färdigställts till fromma för alla kollektivtrafikåkare och för många Lundabor är färdigställandet av Västra Stationstorget. Arbetet med projektet cykelkommunen rullar också vidare. Ombyggnader har skett på Vipeholmskolan och ett högstadium i Genarp håller på att färdigställas. Detta är som vanligt enbart ett axplock av några av de största händelserna under året. Investeringar och många andra små och stora projekt är på gång och de flesta nämnder driver egna framtidsprojekt.

Lunds kommun uppmärksammas ofta för sina framåtsträvande verksamheter. Av årets utmärkelser vill jag föra fram att vi blivit både årets återvinningskommun och årets fågelkommun.

Detta får mig att än en gång framhålla att Lunds kommun bedriver en bra verksamhet. Vi har kunnig och kompetent personal. Framtiden är definitivt Lunds, tillväxt och kompetens är bra grunder för framtiden.

Christine Jönsson

Kommunstyrelsens ordförande 2001

Sammanfattning

Koncernen

Resultat

Resultat för kommunen och dess företag före skatt blev 12 mkr. Resultat för kommunen blev 21 mkr, för Lunds Energi AB 17 mkr, för Lunds Kommuns Fastighets AB 1 mkr och för Lunds Kommuns Parkerings AB 1 mkr. I kommunens resultat finns en finansiell intäkt, främst aktieutdelning från bolagen på 30 mkr, som elimineras i den sammanställda redovisningen. 2000 var resultatet för koncernen 63 mkr.

Soliditet

Soliditeten för koncernen är 41%, vilket är två procentenheter lägre än 2000. Kommunens soliditet är 66% (bland skulderna ingår då inte pensionsskuld intjänad till och med 1997 i enlighet med Lag om kommunal redovisning), Lunds Energi AB 54%, Lunds Kommunala Fastighets AB 13% och Lunds kommuns Parkerings AB 70%.

Upplåning

De sammanlagda långfristiga skulderna uppgår till 2 945 mkr. Av dessa svarar LKF för den helt avgörande delen 2 250 mkr.

Verksamhet/organisation

År 2001 var andra året med en till stora delar ny kommunorganisation. Inkomningsproblemen har minskat betydligt. Påtagliga problem med den ekonomiska styrningen och uppföljningen finns dock kvar hos några förvaltningar. Vård- och omsorgsnämnden överskred kraftigt den tilldelade budgeten och har nu genomfört en översyn av sin ekonomistyrning för att komma till rätta med styrnings- och uppföljningsproblemen.

Handeln på den nordiska elbörsen, Nordpool, karakteriserades 2001 av mycket kraftigt stigande priser. Elbolaget i Norden AB gjorde efter felbedömningar av elpriserna på elbörsen i Oslo tradingförluster på 73 mkr under början av året och som en följd av detta ersattes VD och ledningsgrupp. All tradingverksamhet upphörde omgående. Krafthandeln används numera uteslutande till säkring av kraftkostnaderna.

Lunds kommuns Fastighets AB har under året haft en uthymlingsgrad på 100%. 71 nya lägenheter har färdigställts. Stationsbyggnad med lokaler och bostäder (50 av de 71) har byggts i samarbete med Parkeringsbolaget. Genom en nedskrivning av fastighetsvärdet med 53 mkr sjönk resultatet till 1 mkr. Uppskrivning har dock skett av undervärderade fastigheter med motsvarande belopp i balansräkningen.

Lunds kommuns Parkerings AB färdigställde parkeringshuset Lund Central med 259 korttidsplatser.

Kommunen

Resultat

För kommunen blev resultatet 21 mkr. Av detta svarar den affärsdrivande delen för 14 mkr och den skattefinansierade delen för 7 mkr. I resultatet ingår en jämförelsestörande post på 45 mkr, som är överskott från exploateringsområden som varit färdigställda sedan ett antal år tillbaka i tiden.

Skatteintäkterna och statsbidrag ökade med 148 mkr medan nettokostnaderna ökade med 160 mkr.

Soliditet

Soliditeten, dvs andelen egen finansiering av tillgångarna, är 66%, vilket är 1 procentenhet lägre än 2000. Soliditeten med pensionsåtagandena inräknade uppgår till 19%, dvs samma som 2000.

Låneskuld

Låneskulden uppgår till 281 mkr. Det är en ökning med 37 mkr.

Nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 102% jämfört med 101% 2000 (de jämförelsestörande posterna räknas inte med här).

Affärsverkens taxor

Affärsverkens taxor har varit i stort sett oförändrade de senaste sex åren. Under 2001 höjdes dock den fasta avgiften för såväl vatten som avlopp motsvarande ca 2,5% av det totala avgiftsuttaget.

Den ökning som skett av renhållningstaxan motsvaras främst av höjd servicenivå och höjda behandlingsavgifter.

Personalen

Antalet tillsvidareanställda har ökat med cirka 330 personer sedan 2000 och uppgår totalt till 7 259 personer. Sjukfrånvaron fortsätter att öka, främst inom vården och skolan.

Verksamheten - problem med styrningen och minskning i antalet barn

Kommunrevisionen har framfört synpunkter på att det behövdes en bättre styrning från kommunledningen. Kommunstyrelsen har också vidtagit en rad åtgärder i linje med kommunrevisionens synpunkter.

Barn- och skolnämnderna har genomfört minskningar inom barnomsorgen till följd av minskat antal barn. Förändringar inom grundskolan krävs också då antalet barn i de lägre åldrarna minskar. Ny högstadieskola i Genarp har påbörjats och skall vara klar till hösten 2002. Konkurrensen från fristående grundskolor har ökat och innebär initialt planeringsproblem för barn- och skolnämnderna då det varit svårt att förutsäga hur många elever som kommer att välja att gå i friskola. Antalet barn i de lägsta skolåldrarna minskar medan barnen i åldern 10-15 år ökat, vilket medför krav på strukturförändringar inom flertalet skolor.

Kommunen har blivit utnämnd till:

- Årets återvinningskommun
- Årets cykelkommun
- Årets fågelkommun
- CTO-område (EU-kommisionen)-goda exempel på förnybara energibärare.

INNEHÅLL - DISPOSITION

Begreppet "GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING"

I 1991 års Kommunallag anges att kommuner och landsting ska driva sin verksamhet med "god ekonomisk hushållning". Men vad avses med detta begrepp? Innebörden preciseras inte i lagen och förarbetena ger heller inte mycket vägledning. Det framgår dock att de löpande intäkterna ska täcka de löpande kostnaderna samt att förmögenheten inte får förbrukas för att täcka löpande behov.

Från och med budget 2000 ska, enligt Kommunallagen, intäkterna överstiga kostnaderna i de kommunala budgetarna. Kravet på balans i budgeten omfattar enbart ett rent finansiellt perspektiv på verksamheten. Rimligtvis bör kravet på god ekonomisk hushållning ses och bedömas ur ett betydligt bredare perspektiv. Följande delar ingår därför i förvaltningsberättelsen:

A - Finansiell analys och styrning

Här ingår förhållanden som är viktiga för bedömning av resultat och ställning, ekonomistyrning samt förväntad utveckling.

B - Verksamheten

Kommunallagen använder begreppet "verksamhetens ändamålsenlighet" vilket kan beskrivas som produktivitet och effektivitet. Verksamhetens måluppfyllelse gentemot invånarna/kunderna är väsentlig. En sammanfattning av verksamheten och händelser av väsentlig betydelse lämnas i detta avsnitt. I årsredovisningen finns en särskild del om kvalitetsredovisning. Varje nämnd lämnar en årsredovisning som har två rubriker; Ekonomiskt resultat och Målanalys/Verksamhetsresultat.

C - Personalekonomi

Personalen utgör den avgjort största kostnadsposten (mellan 60% och 70%) i den kommunala verksamheten. Uppföljning av personalkostnaderna, uppföljning av sjukfrånvaro etc är viktiga delar. Här ingår uppgifter om väsentliga personalförhållanden. Som en särskild del i årsredovisningen finns ett personalekonomiskt bokslut.

D - Planering

Bristfällig planering ger ofta dålig grund för god hushållning. Här redovisas de planer av större omfattning som finns och vad som gjorts under året.

E - Miljöekonomi

Den kommunala verksamheten har även den en miljöpåverkan. Vad som gjorts på central nivå inom miljöarbete redovisas i detta avsnitt.

A - Finansiell analys och styrning

Koncernen

(siffrorna för 2000 inom parentes)

Syftet med den sammanställda redovisningen - information om "koncernen"

Syftet med en sammanställd redovisning är att få en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Informationssyftet är det viktiga. Eftersom landets kommuner valt att organisera verksamheten på olika sätt i förvaltningar och bolag är den naturliga och relevanta jämförelsenivån den sammanställda redovisningen när man jämför kommunernas omsättning och balansomslutning.

I en sammanställd redovisning elimineras större interna bokföringsposter mellan de ingående bolagen och mellan kommun och bolag, både beträffande kostnader/intäkter och fordringar/skulder.

Resultatet

Resultatet uppgår till 12 mkr före skatt (63). Verksamhetens intäkter uppgick till 2 684 mkr (1 896) och kostnaderna till 5 014 mkr (4 080). Skatteintäkterna uppgick till 2 735 mkr (2 511) och generella statsbidrag till 110 mkr (186).

Finansnettots kostnader uppgick totalt till 148 mkr (127).

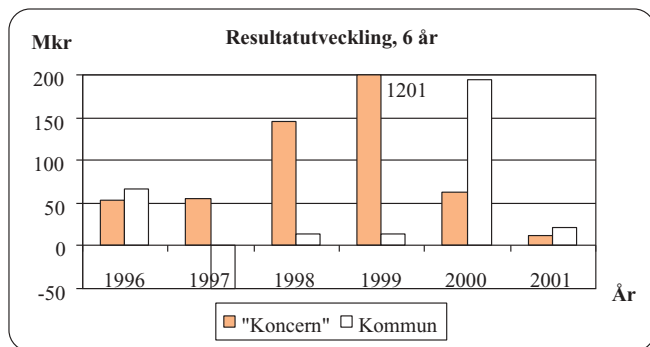
Resultat före bokslutsdispositioner, skatt och eliminering av interna poster för de ingående enheterna:

* Lunds kommun	21 mkr (194)
* Lunds Energi AB	17 mkr (99)
* L K Fastighets AB	1 mkr (30)
* L K Parkerings AB	1 mkr (1)

Kommunens resultat sjönk med drygt 170 mkr. Detta beror främst på att kommunen erhöll en stor aktieutdelning från Lunds Energi AB år 2000 pga aktieförsäljning. 2001 tillförs resultatet intäkter på 45 mkr av engångskaraktär (avslut av exploateringsområden).

Årets vinst för Lunds Energi AB sjönk med 51 mkr jämfört med 2000. Handeln på den nordiska elbörsen, Nordpool, karakteriserades 2001 av mycket kraftigt stigande priser. Elbolaget i Norden AB gjorde efter felbedömningar av elpriserna på elbörsen i Oslo tradingförluster på 73 mkr under början av året och som en följd av detta ersattes VD och ledningsgrupp. En revisionsutredning genomfördes som inte kunde påvisa att någon enskild person i företagsledningen vid någon tidpunkt under perioden 1 januari - 14 mars 2001 avsiktligt brutit mot gällande riskpolicy eller styrelsens övriga riktlinjer. Dessutom upphörde omgående all sk tradingverksamhet. Krafthandeln används numera uteslutande till säkring av kraftkostnaderna.

LKF's resultat efter finansiella poster sjönk med 29 mkr. Vid värdering av fastighetsinnehavet konstaterades nedskrivningsbehov för sex fastigheter. Gemensamt för dessa värderingsenheter är att de är uppförda under perioden 1989-1993. Fastigheterna skrivs ned med sammanlagt 53 mkr. Samtidigt skrevs undervärderade fastigheter upp med motsvarande belopp direkt i balansräkningen. Efter genomförda nedskrivningar har ingen enskild värderingsenhet ett bokfört värde som överstiger bedömt marknadsvärde med mer än 10%.

Framtidsutsikter

Kommunens budgeterade resultat för 2002 uppgår till 9 mkr och investeringsnivån är beräknad till netto 260 mkr. Det innebär att soliditeten sjunker med ytterligare en procentenhet. Resultatet har då inte belastats med den årliga ökningen av pensionsskulden före 1998. Ökningen uppgår årligen till drygt 30 mkr. Det finns dessutom strukturproblem inom Vård- och omsorgsnämnden som inte framgår av budgeten. Nämnden har centralt redovisat ett underskott på drygt 20 mkr. Kommunförbundets senaste skattintäktsprognoz visar på något högre skatteintäkter för i år än vad som budgeterats. Rambeslutet för år 2003 innebär ett resultat på blygsamma 3 mkr. Resultatet innebär att soliditeten sjunker med ytterligare en procentenhet. Efter diskussion i budgetutskottet förefaller oförändrad soliditet vara ett mål för kommunen som man politiskt kan enas kring. Denna målsättning uppnås varken 2002 eller 2003. Dessa år inriktas på att klara balanskravet som kommunallagen ställer.

Lunds Energi AB bedömer att de redan 2002 är tillbaka på en normal resultatnivå. Elbolaget kommer troligen att uppvisa ett negativt resultat 2002. Förlusten blir dock avsevärt mindre än tidigare och de räknar med att 2003 ha ett positivt resultat även i elhandelsrörelsen.

För LKF bedöms uthyrningsgraden vara fortsatt hög, med en stabilt låg omflyttning. Bostadsefterfrågan fortsätter att öka med allt fler aktivt bostadssökande. Utifrån genomförd serviceenkät utarbetas åtgärder för att vidmakthålla en hög servicekvalitet och produktutveckla hyresrätten genom personliga boendekoncept.

LKF's ekonomiska ställning och bostadsefterfrågan i Lund gör att en ökad nyproduktion från 100 till 150/200 lägenheter vore möjlig. Olika möjligheter att finna mark för nyproduktion prövas. Resultat efter bokslutsdisposition och skatt för 2002 beräknas uppgå till 24 mkr, vilket är i linje med de av styrelsens beslutade ekonomiska målen för verksamheten.

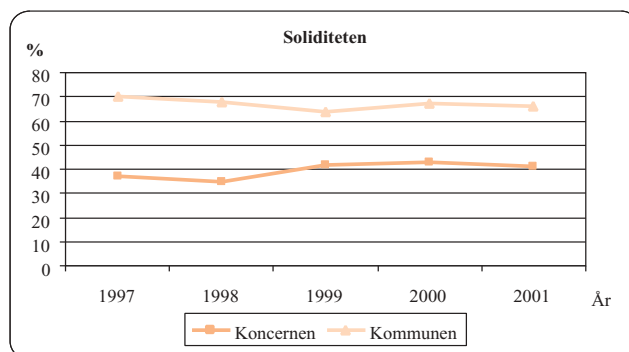
Investeringsverksamhet

Sammanlagt skedde investeringar i fastigheter, anläggning och inventarier med 572 mkr varav:

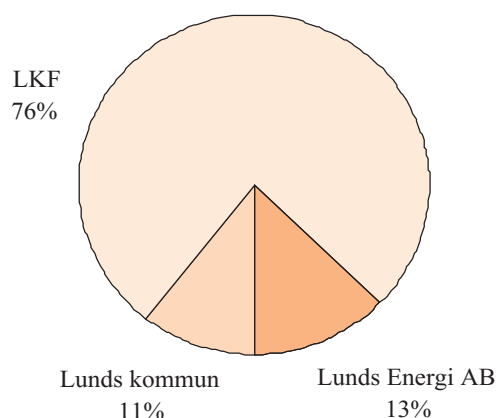
Kommunen	245
Lunds Energi	188
LKF	127
Parkeringsbolaget	11

Ekonomisk ställning

Soliditeten är 41% (43). Kommunen har borgensförbindelser på 243 mkr. Övriga borgensåtaganden från kommunen är internt mot bolagen.

Långfristig låneskuld

Kommunen

Utveckling 1992-2001 framgår av sidorna 28-29.

Årets resultat 21 mkr

Kommunens resultat uppgår till 21 mkr (194 mkr), varav

- skattefinansierad verksamhet 7 mkr (187)
- affärsverken 14 mkr (7).

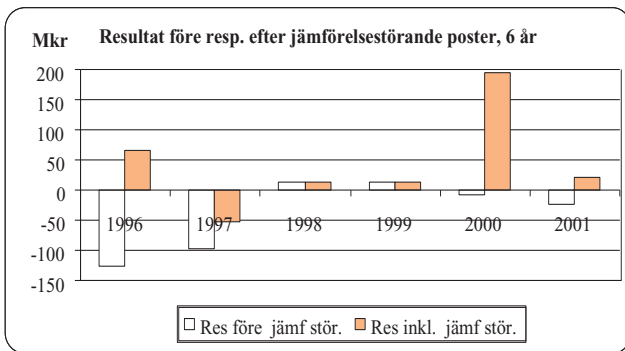
Det exceptionellt goda resultatet 2000 berodde på att "extra" utdelning från Lunds Energi uppgick till 228 mkr. För den skattefinansierade delen var resultatet 8 mkr och för affärsverken 14 mkr. Det kan noteras att resultatet för den skattefinansierade verksamheten hade varit -37 mkr utan exploateringsintäkter, vilket är 22 mkr sämre än motsvarande resultat för 2000.

Jämförelsestörande poster, 45 mkr 2001

Kommunen redovisar intäkter på 45 mkr av engångskaraktär i form av avslutade och delavslutade exploateringsområden, vars intäkter influerats tidigare år och därför redovisas som jämförelsestörande post. Senast avslut skedde var 1992. Den största försäljningen avser industriområde Pålssjö med 35 mkr. Tekniska nämnden kommer att varje år göra en genomgång av områdena och avsluta där det är möjligt eller delavsluta om området är etappindelad.

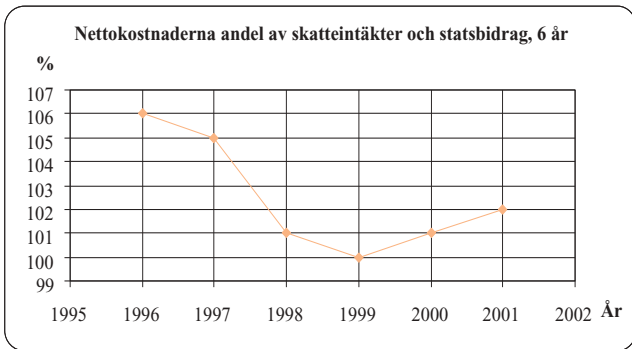
Balanskrav - inte bara ett nollresultat

Balanskravet skall uppfattas som ett golv och inte ett tak. Lunds kommun uppfyllde balanskravet 2001 men det behövs ett bättre resultat för att uppnå vad lagen menar med god ekonomisk hushållning. En allmän uppfattning hos landets kommunalekonomer är att resultatet även ska täcka värdesäkring av de pensionsåtaganden som personalen tjänat in före 1998. Kostnaden för detta pensionsåtagande uppgår årligen till drygt 30 mkr men tas, i enlighet med KRL, inte upp i resultaträkningen. Dessutom bör värdesäkring ske av kommunens investeringar varför avskrivningarna borde räknas upp med inflationen. Från resultatet ska realisationsvinster frånräknas.

Nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 102% jämfört med 101% 2000 (de jämförelsestörande posterna räknas inte med här).

Finansiering - kraftigt ökande kostnader för kostnadsutjämningsbidrag

Skatteintäkterna uppgick till netto 2 735 mkr (2 511), avgifter och ersättningar till 962 mkr (934) och statsbidrag till brutto 637 mkr (638).

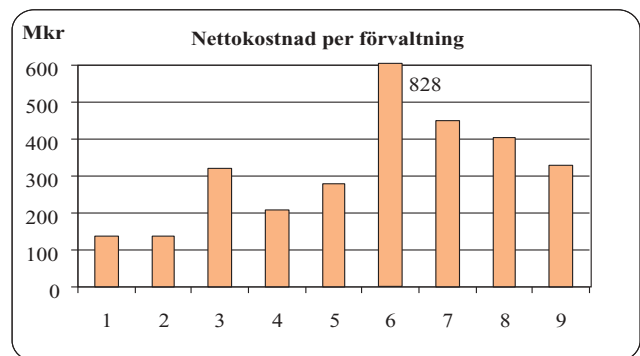
I kostnadsutjämningsbidrag till andra kommuner lämnades 258 mkr (221). Beloppet har ökat med 27 mkr per år sedan införandet av utjämningsystemet 1996. Det första året fick Lund lämna från sig 124 mkr. För 2002 räknar vi med att lämna 276 mkr i bidrag. I inkomstutjämningsbidrag lämnade kommunen 44 mkr (26). De sk Personpengarna har givit Lund ett tillskott år 2000 med 142 mkr (127) jämfört med år 1996.

Låneskulden till banker och finansieringsinstitut ökade med 37 mkr (-93) och uppgick till 281 mkr (244).

Budgetavvikelser - flera nämnder redovisar underskott

Ett flertal nämnder redovisar ett negativt utfall mot budget. Ett historiskt sett unikt budgetöverskridande för en nämnd i kommunen hade Vård- och omsorgsnämnden både 2000 och 2001, som redovisar -43 mkr (-40). Underskottet uppstod trots att nämnden beviljats tilläggsanslag med 26 mkr. En analysgrupp har funnits för att klara ut vilka åtgärder som ska vidtas för att få kontroll över kostnaderna. De tre barn- och skolnämnderna visar överskott och har i bokslutsberedningen även fått kompensation för s k opåverkbara kostnader. Tekniska nämnden visar liksom 2000 ett överskott på drygt 7 mkr.

Kultur- och Fritidsnämnden uppvisade mot slutet av året ett ökat underskott och slutade på -11 mkr. Socialnämnden visar ett underskott på -12 mkr även om ett tilläggsanslag på 4 mkr beviljats under året.

1. Övrig Central förvaltning/Brandförsvaret
2. Teknisk förvaltning
3. Utbildningsförvaltning
4. Kultur/Fritid
5. Socialförvaltningen
6. Vård- och omsorg
7. BSN Norr
8. BSN Söder
9. BSN Öster

Finansförvaltningen och budgeten, 73 mkr mer än budgeterat i skatteintäkter och statsbidrag

Skatteintäkterna har beräknats utifrån den rekommendation som Rådet för Kommunal Redovisning beslutade om 1999. Prognosen grundas på regeringens uppräkningsstal, vilket innebär ett överskott mot ursprunglig budget på 118 mkr. De generella statsbidragen var 45 mkr lägre än budget.

Finansnettot, som förutom räntor innefattar utdelning på aktier från de kommunala bolagen, uppgår till 13 mkr (244). Av de finansiella intäkterna avser 29 mkr (261) aktieutdelning från kommunala bolag, huvudsakligen Lunds Energi AB.

Resultatenheter för intern service - ett sammanlagt balanserat resultat på 176 mkr

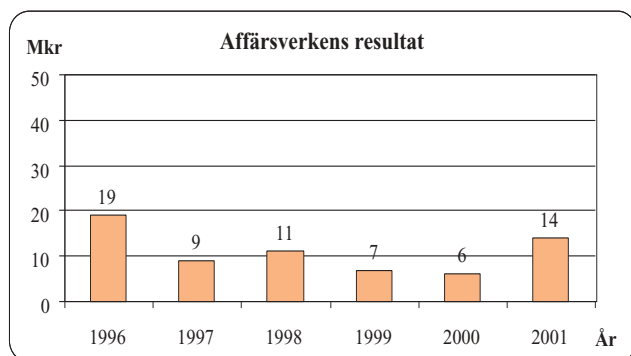
Det balanserade resultatet för resultatenheterna uppgick vid årets ingång till 146 mkr. 2001 års resultat är 30 mkr, varav Lunda-fastigheter svarar för 26 mkr.

Resultatenheterna inom Drätselkontoret och Personalförvaltningen har balanserat resultat på 11 mkr. Det är främst telefonväxeln som har ackumulerade överskott. Lunda-fastigheter har en balanserat vinst på 134 mkr inkl 2001 års resultat. Markentreprenad har ett balanserat resultat på 21 mkr efter ett resultat på 2,6 mkr 2001. Det egna kapitalet får inte disponeras utan beslut av Kommunstyrelsen.

Affärsverkens resultat 13 mkr bättre än budget

VA-verket: Resultatet uppgår till 12 mkr, jämfört med ett budgeterat överskott på 1 mkr. Balanserat eget kapital för vattenverket uppgår till 137 mkr och för avloppsreningsverket 134 mkr.

Renhållningsverket: Resultatet uppgår till 2 mkr jämfört med 0,5 mkr i budget. Det egna kapitalet uppgår till 59 mkr.

Resultatöverföring, tilläggsbudgetering 2002 sker inte av hela budgetöverskottet

Nämndernas ekonomiska resultat skall överföras till kommande år. Kommunstyrelsen beslutar om överföringen. För särskilda projekt kommer 11 mkr att tilläggsbudgeteras medan 5 mkr netto avsätts som eget kapital som får disponeras senare. Då budgeten för 2002 endast ger ett obetydligt plusresultat har tilläggsanslagen finansierats genom förväntade större skatteintäkter.

Underskotten för Vård- och omsorgsnämnden och Kultur- och Fritidsnämnden och Socialnämnden förs inte över till kommande år. Sammanlagt regleras på detta sätt 70 mkr.

Nämndernas egna kapital, som uppstått genom överföring av budgetöverskott, ökar med 7 mkr och uppgår till 23 mkr.

Prognoser under året - för flertalet nämnder blev det ett bättre utfall än i prognoserna

Under året har tertialrapporter gjorts med tillhörande prognoser. Den senaste prognosen gjordes per den 30/11.

Utfallet blev då bättre än tidigare prognoser. I det slutliga utfallet tillkom däremot kostnader som inte framkommit i prognoserna; Kultur- och Fritidsnämnden och Vård- och omsorgsnämnden ökade sitt underskott betydligt och ett underskott på semesterlöneredovisningen på 10 mkr uppdagades. Dessa poster försämrade resultatet med 14 mkr. I september framkom att Tekniska nämnden kunde slutredovisa ett antal exploateringsområden som förbättrade resultatet med 45 mkr. Under hösten gavs tilläggsanslag till Vård- och omsorgsnämnden med 26 mkr och Socialnämnden med 4 mkr, som finansierades med ökade skatteintäkter. Trots ökad budget för skatteintäkter blev utfallet ett plus på 30 mkr för skatter och statsbidrag.

De tre barn- och skolnämndernas budgetutfall förbättrades successivt under året, från ett befarat underskott på 13 mkr i maj till ett överskott på 5 mkr.

Vård- och omsorgsnämnden hade däremot ett utfall som var drygt 20 mkr sämre än i majprognosen om man beaktar att de erhöll tilläggsanslag. Denna försämring var en upprepning från 2000.

Kommunstyrelsens åtgärder

Sedan tertialrapport för januari - april vidtog Kommunstyrelsen följande åtgärder:

- En särskild analysgrupp lämnade rapport över ekonomin inom Vård- och omsorgsnämnden och lämnade förslag till åtgärder vilka sedan beslutats. Nämnden tillfördes 26 mkr samt rekommenderades att vidta åtgärder för att uppfylla analysgruppens förslag. Dessa förslag var 1) att en projektgrupp tillsättes med uppdrag att se över och förbättra ekonomistyrningen, 2) att en tjänst som ekonomichef inrättas, 3) att åtgärder vidtas för att påskynda internbudgetarbetet, 4) att system för mätning och uppföljning av verksamheten förbättras. Åtgärderna är gjorda fränsett punkt 2.
- Kommunstyrelsen uppmanade nämnderna att hålla givna ekonomiska ramar samt redovisa vilka åtgärder man vidtagit.
- Kommunstyrelsen har på varje dagordning en punkt om kommunens ekonomiska situation.
- De nämnder, som i första tertialrapporten prognostiserat underskott, ska redogöra för vilka åtgärder man vidtagit för att eliminera dessa. Dessa redogörelser ska återfinnas i nämndernas tertialrapporter. Budgetutskottet sammanträffar med de nämnder som har problem att hålla budgeten.
- Internbudget skall från 2002 beslutas och lämnas till kommunstyrelsen före den 31 januari.

Investeringar, 401 mkr i utgifter inkl exploateringsområdena

Investeringarna i fastigheter, anläggningar, inventarier, maskiner och aktier inkl exploateringsområdena uppgick till 401 mkr (328) i utgifter och 143 mkr (78) i inkomster.

Affärsverken gjorde nettoinvesteringar för 38 mkr. Inom skattefinansierad verksamhet investerades för 212 mkr.

Större investeringar (netto) har varit (mkr):

Objekt

Victoriastadion, köp	63 mkr
Storhallplats LTH, etapp 2	23 mkr
Genarp högstadieskola	20 mkr
Lundalänken, etapp 3	18 mkr
Västra angöringen	11 mkr
Vipeholmskolan	12 mkr
Norra ringen mm	6 mkr
Tunavägen-Sångarev	5 mkr
Administrationsbyggn renhålln verket	5 mkr
Aktier, nyemission	5 mkr

Investeringarna uppdelade på verksamhetsområden, (mkr):

Gator, vägar, parker	53 mkr (45)
Kultur och Fritid	79 mkr (28)
Pedagogisk verksamhet	56 mkr (58)
Vård och omsorg	8 mkr (25)
Diverse förvaltningsfastigheter	13 mkr (16)
Affärsverksamhet	42 mkr (29)

Finansiering

Medel från verksamheten (driftredovisningen), uppgår till 184 mkr (365).

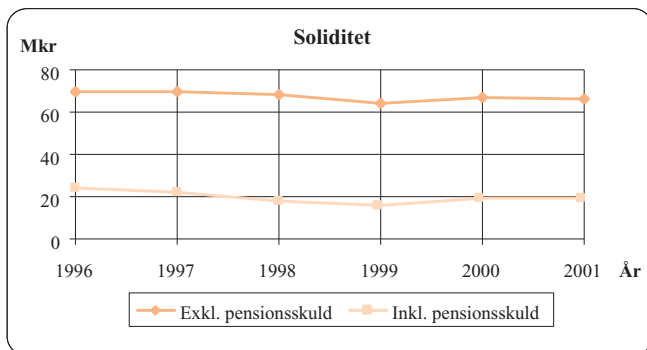
Förändringar i kapitalbindningen (främst minskning av kortfristiga fordringar) har medfört en minskning på 80 mkr. Investeringsverksamheten påverkar finansieringen med -248 mkr. Efter en ökning av upplåningen med 37 mkr (93) och utlåningen med 27 mkr slutar finansieringsanalysen på en ökning av likvida medel med 16 mkr (32).

Låneskulden 281 mkr.

Den totala långfristiga skulden uppgår till 310 mkr (273), varav låneskuld 281 mkr (244).

Soliditet

Genom att pensionsskuld som intjänats före 1998 redovisas utanför balansräkningen ligger soliditeten på 66%. Med hela pensionsskulden inräknad är soliditeten betydligt lägre, 19%.

Pensionskostnaderna

Kommunens sammanlagda pensionskostnader för året uppgick till 134 mkr (139) inkl löneskatt. Kostnaderna består av:

- * Utbetalning av pension till tidigare anställda 55 mkr (50).
- * Utbetalda garantipensioner 0,1 mkr (5).
- * Intjänad pension under 2001 70 mkr (63) plus 2 mkr som avser år 2000.
- * Uppräkning av skuld för pension intjänad 1998-1999 8 mkr (3) (inkl finansiell kostnad).
- * Uppräkning av avsättning för befarade kostnader för visstidspensioner 1 mkr.

Uppräkning av skulden för tid fram till 1998 belastar enligt lagen om kommunal redovisning inte längre resultaträkningen.

Skuld för intjänad pension 1998-1999 ingår i balansräkningen med 145 mkr (137). Därutöver finns skuld för garantipensioner på 7 mkr (10) och som pensionsskuld för förvaltningschefer med visstidsanställning finns 12 mkr upptaget. Särskild löneskatt på 24,26% ingår i skulden.

Kommunfullmäktige har beslutat att all intjänad pension enligt avtal PFA 98 i sin helhet skall betalas ut till de anställda för individuell förvaltning från år 2000. Utbetalad individuell del avseende år 2001 uppgår till 57 mkr (50), vartill kommer löneskatt med 14 mkr (12). Endast 54 mkr har bokförts på 2002 eftersom slutfaktura erhöles efter bokslutet.

Intjänad individuell del för åren 1998-99 har ej utbetalats utan förvaltats av kommunen i en särskild resultatenhet.

Borgensåtaganden - riskbedömning

Kommunen har fr o m 1997 satt som mål att borgensansvaret för Lunds Kommuns Fastighets AB årligen ska minska med 3%. År 2001 har borgensansvaret ökat med 32 mkr. Under åren 1997 t o m 2001 har dock borgensansvaret minskat med sammanlagt 290 mkr, vilket i genomsnitt motsvarar 3,0% per år. LKF anpassar sitt utbud till efterfrågan och har alla objekt uthyrda.

Samtliga aktiebolag som har erhållit kommunens borgen har god ekonomisk ställning och goda framtidsutsikter. Dock har handeln på den nordiska elbörsen i början av 2001 påverkat resultatet för Lunds Energi AB:s dotterföretag Elbolaget i Norden AB negativt. Detta har medfört att Elbolaget i Norden AB under januari och februari 2001 realiserat mycket väsentliga förluster i elhandelsverksamheten. Lund Energi AB:s underliggande lönsamhet är dock fortsatt god. Fr o m år 2002 förväntas företaget uppnå en normal vinstnivå.

Bland övriga borgenstagare finns föreningar som senarelagt betalningar i förhållande till amorteringsplan. Borgensansvaret för dessa föreningar uppgår till 2,2 mkr (2,2 mkr).

För Veberöds Tennisklubb lån, till tennishall på klubbens fastighet Trucken 2, uppgår borgensansvaret per 2001-12-31 till 0,9 mkr. Kommunen har betalat räntor och amorteringar avseende borgenslånet med 0,2 mkr samt driftkostnad med 0,2 mkr. Dessa utlägg skall regleras vid förestående uppgörelse om tennishallen. Borgensansvaret och utläggen uppgår sammanlagt till 1,4 mkr. Som säkerhet har kommunen pantbrev på 1,3 mkr i fastigheten Trucken 2.

Skattesatsen

Den genomsnittliga skattesatsen för riket 2000 var 20:57, för länets kommuner 20:07. Lunds skattesats var 20:49, dvs 42 öre högre än länet och 8 öre lägre än riket.

Verksamhet i entreprenadform

Kostnaden för verksamhet som köps in i entreprenadform utgör 12% av verksamhetens totalkostnad. Utvecklingen av dessa kostnader har varit följande:

1998	344 mkr
1999	380 mkr
2000	428 mkr
2001	472 mkr

Redovisningen är uppdelad på följande typer av entreprenader (mkr):

	2001	2000
Vårdplatser	138	110
Elevplatser	90	87
Förskoleverksamhet	69	66
Kollektivtrafik	58	57
LSS/LASS	28	25
Färdtjänst	18	16
Park- och trädgårdsskötsel	6	10
Vård i enskilda hem	9	8
Skolskjuts	11	8
Transport	9	7
Fritidshem/klubb	8	7
Öppen vård	9	7
Övrigt	6	5
Städning	4	4
Dagverksamhet	4	4
Matdistribution, måltider	4	4
Hemtjänst	1	3

EKONOMISKA UTSIKTER

Finansiellt mål - oförändrad soliditet

Under hela 90-talet har det övergripande finansiella målet för Lunds kommun varit att få ett resultat där intäkterna åtminstone inte är mindre än kostnaderna. I snitt för perioden 1990 till 2001 är resultatet + 10 mkr per år. Det är extra aktieutdelning 2000 från Lunds energi AB på 228 mkr som räddar snittet från att ligga under noll. Utan denna hade vi i stället legat på minus 10 mkr per år.

Kommunens soliditet har under perioden 1995 till 2001 sjunkit från 69% till 66%, exklusive pensionsskulden före 1998. Om denna räknas in bland skulderna sjunker soliditeten från 24% för 1995 och till 19% för 2001.

Efter diskussion i budgetutskottet förefaller oförändrad soliditet vara ett mål som man politiskt kan enas kring. Frågan har berörts i kommunstyrelsen och kommer nu att förankras i partigrupperna. Den finansiella målsättningen bör fastställas av kommunfullmäktige i höst och vara vägledande i budgetarbetet. En av fördelarna med soliditetsbegreppet är att budgetprocessen inriktas på såväl driftresultatet som på möjliga investeringsnivåer. Målet är möjligt att uppnå enligt föreslagna ramar år 2005 om investeringsnivån ligger under 200 mkr.

Budget 2002 och ekonomiska ramar 2003.

Ovanstående målsättningar uppnås varken 2002 eller 2003. Dessa är inriktas på att klara balanskravet som kommunallagen ställer. Detta innebär enbart att intäkterna skall vara större än kostnaderna och att kommunen därför inte ska visa ett minusresultat.

Budgeterat resultat för 2002 uppgår till 9 mkr och investeringsnivån är beräknad till netto 260 mkr. Det innebär att soliditeten sjunker med ytterligare en procentenhet. Resultatet har då inte belastats med den årliga ökningen av pensionsskulden före 1998. Ökningen uppgår årligen till drygt 30 mkr. Det finns dessutom strukturproblem inom vård- och omsorgsnämnden som inte framgår av budgeten. Nämnden har centralt redovisat ett underskott på drygt 20 mkr. Kultur- och fritidsnämnden har också en större verksamhet än vad budgeten medger och kommer att vidta minskningar under året. Som tilläggsbudget föreslås 11 mkr som resultatöverföring från år 2001. Finansiering sker genom att skatteintäkterna nu beräknas bli högre än vid budgettillfället. Regeringen har dessutom lagt fram en proposition om sysselsättningsstöd för att behålla eller öka nuvarande sysselsättning. Förslaget väntas ge Lund 16 mkr mer i statsbidrag vilket eventuellt kan användas för att klara de strukturunderskott som finns inom vård- och omsorg. Kommunförbundets senaste skattintäktsprognos visar också på något högre skatteintäkter för i år än vad som budgeterats.

Rambeslutet för år 2003 innebär ett resultat på blygsamma 3 mkr. För att uppnå detta har förvaltningarna med undantag för barn- och skolnämnderna, kultur- och fritid samt vård- och omsorg fått sparbeta på sammanlagt 11 mkr. Resultatet innebär att soliditeten sjunker med ytterligare en procentenhet.

Investeringsbehov - drygt 700 mkr de närmaste tre åren

En faktor att ha med i bedömningen är det investeringsbehov kommunen har de närmaste åren på grund av utbyggnad/ökad befolkning, att allt fler blir äldre och kräver vård samt andra ändringar i befolkningsstrukturen. I budgeten 2002-2004 finns bland annat planerade skolinvesteringar, ålderdomshem, idrottsanläggningar och tekniska nämndens strukturinvesteringar.

Nettoinvesteringarna för de tre åren uppgår till:

2002	259 mkr
2003	258 mkr
2004	175 mkr

PENSIONER

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsåtaganden redovisas fr o m 1998 enligt den s k blandmodellen enligt den nya kommunala redovisningslagen (se vidare under "Redovisningsprinciper"). Detta innebär att pensioner som intjänats före 1998 numera redovisas enbart som en ansvarsförbindelse inom linjen.

Kommunen har beslutat att de anställda fr o m år 2000 skall få placera hela årets intjänande i form av en s k individuell del. Detta innebär att det endast är pensioner som intjänats 1998-1999 som redovisas som en avsättning i balansräkningen samt en liten del som inte omfattas av det nya pensionsavtalet (de som är födda före 1938 samt lön överstigande 7,5 basbelopp).

Pensionsmedelsförvaltning

Kommunfullmäktige har beslutat att årligen avsätta årets ökning av kommunens pensionsskuld till en särskild intern "pensionsfond", som redovisas som en särskild balansräkningsenhet. Eftersom den pension som intjänats fr o m 2000 betalas ut som en individuell del, är det i stort sett endast den pension som intjänats under

1998-1999 som förvaltas på detta sätt. Under år 2000 placerade pensionsenheten 50 mkr i externa aktiefonder. Återstående medel återlånade kommunen. Kommunen redovisar för detta en räntekostnad internt till pensionsenheten, 4,2 mkr, medan pensionsenheten belastas med den finansiella kostnaden, 7,2 mkr, för hela pensionsavsättningen.

Målet är att den långsiktiga avkastningen skall minst motsvara statslåneräntan, vilken 2001 uppgick till i genomsnitt 4,97%.

För år 2001 har pensionsenheten fått ett finansiellt underskott på 8,2 mkr, vilket beror på utvecklingen på aktiemarknaden. Värdet på pensionsenhetens aktiefondandelar har minskat med 12,7% eller 5,9 mkr. Sammantaget har värdet på aktiefondandelarna under innehavstiden minskat med 23,3% eller 11,8 mkr.

1. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse

	2001	2000
Skattefinansierad verksamhet	133,3	129,8
- varav garantipensioner	6,8	10,4
- varav visstidspensioner	11,6	10,8
- varav övriga pensioner	114,9	108,6
Övriga pensioner avs affärsverk	1,9	1,9
Särskild löneskatt	28,3	26,8
	163,5	158,5

Av avsättningsökningen utgör en del en finansiell kostnad, dvs ränteuppräknings av pensionsavsättningen. Den finansiella kostnaden uppgår till 7,2 mkr. Nyintjänad pension utgör 11,5 mkr, medan utbetalda pensioner uppgår till 2,1 mkr. Avsättningen har minskat med 8,9 mkr p g a avtalsförändring.

I resultaträkningen redovisas ökningen, 2,6 mkr, av pensionsavsättningen bland verksamhetens kostnader, och den finansiella delen 7,2 mkr, bland finansiella kostnader.

2. Ansvarsförbindelser

	2001	2000
Skattefinansierad verksamhet	1 524,1	1 490,9
Affärsverk	23,7	24,8
- varav Vattenverk	3,4	3,4
- varav Avloppsverk	6,7	5,8
- varav Renhållningsverk	13,6	15,6
	1 547,8	1 515,8

Ansvarsförbindelsen avser pensionsförmåner intjänade före 1998. I ansvarsförbindelsen ingår för 2001 löneskatt med 302,2 mkr (2000: 295,9 mkr).

3. Finansiella placeringar - bokfört värde

	2001	2000
Återlån till kommunen	95,7	90,6
- varav Avräkningsfordran på kommunen	10,7	5,6
Aktiefondandelar	38,8	44,4
	134,5	135,0

Aktiefondandelarna har beräknats i enlighet med lägsta värdets princip. Andelarna har beräknats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på balansdagen. En nedskrivning av anskaffningsvärdet har gjorts med 5,9 mkr (2000: 5,9 mkr), vilket påförts kommunens resultat.

4. Totala förpliktelse /. Finansiella placeringar (bokfört värde)

	2001	2000
Totala förpliktelse	-163,5	-158,5
Finansiella placeringar	134,5	135,0
	-29,0	-23,5

Om värdet av de finansiella placeringarna understiger värdet av de totala förpliktelse innebär detta att kommunen har återlånat ytterligare medel. Skillnaden för år 2001 förklaras av garanti- och visstidspensioner, 18,4 mkr, samt balanserat negativt eget kapital för pensionsenheten med 10,6 mkr. Vad gäller garanti- och visstidspensionerna har kommunen valt att hantera dessa utanför pensionsenheten.

5. Finansiella placeringar (marknadsvärde)

De finansiella tillgångarna har redovisats enligt lägsta värdets princip. På balansdagen var marknadsvärdet lägre än anskaffningsvärdet. Detta innebär att marknadsvärde och bokfört värde sammanfaller.

6. Finansiella placeringar (marknadsvärde) /. Finansiella placeringar (bokfört värde)

Eftersom marknadsvärdet överensstämmer med det bokförda värdet finns inga orealiserade vinster eller förluster. Däremot har nedskrivning av aktiefondsandelar med 5,9 mkr (5,9) skett under år 2001, vilket har påförts kommunens resultat.

7. Summan av realisationsvinster/realisationsförluster under året

Genom nedskrivning av aktiefondsandelarna med 5,9 mkr (5,9) har en förlust realiserats under år 2001.

8. Realiserad förlust i relation till genomsnittlig finansiell placering

Genomsnittlig finansiell placering uppgår till 134,8 mkr. Förlusten för år 2001 uppgår till 4,4% av den genomsnittliga finansiella placeringen.

EKONOMISTYRNINGEN

Definition av ekonomistyrning

Ekonomistyrning kan definieras som en målmedveten styrprocess vars syfte är att utifrån kända spelregler/styrprinciper påverka en organisations beslut och beteende i riktning mot uppställda mål vad gäller resultat, effektivitet och ställning.

Ekonomistyrningen i Lunds kommun 2002

Kommunstyrelsens budgetutskott sammanträder regelbundet. Budgetutskottet träffar samtliga nämnder i mars för en genomgång av årsredovisning, begäran om överföring av ekonomiskt utfall, prognos för innevarande år och synpunkter på ramar för det kommande året. Budgetprocessen startar med beslut om ramar i kommunstyrelsen i mars. Ramarna bygger på beslut om EVP, Ekonomi- och verksamhetsplan, i kommunfullmäktige från hösten 2001. Nämnderna lämnar budgetförslag i slutet av juni. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutar om budgeten i november.

Anslag ges till nämnderna som ett totalbelopp för nämndens verksamhet med rätt för nämnden att disponera om men med beaktande av fullmäktiges direktiv i budgeten.

Där det är möjligt tilldelas resurser utifrån en resursfördelningsmodell som fördelar efter behov istället för efter produktion. Detta gäller för barnomsorg och grundskola. För gymnasieskola sker resursfördelning efter å-priser. För övrig verksamhet sker resursfördelning på traditionellt sätt.

Huvudprincipen är att över- resp underskott mot anslag för nämnden överförs till kommande år. Hänsyn tas till om verksamheten utförts enligt budget.

Delårsbokslut för tertial 1 och 2 med prognos för året upprättas av resp. nämnd och insändes till kommunstyrelsen, som sammanställer kommuntotalt delårsbokslut.

För investeringarna beslutar kommunfullmäktige om anslag för varje objekt. Anslag innebär att fullmäktige har angivit en totalram för objektet, som inte får överskridas, samt lämnat igångsättningstillstånd. I budgeten finns upptaget beräknad utgift/inkomst för året. Restriktionen för nämnden är att hålla sig inom den totalt beräknade nettoutgiften för året. Investeringar över 10 mkr erhåller inte anslag i budgeten och därmed inte igångsättningstillstånd. När planerna för dessa objekt har konkretiserats ska särskild framställning göras till Kommunfullmäktige om anslag till investeringen.

Kommunen har en väl utvecklad decentralisering beträffande ekonomiskt ansvar sedan flera år.

Resultatenheter

Affärsverken, Vatten- och avloppsreningsverk samt Renhållningsverk, arbetar som resultatenheter med sluten redovisning. Resultatenheter inrättas i övrigt där det är lämpligt.

En konkurrensutsättning sker för verksamheter där det är lämpligt. Marknadslänkande hyror för förvaltningslokaler tillämpas. Uthyring sker genom Lundafastigheter som är en resultatenhet vars resultat bland annat ska användas för eftersatt underhåll. Genom effektivare användning av lokalytor kan nämnderna göra besparingar. Genom den samordnade förvaltningen skapas bättre möjligheter till en bra förvaltning av de stora värden som finns i kommunens fastigheter.

Resurser för parkskötsel och anläggningsarbeten finns inom Markentreprenad som lämnar anbud i konkurrens med utomstående.

Flertalet förskolor arbetar som resultatenheter. Förskolorna får ersättning efter det antal barn som är inskrivna varje månad utifrån olika priser för olika åldersgrupper. Ett antal tillagningskök vid skolorna och äldreomsorgen arbetar som resultatenheter.

B - Verksamheten

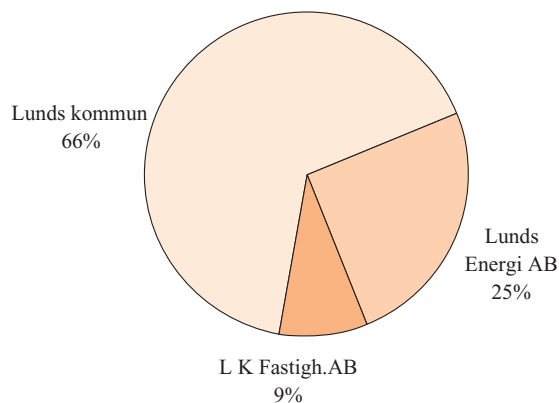
Koncernen

Verksamhet och strategi

Kommunen utgör den helt dominerande redovisningsenheten i den sammanställda redovisningen. Av omsättningen svarade kommunen för 66%, Lunds Energi AB för 25% och LKF för 9%.

Kommunen har två helägda bolag och ett bolag som ägs till 97,5%, Lunds Energi AB. Räknat på omsättning är Lunds Energi AB det största bolaget. I balansomslutning är LKF något större än Lunds Energi AB. Därutöver finns ett kommunalt bolag för parkeringsverksamhet, Lunds Kommuns Parkerings AB.

Omsättning (kostnader)

Företagspolicy

Syftet med företagspolicyn är att stärka kommunfullmäktiges roll gentemot bolagen. Detta ska ske genom:

- * Målformulering och utvärdering av de verksamheter som företagen utför.
- * Offentlig insyn i de kommunala verksamheter som företagen utför enligt de regler som gäller för kommunala bolag.
- * Ökad samordning.

En revidering av kommunens ägardirektiv (företagspolicy) har beslutats under 2001.

Kommunstyrelsen har ansvaret för all övergripande ledning och planering i kommunen. Styrningen av bolagen sker genom långsiktiga beslut avseende:

- * Målsättningar och avkastningskrav etc. Beslut i dessa frågor tas av kommunfullmäktige.
- * Policybeslut för varje bolag. Innan bolagsstyrelsen fattar beslut i ärenden av principiell karaktär ska kommunfullmäktige yttra sig.
- * Samråd mellan kommunstyrelsen och resp. bolagsledning.

Som övergripande policy slås fast att ändamålet med bolagen inte ska vara att bereda vinst åt aktieägare. Bolagen ska inte heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med kommunens kompetens. De kommunala självkostnads- och likställighetsprinciperna ska iakttagas. Generellt gäller att verksamheten ska bedrivas på affärsmässiga grunder. Det ekonomiska målet är att driva verksamheten så att Lunds kommun genom utdelning på aktiekapitalet erhåller en skäligen kapitalavkastning. Därvid ska beaktas bolagens konsolideringsbehov och investeringsberedskap.

Målen

Lunds Energi AB

- * Svara för en god och allsidig energiförsörjning.
- * Tillgodose behovet av elenergi, naturgas, fjärrvärme och andra energitjänster.
- * Hög leveranssäkerhet och servicenivå.
- * Rimlig prisnivå med hänsyn till konsolideringsbehov och investeringsberedskap.
- * Rationell energianvändning och liten miljöpåverkan ska eftersträvas.

Lunds Kommuns Fastighets AB

- * I samverkan med Lunds kommun tillgodose bostadsbehovet i kommunen.
- * Hög kvalitet, god miljö och rimlig hyra.
- * God service och utvecklat boendeflytande.
- * Svara för sanering av äldre bebyggelse i kommunen.

Lunds Kommuns Parkerings AB

- * Vara kommunens gemensamma och samordnande organ för civilrättslig parkering.
- * Genomföra lösningar för allmän parkering, boendeparkering och verksamhetsparkering på kvartersmark i samverkan med berörda kommunala myndigheter.

Övrigt

- * Principerna för Energibolagets taxor ska godkännas av kommunfullmäktige.
- * Bolagens styrelser ska i förvaltningsberättelserna, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med bolaget.
- * Kommunfullmäktige väljer bolagsstyrelser samt väljer och instruerar revisorer.
- * Kommunstyrelsen väljer och instruerar ombud till bolagsstämorna.
- * Samordning mellan bolagen och kommunen ska ske där så finnes lämpligt och ändamålsenligt

Omfattning av verksamheten

Kommunen hade externa kostnader på 3 683 mkr, egna intäkter på 962 mkr och skatteintäkter och generella statsbidrag på 2 845 mkr. Av nettokostnaderna svarar den pedagogiska verksamheten för cirka 50% och vård och omsorg för 35%.

Lunds Energi AB hade en energiförsäljning på 1 256 mkr (573) varav Värme 372 mkr, El och Eldistribution 782 mkr, Gas 92 mkr och Fjärrkyla 10 mkr. Av denna omsättningstillväxt svarar Elbolaget i Norden AB, som fr o m december 2000 konsolideras som helägt dotterbolag, för 605 mkr (43 mkr). Beaktas effekten av gjorda företagsförvärv uppgick omsättningsökningen till 20%. Bolaget har uppnått målen om avkastning på eget kapital, soliditet och god miljö. Elbolaget i Norden AB förvärvade den 1 mars 2001 90,1% av aktierna i Billinge Energi AB och den 15 maj 2001 ytterligare 10% av aktierna i 7H Kraft AB, som därmed blev ett dotterbolag med en 60%:ig ägarandel.

Lunds Kommuns Fastighets AB äger och förvaltar cirka 7 700 (7600) bostadslägenheter samt affärslokaler och parkeringsytor. Bolaget har under året haft en uthyrningsgrad på 100%. 71 nya lägenheter har byggts. Stationsbyggnad med lokaler och bostäder byggs i samarbete med Parkeringsbolaget. Antalet aktivt bostads-sökande anmälda till Bobutiken är för närvarande 7 000, en ökning med 1 000 sen året innan. Därutöver finns 14 000 passiva sökande.

Lunds Kommuns Parkerings AB äger och förvaltar fyra parkeringshus med 1 326 (1 133) parkeringsplatser. Därjämte har bolaget nyttjanderätt till av kommunen ägda parkeringsanläggningar för civilrättsligt reglerad, allmän parkering. Bolaget färdigställde parkeringshuset Lund C i april 2001.

Kommunen

MÅL, UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING, KVALITETSMÄTNING

Kvalitetsredovisningen trycks i särskilt häfte som bifogas årsredovisningen. En sammanfattning finns under avsnittet Kvalitetsredovisning i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen har beslutat om en kvalitetspolicy för kommunen som innehåller gemensamma värde för anställda och förtroendevalda samt modell för en fungerande styrning och ledning av verksamheten. Samtliga nämnder har i årsredovisning för 2001 lämnat en kvalitetsredovisning enligt ovanstående modell.

Strukturen i kvalitetsredovisning upplevs som ny för många nämnder. Man har haft svårt att identifiera mottagaren av redovisningen. Man har upptäckt att målen inte överensstämmer med de definitioner som gjorts i kvalitetspolicyn. Nämnderna har i liten utsträckning redovisat resultat. Bedömningar och förslag till åtgärder bygger på annan information än den som lämnas i redovisningen. Den sammanfattande bedömningen visar på en generellt hög måluppfyllelse.

Arbetet med kvalitetspolicy och kvalitetsredovisning befinner sig i inledningsskedet. Kommunkontoret ska under våren 2002 fortsätta att utveckla arbetet tillsammans med nämnderna. Åtgärder som är planerade är träffar med förvaltningschefer och en konferens med deltagare från nämnderna. Samarbete med drätselkontoret och personalförvaltningen för att binda ihop de olika delarna i årsredovisningen pågår.

Sedan slutet av 1980-talet arbetar Lunds kommun med att utveckla målstyrning. I Lunds kommun sker detta arbete enligt processen mål-resultat-bedömning-åtgärd.

Denna styrning innebär bland annat att mål formuleras för verksamheten som ersätter den traditionella mer detaljerade styrningen. Kommunfullmäktige beslutar i budgeten om de övergripande målen samt nämndernas ekonomiska ramar. Nämnden preciserar, med utgångspunkt från fullmäktiges mål och de ekonomiska ramarna, egna mål. Med utgångspunkt från nämndens mål sätter därefter verksamheten upp handlingsinriktade mål.

Genom uppföljningar och utvärderingar tas information fram om verksamhetens resultat. Detta kan sedan jämföras med intentionerna i målen. En bedömning eller analys av mål och utfall sker. Denna bedömning ligger sedan till grund för åtgärder. Dessa vidtas för att i framtiden korrigera handling, organisation, resurser eller mål.

Det är viktigt att målstyrningsprocessen sker i en dialog mellan olika aktörer. Dessa kan vara till exempel medborgare, brukare, politiker, anställda.

Under senare år har ett ökat intresse riktats mot begreppet kvalitet. Inom områden som till exempel skola samt vård och omsorg finns idag statliga bestämmelser om kvalitetsredovisningar och kvalitetssäkring. Begreppet används ofta i betydelse som medborgarnas attityder till, samt upplevelsen av, den kommunala servicen. Kvalitet formas i medborgarens möte med den kommunala personalen så som läraren, socialsekreteraren, sköterskan, handläggaren och så vidare. En konsekvens av detta blir att ansvar och befogenheter förs långt fram i organisationen mot detta möte. Där har man ofta kunskapen om både hur verksamheten kvalitativt kan utvecklas samt effektiviseras. Förstahandsansvaret för uppföljning, utvärdering och utveckling har därför i Lunds kommun lagts på verksamheter och nämnder.

En fungerande målstyrningsprocess är en förutsättning för en verksamhet med hög kvalitet. Fungerar denna process sker en utveckling av den kommunala verksamheten som baseras på information och analys av tidigare gjorda erfarenheter. Detta skapar förutsättningar för att organisationen lär.

Kommunfullmäktige preciserar i budgeten, genom angivande av mål, prioriteringar eller temaområden inom olika verksamhetsområden. Inom dessa områden analyserar och redovisar sedan nämnderna, i årsredovisningarna, resultaten samt vilka åtgärder som nämnden vidtagit eller avser att vidtaga samt vad nämnden anser att kommunstyrelsen bör vidtaga med anledning av bedömningen. Dessa redovisningar blir viktiga delar av den dialog som behöver finnas mellan fullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder.

För ledning, lärande och ständiga förbättringar av de enskilda verksamheterna krävs information om vad den presterar och hur den utvecklas. Arbetet med mål förutsätter att verksamheterna kontinuerligt, i sin vardag, analyserar processer, kvalitet, prestationer och ekonomi. Ledningen ansvarar för att förutsättningar finns för arbete och att detta kontinuerligt sker. Detta sker oberoende av i vilken utsträckning som det efterfrågas utifrån.

Kvalitetsredovisning för den pedagogiska verksamheten följer längre fram i årsredovisningen

ORGANISATION

Målet med nämnds- och förvaltningsorganisationen som gäller från 2000 är att:

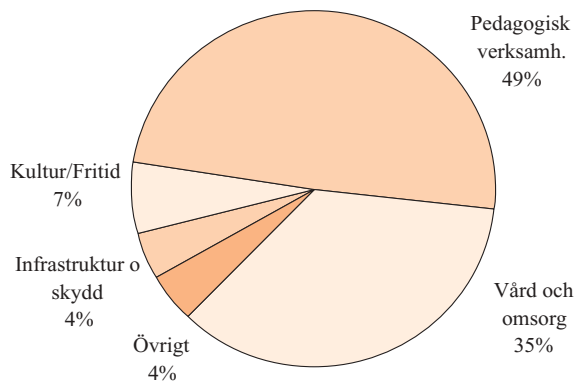
- skapa en beslutsordning med ökat inflytande från kommunmedborgarna

- skapa en organisation med ökad delaktighet från dem som brukar kommunens tjänster
- decentralisera ansvar och befogenheter långt fram i organisationen

De tre barn- och skolnämnderna ansvarar för olika geografiska områden. Vård- och omsorgsnämnden har hela Lund som sitt ansvarsområde.

Från 1 april 2001 bröts psykiatrin ut och fördes över till Socialnämnden.

Nettokostnaderna fördelning på verksamhetsblock

VERKSAMHETSRESULTAT

Nämndernas verksamhet framgår av de årsredovisningar som varje nämnd lämnar och som sammanställts i denna årsredovisning. I år har den ändring skett att nämnderna i avsnittet Verksamhetsresultat/Målanalys även ska sammanfatta kvalitetsredovisningen.

ÄLDRE- OCH HANDIKAPPOMSORG SAMT INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG

Äldreomsorgsverksamheten är sedan 2000 organiserad i tre geografiska distrikt. Förändringarnas syfte var att tydliggöra ansvarsområden och tillvarata resurser. Organisatoriskt skiljer man på beställar- och utförarorganisation.

Under 2001 genomfördes en form av beställar-utförarmodell inom äldreomsorgen. En beställarenhet med biståndshandläggare, platssamordnare och ett särskilt vårdplaneringsteam utvecklades. Inom äldreomsorgens tre geografiska områden har ny organisation lagts för att skapa en tydlig ledningsstruktur. En integrerad verksamhet hemvården, med hemtjänst, sjukvård och rehabilitering har skapats för att samtliga resurser skall finnas nära brukaren.

Det är framför allt inom två områden som problemen koncentreras, dels till en allt högre vårdtyngd och dels till mycket stora svårigheter att rekrytera kompetent personal. Även den ständigt pågående övervältringen av ansvar och kostnader från regionen påverkar förutsättningarna på ett negativt sätt. Stora ansträngningar görs för att finna lösningar som både tillfredsställer den enskildes behov och som är ekonomiskt fördelaktiga. Sammanfattningsvis har år 2001 till mycket stor del präglats av det kärva ekonomiska läget för vård- och omsorgsförvaltningen. Stora personella insatser har lagts ner på att analysera situationen, upprätta olika åtgärdsstrategier och att arbeta fram olika besparingsförslag. Offensiva åtgärder har vidtagits för att på sikt försöka påverka kostnadsutvecklingen. Riktlinjer har antagits

för att strama upp inflyttning till särskilt boende. Utvecklingsarbetet har till stora delar både centralt på förvaltningen och ute på de olika enheterna fått stå tillbaka på grund av att mycket energi fått läggas på ekonomin och personalrelaterade uppgifter, exempelvis rekrytering.

Ansvar för psykiatri överfördes från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden den 1 april och ny verksamhetschef har utsetts. Under året har stor vikt lagts vid att tydliggöra organisationen, arbeta fram nya styrfunktioner och utveckla dokumentationssystem. Verksamhetens mera långsiktiga behov av insatser har inventerats i samverkan med regionen och brukarorganisationerna. Därutöver har ett arbete påbörjats med att klarlägga gränssnittet mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Behovet av insatser för barn, ungdom och familj har ökat kraftigt under det gångna året, särskilt vad det gäller institutionsvården. Orsakerna är flera men den ökande droganvändningen bland ungdomar och de kraftiga nedskärningarna av resurserna inom den barnpsykiatriska vården har haft stor betydelse.

Socialbidragsberoendet har minskat kraftigt och de särskilda satsningarna på arbetslösa ungdomar under 25 år har inneburit att många erhållit arbete eller påbörjat utbildning. Institutionsvård för vuxna missbrukare har minskat samtidigt som öppenvårdsinsatserna utvecklats och utnyttjats i allt högre grad. Däremot har behovet av insatser för barn, ungdomar och familjer ökat kraftigt och genererat stora budgetöverskridanden. Det är framförallt institutionsvården och särskilt föräldra/barn placeringar som har gjort att kostnaderna dragit iväg. Öppenvården har dock haft hög prioritet och hög nyttjandegrad. Familjeenheten, Tonårsboendet, Hasslanda och gruppverksamheterna för barn till missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar är exempel på verksamheter som utvecklat hög kompetens och åstadkommit goda resultat. Rådgivningsbyråns arbete med unga har också varit framgångsrikt och har effektiviserats så att de kunnat ge stöd till fler ungdomar och till familjer.

PEDAGOGISK VERKSAMHET

Förskoleorganisationen i Lund tog i oktober år 2001 emot sammanlagt 3 679 barn. De enskilda förskolornas andel var 24 procent.

Antalet barn i förskoleorganisationen har sjunkit kontinuerligt sedan 1997. Under samma period har andelen barn i enskild förskola ökat från 17 till 24 procent. De kommunala förskolorna har sedan 1997 minskat barnantalet med över tusen barn, medan enskilda förskolor under samma tid ökat med ett hundratal. Barnantalet fördelat på resp. barn och skolnämnd framgår av nedanstående uppställning:

Bsn Söder	25%; 921 barn
Bsn Norr	32%; 1177
Bsn Öster	19%; 693
enskilda	24%; 888 (Söder: 460, Norr: 236, Öster: 192)

Verksamheten i förskolan bedrivs i avdelningsform, där avdelningar kan ha olika barnantal och ålderssammansättning på barnen. I Lund finns sammanlagt 252 fasta avdelningar i förskolorna. Antalet barn per avdelning är därmed i medeltal 14,6. Det reella antalet barn per avdelning kan dock i hög grad skilja sig från medelvärdena.

Den minsta avdelningen (med fem barn) finns på barn och skolnämnd Norr och den största (30 barn) är en enskild förskola. Det bör observeras att uppgiften om antal barn på en avdelning inget säger om

avdelningens personaltäthet (dvs. antal barn per vuxen).

Inom den kommunala förskoleorganisationen finns ett antal förskolor/avdelningar som är avsedda för "speciella" barn. Dessa, som samtliga finns inom BSN Norr, har färre barn och mer personal än övrig verksamhet. Förskolor/avdelningar med speciell inriktning är: Teckenspråksförskolan Uroxen för döva barn och för barn med döva föräldrar eller syskon, 4 avdelningar, Allergiförskolan Hästskon, 2 avdelningar och Flyktingförskolan Solen (avdelningen Solen) på förskolan Forsbergs Minne.

Lunds kommun har i runda tal 11 600 barn i grundskoleåldern (vårterminen 2002). Av dem går 600 i fristående grundskolor. Barn i fristående skolor utgör därmed 5 procent av det totala barnantalet.

Barn- och skolnämnd Norr

I enkätundersökningar som gjorts på skolorna vad gäller trygghet och trivsel framkommer att en mycket stor del av eleverna trivs i skolan och känner sig trygga.

Elever som slutade skolår 9 uppvisade mycket goda resultat och endast ett fåtal lyckades inte bli behöriga för gymnasiestudier. Stora ansträngningar har gjorts för att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna. Detta har inneburit att man ibland upplevt det svårt att leva upp till de verksamhetsmål som satts upp. Skolorna har dock över lag lyckats mycket bra i sina ansträngningar att få ekonomin i balans.

HAKuL-projektet för hållbar arbetshälsa har bl a inneburit att vi kunnat gå in med mer individuella rehabiliteringsinsatser än tidigare, vilket vi hoppas kan vara ett led i arbetet med att på sikt sänka sjukfrånvaron och frånvarokostnaderna.

Barn- och skolnämnd Söder

Under hela året har förskolorna arbetat med att anpassa verksamheten till ett vikande barnunderlag. Barn och föräldrar uttrycker mestadels att de är nöjda med och uppskattar förskolornas arbete och att förskolemiljön är trygg. Stora barngrupper upplevs genomgående som ett hinder för måluppfyllelse. Tillsammans med barn- och skolförvaltning norr bedrivs ett försöksprojekt "vikarieproffsen" som utgör en "bemanningscentral" med egen arbetsledare. Efterfrågan på tjänster har varit stor och verksamheten har byggts ut successivt.

Eleverna i åk 9 vt 2001 har mycket gott studieresultat. 95% av eleverna var behöriga till studier på gymnasieskolan. Svane- och Tunaskolan hade ännu högre procentandelar. Motsvarande tal för riket var 89%. Resultaten av de nationella proven i åk 5 utvisade att 93%-95% av eleverna har tillräckliga eller är på god väg att få tillräckliga kunskaper i engelska, matematik och svenska. Elevunderlaget i de lägre åldrarna i grundskolan har minskat dels på grund av att det faktiska antalet barn minskar, dels på grund av att allt fler elever väljer fristående skolor. Stora krav har därför ställts på skolorna att anpassa verksamheten utifrån det vikande elevunderlaget.

Barn- och skolnämnd Öster

Verksamheten har minskat med totalt 9 avdelningar och ett antal dagbarnvårdare. Antalet barn i grupperna har ökat till 20-22 barn per grupp eller 14-16 barn per grupp bland de yngsta barnen. Föräldrar och personal har under året uttryckt stor oro över utvecklingen inom verksamheten.

Skolorna har i hög grad lyckats uppnå målen för skolverksamheten. Betygsresultaten för avgångseleverna var positiva 2001.

Gymnasieutbildning

Elevers möjligheter till inflytande över sitt lärande ser nämnden som en av de mest angelägna frågorna för skolorna att arbeta med. Elevers motivation och medverkan utgör förutsättningar för att få hög kvalitet i all skolverksamhet och att uppnå de nationella - och i skolplanen och UVP angivna - målen för skolan. För läsåret 1999/2000 har nämnden fastställt Demokrati och inflytande som särskilt utvärderingsområde.

De resultat och frågeställningar som kommit fram i skolornas redovisningar och i den för förvaltningen gemensamma kvalitetsredovisningen utgör underlag för:

- * diskussioner och beslut om vilka områden som bör bli föremål för fördjupade kvalitetsstudier
- * beslut om särskilda åtgärder behöver vidtas
- * upprättande av budget och resursfördelning.

Utbildningsförvaltningen har valt att upprätta kvalitetsredovisningar läsårsvis för att tydliggöra att den pedagogiska verksamheten på skolorna kommer i första hand och att förvaltningens budgetarbete bör anpassas därefter. Redan i denna årsredovisning sammanförs kvalitetsredovisning med årsredovisning och bokslut, så att sambanden mellan den pedagogiska och den ekonomiska verksamheten blir tydlig.

KULTUR OCH FRITID

Under året har arbetet med effektmål för Kultur- och Fritidsnämndens verksamheter utvecklats.

Kultur- och fritidsnämnden arbetar med politiska frågor i särskilda arbetsgrupper inom nämnden med uppgift att ta fram handlingsprogram för prioriterade områden. Under året har ett idrottspolitiskt handlingsprogram tagits fram och nämnden har tillsatt en arbetsgrupp för att se över möjligheterna till ökat samarbete över verksamhetsgränserna.

Bibliotek: Ett omfattande översyn av stadsdelsbibliotekens organisation och verksamhet har påbörjats. Projektering av nytt bibliotek i Veberöd har påbörjats. Folkbiblioteksverksamheten skall här samverka med medborgarkontor och skola.

Kulturskola: Verksamheten är koncentrerad till Lindebergsska skolan. Aulan har renoverats för konsertbruk. Ett allvarligt problem för kulturskolan är resursbristen, lokal- och lärarkostnader rymts inte inom budget. Plan för att rätta till detta måste tas fram.

Idrott: Verksamheten har integrerats med bad och camping. Brukarkontakterna har ökat, bland annat har idrottsting genomförts.

Fritid: Ny organisation för fritidsgårdsverksamheten har trätt i kraft. Arbetet med drog- och brottsförebyggande verksamhet och ungdomspolitiska frågor har ökat.

INFRASTRUKTUR, SKYDD MM

Byggnadsnämndens myndighetsutövningen vad gäller löpande ärendehantering och service till allmänheten har utvecklats väl. Kommunens översiktsplan Öpl-98 har aktualitetsförklarats under året, vilket bekräftar att planeringen i huvudsak vilar på fast grund.

Under verksamhetsåret har betydande insatser gjorts för att främja GIS-utveckling. Dessa insatser har skett genom att nya geografiska underlag tagits fram. Översiktskarta över Skåne samt ortofoto över Lunds tätort har tillkommit. Kvaliteten på databaser har förbättrats för att ny teknik skall kunna tillämpas och utbildning har genomförts även för personal tillhörande andra förvaltningar.

Arbetet med Lunda-MaTS och LundaLänken har löpt vidare med ytterligare en viktig etapp genom Lasarettområdet och LTH. Trafiksystemet förbereds för angelägna förstärkningar sydost om staden. Att Lund blev årets cykelkommun får delvis tillskrivas kontorets insatser för en framsynt planering. Utbyggnaderna inom LundaLänken följde plan. Inom LIP-projektet Cykelkommunen byggdes nya cykelvägar och belysning förbättrades längs flera sträckor. Under året genomfördes en Cykla till jobbet-kampanj, som lockade ca 3 000 deltagare. Inom LIP-projektet Gå och cykla till skolan har totalt 30 av de 44 mest kritiserade korsningarna och sträckorna byggts om i projektet. Utöver dessa ombyggnader har belysningen förbättrats på 13 olika sträckor. Projektet har tagit fram en mängd informationsmaterial som kan användas framförallt i skolorna.

Trots omfördelningar från andra verksamheter under året har väghållningens underhållsskuld ökat. Det som var positivt var att satsningarna gång- och cykelbanor var större än tidigare.

Inom ramen för det lokala investeringsprogrammet, LIP, genomfördes en mängd olika arbeten inom olika projekt. Investeringarna omfattade totalt 120 mkr vilket är en betydligt högre nivå än normalt. Det är utbyggnader inom LundaMaTs-projekten, ca 80 mkr, som dominerat. LundaLänkens utbyggnad fortsatte med en etapp vid Brunnsåsen. Entreprenör handlades upp för etappen genom sjukhusområdet.

Bostadsbyggandet präglades av fyra större projekt i Lund, medan byggandet i de östra tätorterna i stort var begränsat till Södra Sandby. I Lund märktes ett 60-tal bostadsrätter inom kv Landsdomaren, ett 60-tal hyresrätter inom kv Klostervallen, ett 50-tal hyresrätter vid Västra Stationstorget och ett 50-tal egna hem inom Annehem (styckehusomter). I Södra Sandby fortsatte byggandet inom Kyrkovången och Fåglåsan i lugn takt.

AFFÄRSVERKSAMHET

Under året gjordes över 5,5 miljoner resor med stadsbussarna i Lund. Detta är det högsta resandetalet sen början av 1990-talet. Färdtjänsten i kommunen utförs sedan den 1 juli 2001 av två olika entreprenörer.

VA-verksamheten under år 2001 (liksom året dessförinnan) stördes och begränsades av brist på personal. Antalet vakanta tjänster under året pendlade mellan 7 och 9. Vattenleveranserna och avloppsvattenreningen har i stort fungerat som planerat. Vatten-

försäljningen fortsätter ej längre att minska. Under året har en ny huvudvattenledning utförts mellan Dalby och Södra Sandby. Omhändertagandet av slam från avloppsreningsverken utgör för närvarande ett stort bekymmer.

Renhållningsverket: Materialflödet från hushållen har ökat från 1996 till 2001 med 32%. Befolkningen ökade under denna period med 2,5%. Mängden tidningar fortsätter att minska, vilket kan bero på att alltmer kartong och wellpapp numera kastas på rätt ställe.

Arbetet med att utveckla serviceutbudet enligt intentioner i Lunds Agenda 21 har pågått under hela året. Det omfattande försöket med fastighetsnära insamling av returmaterial i villabebyggelse avslutades i slutet av året. Ungefär hälften av de tillfrågade hushållen accepterade ett deltagande i försöket. Nästan 99% av de deltagande hushållen önskade att den utökade insamlingen skulle permanentas. Tydligtvis har man upplevt servicen som meningsfull och ändamålsenlig, trots svårigheterna med dimensioneringen av abonnemangsvolymen utifrån villahushållens varierade behov.

De senaste årens utvecklingsarbete har inneburit att verksamheten inte kunnat byggas ut i avvaktan på resultat från försöksverksamheterna. En annan bidragande orsak till fördröjningen av utbyggnadstakten utgör de försenade leveranserna av gasdrivna fordon. Trots detta är återvinningsresultatet fortfarande ca 40% bättre än genomsnittet i regionen. Målet är nu att bygga ut den fastighetsnära insamlingen så snabbt som möjligt i det resterande fastighetsbeståndet. Utveckling och förädling av de utåtriktade delarna i verksamheten har således haft högsta prioritet.

Det är glädjande att konstatera att detta arbete blivit så uppmärksammat och bl a resulterat i att Lunds kommun blivit Sveriges återvinningskommun 2001. Lunds Renhållningsverk beskrivs som ”ett bra exempel på glad teknikutveckling i god renhållartradition”.

GEMENSAM ADMINISTRATION OCH FÖRSÖRJNINGSVERSAMHET

Arbetet med kvalitetsredovisning har fortsatt i projektform främst inom förskole- och skolområdet. Kommunkontorets projektledare kommer alltmer att koncentrera arbetet kring kvalitetsredovisningar och utveckling. Näringslivsenheten har påbörjat arbetet med projektledning av Brunnskögsområdet. Näringslivschefen har koncentrerat sitt arbete på att göra Lunds kommun känd bland företag och institutioner. Informationsenheten har arbetat med starten av medborgarkontor i Dalby, Södra Sandby, Veberöd och Genarp.

Miljöstrategiska enheten har bl.a. deltagit i LundaMaTs-arbetet, tagit fram en rapport om markanvändningen i kommunen, ett förslag till policy för transporter och ett förslag till strategi för miljöanpassad upphandling.

Miljöstrategiska enheten leder kommunens samtliga nämnder och styrelser i deras arbete att införa miljöledning. Kommunens nästan 500 miljöombud ska efterhand integreras i arbetet med miljöledningssystem.

Driftproblem har förekommit med ekonomisystem och lönesystem. Ett nytt rapporteringsverktyg för ekonomiförvaltning har tagits i drift. Dessa rapporter har blivit uppskattade i verksamheten. Ett analysverktyg för lättgjorda sammanställningar har gjorts men användningen har inte kommit igång så att det är allmänt spritt. Ett motsvarande nytt rapportverktyg för löne- och pa-information har gjorts.

Större efterfrågan på systemdrift och nätansvar har medfört en expansion av IT-enheten.

Lundafastigheter har förstärkts med en fastighetsekonom och en byggprojektledare i syfte att öka servicegraden gentemot brukarna och aktivt bevaka planfrågor, fastighetsmarknad m.m. Sedan ett år tillbaka finns en funktion ”kundtjänst”. Inrättandet har inneburit en avsevärd höjd servicenivå.

Rent generellt kan sägas att en kundundersökning gav ett för Lundafastigheter som hyresvärd ett förhållandevis högt betyg. Hyresgästerna gav sammanlagt ett snittbetyg på 7,2 på en 10-gradig skala. Internhyressystemet är etablerat, men tillämpningen behöver förändras i vissa avseenden. Informations- och utbildningsinsatser behövs för att förklara internhyressystemet och styrmodellen för Lundafastigheter.

C - Personalekonomi

Sedan fyra år tillbaka är den personalekonomiska redovisningen en del av kommunens årsredovisning. I denna beskrivs bland annat antal anställda, ålder och sjukfrånvaro. Totalt hade kommunen vid årsskiftet

7 259 tillsvidareanställda, 7 373 anställningar och 6 594 årsarbetare.

Inom personalområdet finns ett antal oroande faktorer som har stor betydelse för verksamhetens kvalitet och ekonomi. Det är framför allt den stigande sjukfrånvaron, för närvarande 32 dagar per anställd och år, och den kommande bristen på personal.

Under året har arbetet med ett nytt personalpolitiskt program fortskridit. Den politiskt tillsatta styrgruppen har varit mån om ett stort deltagande av de anställda i detta arbete. Flera hundra anställda har diskuterat personalpolitiska frågor med hjälp av ett diskussionsunderlag och rapporterat detta till styrgruppen.

För ytterligare information om personalen hänvisas till den personalekonomiska delen av årsredovisningen.

Det nämnderna tar upp om personalfrågor i sina årsredovisningar sammanfattas i viktigare drag här.

Vård- och omsorgsnämnden: De olika verksamheterna har haft svårigheterna att rekrytera kompetent personal samtidigt som sjukfrånvaron och personalomsättningen ökat. Detta har inneburit ökade kostnader för personal inklusive övertid och mertid, introduktion och annonsering. Bemanningföretag har också i allt högre grad fått utnyttjas. För att möta de allt större svårigheterna att rekrytera personal har ett särskilt Resursteam inrättats inom äldreomsorgen under hösten för att anlitas vid korttidsfrånvaro.

Det är rekryteringssvårigheter beträffande lärare, förskollärare och fritidspedagoger. Trots att BSN Norrs och BSN Söders gemensamma projekt Vikarieproffsen slagit mycket väl ut har vi också periodvis haft svårigheter att rekrytera korttidsvikarier till våra förskolor.

Barn- och skolnämnd Öster anger i den personalekonomiska redovisningen att det framstår med tydlighet att konsekvenserna och kostnaderna för sjukfrånvaron är det som förvaltningen måste sätta fokus på under kommande år. Det är en viktig strategisk ledningsfråga och förvaltning och ledningsteam kommer att ytter-

ligare analysera sjukfrånvaron och upprätta handlingsplaner för att förbättra arbetsmiljön och på så sätt påverka frånvaron i rätt riktning. De konstaterar att det redan görs ett gott systematiskt arbetsmiljöarbete i förvaltningen. Ytterligare åtgärder behövs dock. Bland annat kommer kontinuerlig uppföljning av sjuktal och antalet rehabiliteringsärenden att fortsättningsvis ske i samband med tertialuppföljningarna. Av stor vikt är också att verksamhetsansvarigas arbetsmiljökompetens ständigt hålls på en hög nivå.

Personalomsättningen inom Renhållningsverket har i stort sett varit obefintlig och sjukfrånvaron är enligt företagshälsovården näst lägst i kommunen, vilket också är tillfredsställande och då inte minst med tanke på arbetsuppgifternas karaktär.

D - Planering

Planer för verksamheten

Förskoleplan som är synkroniserad med skolplanen gäller sen 1999. Kommunstyrelsen har fattat beslut om upphandling av extern utvärdering. En lokalplan för barnomsorg och skola finns bilagd skolplanen respektive förskoleplanen.

Vård- och omsorgsnämnden har under 2001 färdigställt Plan för stöd, service och omvårdnad. I planen har målen för verksamheten utvecklats utifrån ett brukarperspektiv. Planen innehåller vidare en redovisning av ett omfattande behov av om- och nybyggnad av särskilda boenden både för äldre och för omsorg och habilitering.

Socialnämndens har en stöd- och serviceplan som har omarbetats. Den nya planen anger nämndens resursbehov inom psykiatri och missbruksvården för perioden 2002-2006.

Utbildningsnämnden har för perioden 2000 - 2002 utarbetat och fastställt en särskild Utvecklingsplan (UVP). Planen som ansluter nära till - och är en vidareutveckling av - kommunens skolplan är riktad till verksamheterna inom nämndens ansvarsområde. Den utgör därmed det gemensamma måldokumentet för utbildningsförvaltningen och anger mål och inriktning för skolornas arbete inom olika områden. I avsnittet Kvalitetssäkring i planen anges de områden skolorna särskilt ska prioritera.

Under året har ett idrottspolitiskt handlingsprogram tagits fram av Kultur- och Fritidsnämnden.

Under året har Kommunfullmäktige beslutat om följande planer :

- Informationsplan för Lunds kommun
- Ledningsplan för Lunds kommun
- Reviderad räddningsplan för Lunds kommun

Fysisk planering

Det finns två programdokument; ett långsiktigt Utbyggnadsprogram (med 3-4 års mellanrum) och ett kortsiktigt, treårigt Mark- och bostadsförsörjningsprogram (årligen). Det första utarbetas genom Kommunstyrelsens försorg det senare genom Tekniska nämndens försorg.

Kommunens översiktsplan Öpl-98 har aktualitetsförklarats under året, vilket bekräftar att planeringen i huvudsak vilar på fast grund. Fördjupningar pågår för Stångby, Dalby och Kungsmarken samt för Lund med projektet Värna och vinna staden. Den regionala tillväxten och den förändrade konkurrenssituationen ställer kommunen inför fortsatta, komplicerade intresseavvägningar, som nämnts ovan.

Bland viktiga detaljplaner som avslutats kan nämnas Klostervallen, Ladugårdsmarken, Vipeholm 2 och Fåglasång (bostäder), Södra Gastelyckan (företagsområde) samt kv Brunius, Sölve och N Fälåden 2:5 (verksamheter). Sammanlagt har 17 detaljplaner avslutats, av vilka flera har överklagats. Den ineliggande volymen av plan-ärenden som är under arbete uppgår till drygt 80 st. Kontoret har ett flertal större planutredningar på gång, t ex Östra Flanken, Margretedal/Karhögstorg, Klostergårdens Idrottsområde respektive Centrum, Jöns Petter Borg, Ny kongressanläggning och Kärrvallens industriområde i Genarp samt förfrågningar om detaljhandel.

Mark och byggande

Bostadsbyggandet präglades av utdragna planprocesser och därav följande förseningar i Lund och Dalby. I övriga orter hämmades planerad utbyggnad främst av svag efterfrågan. Av planerade drygt 700 bostäder kom endast ca 250 igång under året.

Mark för företagsetableringar fick ett viktigt tillskott i Södra Gastelyckan i Lund.

Brunnhögsområdet förbereddes på olika sätt för fortsatt exploatering och företagsetableringar med forskningsanknytning. Visionen om ett miljömässigt framstående område vidmakthölls genom kraftfulla satsningar på en stadsskog och särskild bussgata genom området.

Försäljningen av industrimark var relativt omfattande - 45 000 kvm i Lund, 16 000 kvm i de östra tätorterna - medan antalet nybildade och bebyggda tomter var normalt. I Lund såldes ett 10-tal tomter huvudsakligen inom Gastelyckan och Pilsåker

Bostadsbyggandet präglades av fyra större projekt i Lund, medan byggandet i de östra tätorterna i stort var begränsat till Södra Sandby. I Lund märktes ett 60-tal bostadsrätter inom kv Landsdomaren, ett 60-tal hyresrätter inom kv Klostervallen, ett 50-tal hyresrätter vid Västra Stationstorget och ett 50-tal egnahem inom Annehem (stykkehusomtomter). I Södra Sandby fortsatte byggandet inom Kyrkovången och Fåglasång i lugn takt. Den långtgående bostadsanpassningen (Bättre för alla) har kunnat genomföras fullt ut i de projekt, där kommunen tillhandahållit marken.

I Lund erbjöds tomter för fri bebyggelse. I Veberöd, S Sandby och Genarp förbereddes sådana tomter. Av bostadsprojekt som inte kom igång planenligt kan nämnas Ladugårdsmarken, Karhögstorg och Vipeholm i Lund liksom Riddarsporren i Dalby och Kryddvången i Genarp.

E - Miljöekonomi

Koncernen

Lunds Energi AB är sedan 1998 certifierade enligt ISO 14001. Omcertifiering för ny 3-årsperiod genomfördes i november 2001.

I december miljödiplomerades LKF för tredje året i rad. Diplomereringen gäller för år 2002 och är en bekräftelse på ett framgångsrikt miljöarbete. Ny miljöpolicy har antagits med lista över betydande miljöaspekter, övergripande samt detaljerade mål för tiden 2002 - 2004.

Miljöinventering av inomhusmiljö i befintlig bebyggelse (MIBB) av bostäderna har påbörjats och under året omfattat 2 500 lägenheter. Inventeringen inleds med en hyresgästenkät med frågor rörande inomhusmiljön. Över en treårsperiod kommer hela vårt lägenhetsbestånd att inventeras och samordnas där så är möjligt med den obligatoriska ventilationskontrollen OVK. I samband med miljöinventeringen mäts även stickprovvis radonhalten i byggnaden.

Kommunen

Miljöutskottet

Miljöutskottet har som en av sina främsta uppgifter att följa upp arbetet med Lunds lokala Agenda 21 som antogs av kommunfullmäktige 1997-09-25. Arbetet följs upp på många områden nedan ges en översiktlig redovisning av miljöutskottets verksamhet som pågått under 2001.

Vid kommunkontorets miljöstrategiska enhet är tre personer tillsvidareanställda. Därutöver har under året 8 personer varit projektanställda i längre och kortare projekt.

Miljöstrategiska enheten har deltagit i kommunala arbetsgrupper med anknytning till uppföljning av Lunds Agenda 21 och det långsiktiga miljöstrategiska arbetet. Man har deltagit i utarbetande av ny energiplan för Lund, samt utarbetande av ett utbyggnadsprogram för Lunds kommun.

Under året har miljöredovisning för Lunds kommun som geografiskt område presenterats för år 1999.

Arbetet med revideringen av Lunds Agenda 21 påbörjades i april år 2001. I enlighet med plan och målsättningar för arbetet är utgångspunkten de nationella miljö kvalitetsmålen. Miljöutskottet har under året koncentrerat arbetet med att ta fram uppgifter för att belysa miljö tillståndet i Lund. Det har varit ett mycket omfattande arbete med att ta fram uppgifter från bl a kommunens egna förvaltningar och bolag, länsstyrelsen, nationella myndigheter, universitet med flera. Underlagsmaterialet ska ligga till grund vid diskussioner i tematiska arbetsgrupper som påbörjas i januari 2002. Länsstyrelsen har under året haft ett pågående arbete med att överföra de nationella målen till regional nivå och Miljöstrategiska enheten har haft återkommande dialog med dem.

Miljöutskottets hemsida har utvecklats och omfattar nu över hundra sidor om verksamheten där olika projekt beskrivs. Där finns bl a nya sidor om projekten inom LIP och energismarta skolor. Via adressen www.lund.se/miljo kommer besökaren direkt till miljöutskottets sidor.

Ungdomsforum har drivits som projekt sedan höstterminen 1998 för att stödja och stimulera miljöarbete för ungdomar i Lunds kommun. Projektet drivs i samarbete mellan utbildningskansliet (naturskolan) och miljöutskottet. En projektledare på halvtid samordnar projektet.

Projektet "Energismarta skolor" - har tillkommit inom projektet Utmanarkommunerna som ett samarbetsprojekt mellan Lunds kommun och Lundabygdens naturvårdsförening. Projektet har vuxit fram i samtal mellan Lundafastigheter, Naturskolan, Lundabygdens naturvårdsförening och Miljöutskottet. Projektet påbörjades 1:a februari år 2001 och avslutas under 2003.

Miljöutskottet har under året arbetat med att ta fram en ny ansökan om lokalt investeringsprogram för perioden 2002 - 2004. Regeringen beslutade i december år 2001 att bevilja Lunds kommun bidrag med 59,1 miljoner kronor för lokalt investeringsprogram. Det beviljade programmet omfattar 16 projekt med sex olika huvudmän. Totalt omfattar programmet investeringar för ungefär 214 miljoner kronor varav miljörelaterade investeringar för ca 160 miljoner kronor.

Miljöutskottet har tillsammans med representanter från personalförvaltningen och tekniska förvaltningen tagit fram förslag till strategi för transporter i Lunds kommun. Förslaget har varit på bred remissrunda och därefter bearbetats.

På uppdrag av kommunstyrelsen har miljöutskottet i samarbete med drätselkontorets MA-enhet, under år 2000, utfört en utredning om strategi för miljöanpassad upphandling.

Lunds kommun är en av 8 svenska kommuner som utsetts av EU-kommissionen till ett så kallat CTO-område; Dvs områden som kan visas upp som goda exempel inom EU som aktivt jobbar med att främjar andelen förnybara energibärare (sol, vind vatten och bioenergi). Utnämmandet har tillkommit som en del i arbetet med projektet Utmanarkommunerna.

Inför avslutningen av Utmanarkommunerna har Lund aktivt deltagit i diskussioner med bl a naturvårdsverket, kommunförbundet och miljödepartementet om bildandet av ett klimatnätverk.

Lokalt investeringsprogram för Lunds kommun (LIP 1998-2000 (2002))

Av de totalt 25 åtgärder, inklusive administration, som erhöLL LIP-bidrag 1998 har 18 avslutats och 1 (åtgärd 15, biogas) aldrig påbörjats. Med de tidsplaner som fått godkänt av Miljödepartementet sedan förra verksamhetsrapporten kommer de resterande åtgärderna att avslutas under 2002.

De genomförda investeringar som är bidragsgrundande i enlighet med ansökan, uppgår till 382,6 miljoner kronor för perioden 1998-2001. Andelen som är miljörelaterade uppgår till 342,7 miljoner. De totala genomförda investeringarna, där de "miljörelaterade" utgör merparten, uppgår till 423,9 miljoner för 1998-2001. En bedömning är att de totala investeringarna för perioden 1998-2002 kommer att hamna på i storleksordningen 520-530 miljoner kronor. Totalt har 79,5 miljoner kr av LIP-bidraget delats ut. De bidragsrelaterade kostnader som hittills redovisats berättigar till ett LIP-bidrag på 97,1 miljoner kr.

Huvuddelen av de planerade investeringarna har nu genomförts. För åtgärder som avslutats 1998-2000 är det möjligt att helt eller

delvis göra en uppföljning av de miljörelaterade målen såväl som övriga kvalitativa mål. De mål som är lättast att följa upp på kort sikt avser energisektorn (1-2 driftår efter genomförda investeringar). För åtgärder som avser anläggande- eller kvalitetshöjning av biotoper går det att direkt fastställa den areella utbredningen för vidtagna åtgärder. När det gäller det kvalitativa resultatet, t ex ökade populationer av rödlistade arter, kan det dröja flera år innan målet uppnås. För våtmarker gäller dock att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden kommer redan efter något till några få år. De informativa åtgärderna kan ge utslag på kort sikt, t ex ökat cyklande, men det kan också krävas flera år innan invanda mönster bryts.

För de mål som är relaterade till trafiksektorn sker en uppföljning av den samlade trafikmiljösatsningen inom LundaMaTs. Även om arbetet med att påverka trafikbeteendet är en långsiktig ambition, kan vi redan nu - trots att alla åtgärder ej ännu genomförts fullt ut - konstatera konkreta resultat. För åtgärder som berör trafik- och naturvård finns det - i de flesta fall - angivet i ansökan att uppföljningen av de miljörelaterade målen kommer att ta flera år efter de fysiska åtgärderna avslutats. För samtliga miljörelaterade mål gäller dock att det till våren 2003 kommer att föreligga någon form av uppföljning, inklusive prognos.

Sammantaget görs bedömningen att förutsättningarna är goda för att kommunen skall kunna uppnå, eller komma i närheten av de målsättningar som finns angivna i ansökan. I några fall kommer vi t o m att uppnå bättre resultat än förväntat.

Det totala antalet årsarbeten för perioden 1998-2001 uppgår till 415. Enligt ansökan är målsättningen, när hela investeringsprogrammet är avslutat, att ha skapat 509 årsarbeten. Hittills har ett årsarbete kostat drygt en miljon kronor. Den återstående investeringar som förväntas ske år 2002 hamnar, minimum, på strax över 100 miljoner kronor. Med ledning av detta drar vi slutsatsen att vi kommer att hamna strax över det mål som angavs i ansökan.

Miljöledning

Under 2001 har 19 av 20 förvaltningar och bolag arbetat med att införa miljöledningssystem i sina verksamheter. Arbetet har handletts av två projektledare från Miljöstrategiska enheten. Varje förvaltning/bolag har utsett en miljösamordnare och arbetsgrupp för införandet, totalt ingår ca 115 personer i arbetet. Fyra förvaltningar/bolag har genomgått åtta utbildningssteg och är redo för internrevision under våren 2002. Övriga verksamheter genomgår samma utbildningsserie och de sista förvaltningarna/bolagen beräknas bli klara våren 2003. Lunds Energi och Elbolaget i Norden AB har redan miljöledningssystem och är certifierade enligt ISO 14001 och deltar därför inte i Miljöstrategiska enhetens utbildningar.

Kurser för nya samt befintliga miljöombud har hållits vid tre tillfällen under året. Totalt finns det c:a 400 miljöombud i förvaltningarna/bolagen. Information om miljöledningsarbetet har getts till miljöombuden via kurserna och nyhetsblad från Miljöstrategiska enheten. Syftet är att miljöombuden efterhand ska integreras i miljöledningsarbetet.

Annat om miljö:

- Satsningarna på LundaMaTs, ett helhetsgrepp för att miljöanpassa transportsystemet i Lund, fortsatte med oförminskad styrka inom lokala investeringsprogrammet, LIP-projekten Lundalänken, Cykelkommunen, Gå och cykla till skolan och Mobilitetskontoret.
- Kommunen blev utsedd till Årets cykelstad.
- Rekordhög resandetal, över 5,5 milj. resor, i stadsbusstrafiken.
- Genomförandet av LIP-projekten har pågått med fyra naturvårdsprojekt och ett parkprojekt.
- Vattenvårdsprojekten i Höje å, Kävlingeån och Sege å fortsätter.

Lunds kommun har blivit Sveriges återvinningskommun 2001. Lunds Renhållningsverk beskrivs som "ett bra exempel på glad teknikutveckling i god renhållartradition".

Lundafastigheter: Det av Naturvårdsverket godkända uppföljningsprogrammet för byggprojektet Östrattornskolan i Lund förväntas bli genomfört till årsskiftet 2002/2003. Det pågår en kontinuerlig erfarenhetsåterföring mellan fastighetsförvaltning och projektering med avseende på att bli öka det allergiförebyggande arbetet. I Lundafastigheters miljöarbete finns många inslag som gynnar det allergiförebyggande arbetet. Resultaten ligger i linje med angivna mål. Inventeringen av projektet för miljöbedömning av fastigheter och upprättandet av ett miljöledningssystem förväntas bli genomfört under tiden fram till halvårsskiftet 2004. Konsulthandledningen är under utarbetande och kommer bli att innehålla riktlinjer för hur idé-skriften "Sunda Huset" ska hanteras i byggprojektet. Ecodriving kommer att genomföras under 1:a halvåret 2002 och innefattar såväl anställda som förtroendevalda.

Miljönämnden: Arbetet med miljöbalken har successivt blivit en naturlig del av verksamheten och konstaterade överträdelser har lett till ökad administration. Informationsinsatserna till små verksamhetsutövare är fortfarande eftersatt vad avser bli egenkontrollen. Folkhälsoarbetet har funnit sina former och det planerade nätverket är under uppbyggnad liksom folkhälsoforumet. Livsmedelshanteringen inom kommunen ges planerlig tillsyn, om än mindre under året än vad som vore önskvärt.

Kommunens kvalitetsredovisning trycks i ett särskilt häfte. Nedan följer en sammanfattning av Pedagogisk verksamhet och Vård- och omsorg som svarar för 85% av kommunens nettokostnader.

Förskolan

I Lunds kommuns förskoleplan pekas Demokrati och Språkutveckling ut som områdena som särskilt ska uppmärksammas och genomföra arbetet i förskolorna. Inom ramen för arbetet med kvalitetsredovisning för år 2001 har förskolorna i Lund i enkätform beskrivit sin uppföljning av två specificerade uppföljningsområden, vilka fastställdes av kommunfullmäktige i samband med antagandet av kommunens budget för år 2001. De två områdena var Bemötande och Språkutveckling. Bemötande kan sägas utgöra en snäv konkretisering av demokratiområdet i förskoleplanen, medan språkutveckling i bägge fallen kan sägas omfatta samma fält.

Syftet med redovisningarna var att förskolorna skulle beskriva vilka mål inom områdena de valt att fokusera på utifrån barnens behov. Syftet var också att därigenom kunna redovisa vilka metoder förskolorna arbetar efter och vilka sätt man använder för att ta reda på om målen uppnåtts samt i vad mån man vidtagit åtgärder med anledning av resultaten.

Valet av uppföljningsområdet Bemötande har främst utgått från en skrivning i Lunds kommuns förskoleplan att

... alla i förskoleverksamheten - såväl barn som vuxna - har rätt att bli bemötta med respekt; förskolan ska bemöta barnen med hänsyn, en positiv grundinställning, engagemang och saklighet.

I den måltext som utvärderas sägs att förskolorna ska bemöta barnen på vissa sätt. När förskolorna i sina enkätsvar redogör för sina bemötandemål är det dock endast 25 procent som uppfattar "handlingen" som det centrala, dvs. att de lokala målen anger på vilket sätt personalen i handling ska sträva efter att bemöta barnen.

I åtskilligt fler fall är det dock troligt att de lokala bemötandemålen, fastän de beskriver önskvärda eller allmänhetiska tillstånd, i praktiken ändå fungerar som handlingsinriktade mål eftersom personalen, genom sin kännedom om den lokala förskolekulturen, förmår tolka det utsagta handlingsinriktade i dem.

Valet av uppföljningsområdet Språkutveckling har utgått från nedanstående två mål i Lunds kommuns förskoleplan

.. Språk och begreppsbildning är grunden för barns utveckling och lärande.

.. Genom att utveckla ett rikt och nyanserat språk ökar barnens förmåga att uttrycka sina tankar och kommunicera med andra.

Barn söker kunskap genom lek och samtal. Lärande i förskolan kommer till stånd i samspel mellan vuxna och barn och genom att barn lär sig av andra barn. Barngruppens sociala samspel är ofta en viktig del i barnens språkutveckling. Genom både nationella och kommunala satsningar har språket varit i fokus inom förskolan under lång tid. Bland annat Bornholmsmetoden har använts på många förskolor. Ofta har barn med tecken på dyslexi uppmärksammas redan innan skolåldern.

Grundskolan

I ett nationellt perspektiv går det 7,6 lärare på 100 elever i grundskolan. Antalet lärare i Lunds kommunala grundskoleorganisation är, omräknat till heltidstjänster, 944 stycken. Det betyder en lärartäthet på 8,6 lärare per 100 elever. Det finns således ytterligare en lärare per 100 barn i Lund, jämfört med riket. Till detta kan läggas 177 fritidspedagogerna som åtminstone till en del arbetar med skolundervisning; främst i förskoleklass och lägre klasser.

Lunds grundskolors betygsresultat är mycket goda. Bland stora och medelstora städer i landet ligger Lunds genomsnittliga meritvärde på 229 poäng högst. Meritvärde utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15, MVG=20). Det möjliga maxvärdet är 320 poäng. Nationellt medelresultatet var 203 poäng.

Också andelen elever med behörighet för gymnasiestudier är högre i Lund

- Lund	94,9%
- Nationellt medel	89,2%

En annan variabel som indikerar kvalitet i grundskolan är andelen elever som lämnar åk 9 utan lägst betyget G i ett, flera eller samtliga ämnen. Lunds resultat är även här synnerligen bra:

- Lund	13,6%
- Nationellt medel	25,7%

I budget 2001 fick barn- och skolnämnderna i uppdrag att till grundskolans kommungemensamma kvalitetsredovisning bland annat redovisa:

- Resultat från nationella prov i årskurs 5 och 9
- Simkunnighet i årskurs 3
- Elevinflytande
- Förskolepedagogikens genomslag i förskoleklassen

Resultat från nationella prov i årskurs 5 och 9

Andelen elever med tillräckliga resultat i nationellt prov för åk 5 (vårterminen 2001) var per ämne:

.. Svenska	85%
.. Engelska	87%
.. Matematik	86%

Det är värt att notera att matematikresultatet inte, på samma sätt som gäller i årskurs 9, är klart sämre än i de övriga två ämnena.

Andelen elever med godkända resultat i nationellt prov för åk 9 (vårterminen 2001) var per ämne. Inom parentes anges antalet elever.

- Svenska	98% (22)
- Engelska	98% (19)
- Matematik	93% (73)

Simkunnighet i årskurs 3

Antal elever som inte var simkunniga (25 meter på djupt vatten) i åk 3 var år 2001:

- Bsn Norr	55 elever
- Bsn Söder	34 elever
- Bsn Öster	28 elever

Elevinflytande

I en webbaserad enkät till samtliga elever i årskurs 8 frågades om elevernas vilja att ha inflytande inom olika områden, och i vad mån skolan - enligt deras uppfattning - tillät dem att ha detta inflytande. Då studien utnyttjat samma enkätfrågor som i en likadan undersökning 1999 - och resultaten visat sig vara mycket likartade - går det att med viss tyngd påstå:

- * Uppemot hälften (»50%) av eleverna tycker att de kan påverka vilken grundskola de går i.
- * Runt en fjärdedel (»25%) av eleverna tycker sig kunna påverka
 - skolmiljön
 - hur man arbetar på lektionerna
 - läxor och prov (när)
 - vad som tas upp på lektionerna.
- * Under en femtedel (< 20%) av eleverna tycker sig ha inflytande på områdena...
 - regler i skolan
 - skolans pengar
 - schemat
 - skolmåltiderna
 - hur mycket läxor och prov
 - val av undervisningsmaterial
- * Endast var tionde elev (10%) upplever sig kunna påverka valet av lärare.

Ovanstående slutsatser ska ses i ljuset av att mellan hälften och två tredjedelar av eleverna vill ha inflytande inom vart och ett av de aktuella områdena. Det ska också ses i ljuset av att den lokala skolplanen uttryckligen anger att...

Eleverna ska ha ett verkligt inflytande över sitt eget lärande. De ska ha möjlighet att vara med i formella beslutsorgan samt kunna påverka det dagliga arbetet i skolan.

Det finns sålunda starka indikationer på att elevers önskan om inflytande bara till en liten del uppfylls inom skolsystemet. Då dessutom styrdokumentet är entydiga inom området, förefaller det rimligt att anta att flaskhalsarna för ökat elevinflytande - dvs. att elever ska uppleva verkligt inflytande - i första hand finns i skolan.

Förskolepedagogikens genomslag i förskoleklassen

Läsåret 2000/01 utökades grundskolan med en ny, frivillig, årskurs som kommer före årskurs 1. Den benämns förskoleklass och är tänkt att både pedagogiskt och organisatoriskt överbrygga gapet mellan förskola och skola. Som lärare i förskoleklasserna finns både förskollärare och lärare från grundskolan samt fritidspedagoger. I en rapport konstateras att förskolepedagogiken har en mycket stark ställning i förskoleklasserna i Lund. När personalen under hösten 2001 fick värdera arbetssättet, kom man fram till att verksamheten till mellan 60 - 80 procent är förskoleinriktad.

Gymnasieutbildning

I förvaltningens skolor pågår ett omfattande och intensivt utvecklingsarbete inom ett stort och brett fält.

Kvalitetsundersökningen Avgångselevernas syn på arbetsklimatet i skolan vårterminen 2001 har blivit föremål för en särskild rapport och även till stora delar fogats in i förvaltningens kvalitetsredovisning för lå 2000/01. Denna typ av undersökningar behöver göras flera år innan man kan dra riktigt tillförlitliga slutsatser om den enskilda skolan.

För första gången innehåller årets kvalitetsredovisning en total avstämning av de enskilda skolornas verksamhet visavi de i nämndens utvecklingsplan (UVP) uppsatta målen.

Liksom tidigare år uppvisar förvaltningens gymnasieskolor, vuxenutbildning, modersmålsverksamhet och naturskoleverksamhet mycket goda resultat såväl i absoluta som i relativa mått. Det föreligger skillnader mellan enskilda program och enskilda skolor vilket klart pekar på olika behov av resurser och hjälpinsatser. Kvalitetsredovisningen bekräftar därvidlag den fördelning som gjorts inom förvaltningen av de i skolplanebeslutet avsatta resurserna till elever i behov av särskilt stöd.

För gymnasieskolans del bekräftades lundaskolornas goda position i en av finansdepartementets Expertgrupp för studier i offentlig ekonomi (ESO) under våren 2001 framlagd rapport. I rapporten har 382 gymnasieskolor betygssatts utifrån respektive skolas kunskapstillförsel, value added, genom att mäta skillnaden mellan elevernas ingångsbetyg i kärnämneskurserna från grundskolan och deras avgångsbetyg i gymnasieskolan. Detta gjorde man efter det att man tagit hänsyn till skillnader i elevernas studieförutsättningar.

Gymnasieskolorna delades in i fyra grupper efter hur stor andel elever man hade på de studieförberedande programmen.

- I grupp 1 (minst 2/3 av eleverna på studieförberedande program) placerade Polhemskolan sig på delad 9:e och Spyken på delad 17:e plats bland 75 skolor.
- I grupp 2 (mellan 1/3 och 2/3 av eleverna på studieförberedande program) placerade Katedralskolan sig på delad 13:e plats bland 190 skolor.
- I grupp 3 (mindre än 1/3 av eleverna på studieförberedande program) placerade Vipeholmsskolan sig på delad 2:a plats bland 40 skolor.

ESO-studien som är helt kvantitativ visar inga orsakssammanhang men kan mycket väl användas som underlag för ytterligare analyser och åtgärder.

Vidtagna åtgärder

Under läsåret 2000/01 har ett antal olika områden varit föremål för särskilda utredningar och insatser. Arbete pågår inom flera områden som lyfts fram i tidigare kvalitetsredovisning och beräknas fortsätta även under kommande år.

Några områden som särskilt uppmärksammats under 2000/01 har varit:

- Etik i skolan - prioriterat utvecklingsområde
- Elevers syn på arbetsmiljön i skolan (enkätundersökning)
- Utveckling och förändring inom samhällsvetenskapsprogrammet (Vipeholmsskolan)
- Utveckling inom ämnet matematik
- Kompetensutveckling för lärare
- Kompetensutveckling för skolledare
- Kompetensutveckling för utbildningsnämnden

Under våren 2001 genomfördes konferenser på samtliga skolor och enheter inom förvaltningen för att informera och diskutera föregående års kvalitetsredovisning med personalen. Även elevrepresentanter deltog. Nämndens ordförande, nämndsledamöter i skolkonferenserna samt skoldirektör och utvecklingsledare medverkade.

Matematik

Förkunskapsprov i matematik

Gymnasieskolorna i Lund genomförde ett diagnostiskt prov i matematik för de nya åk 1-eleverna i början av höstterminen. Avsikten med provet var att undersöka i vilken omfattning eleverna kommer till gymnasieskolan med tillräckliga förkunskaper för att, inom ramen för den reguljära undervisningen, kunna uppnå målen för A-kursen i matematik.

Provet var konstruerat av en lärargrupp och utfördes på samtliga skolor, inklusive Magleskolan/IV. Resultaten för huvuddelen av eleverna var goda, endast en liten grupp elever bedömdes ha bristfälliga kunskaper och vara i behov av särskilt stöd för att klara A-kursen. Resultaten kan bland annat ligga till grund för skolornas dimensionering av stödinsatser. Undersökningen har också ingått som en del i det diskussionsmaterial som användes vid skolornas gemensamma utvecklingsdag hösten 2000.

Nationellt kursprov samt betyg i Matematik kurs A

I det fortsatta arbetet med att följa upp elevers resultat och även för att kunna göra jämförelser mellan olika variabler och över tid, inrapporterade skolorna våren 2001 elevernas resultat på det nationella kursprovet och deras betyg i Matematik A, när dessa var klara. Flertalet elever genomförde kursprovet under våren, några redan hösten 2000 medan andra elever kommer att göra det först under hösten 2001. Bearbetning av materialet pågår.

Vård- och omsorg

Inriktningsmålen för Vård och omsorgsnämnden formuleras utifrån ett brukarperspektiv.

I egenskap av brukare har jag rätt att:

- kräva kvalitet i vård och omsorg
- ta ansvar för mig själv och min egen situation
- bemötas med respekt och värdighet.

Utifrån dessa mål har Vård och omsorgsnämnden beslutat att:

För samtliga vårdtagare i ordinärt och särskilt boende ska, inom fyra veckor och tillsammans med berörd personal, upprättas en individuell vårdplan/arbetsplan. Metoder och redskap för uppföljning har utarbetats inom samtliga enheter under året. Måluppfyllelse i denna del uppskattas till ca 50%. Resultatet är generellt högre inom särskilt boende än inom ordinärt boende.

Vårdtagaren ska minst två gånger årligen medverka i samtal med berörd personal kring överenskommen individuell vårdplan/arbetsplan. Måluppfyllelse i denna del uppskattas till ca 20%.

Samtliga vårdtagare ska i möte med verksamhetens personal vara nöjda med hur de blivit bemötta. Något resultat kan inte redovisas för 2001 men en brukarundersökning genomförs i februari 2002 där bland annat denna fråga kommer att belysas.

De olika verksamheterna inom Individ- och familjeomsorg har i flera avseende uppnått goda resultat. Socialbidragsberoendet har minskat kraftigt och de särskilda satsningarna på arbetslösa ungdomar under 25 år har inneburit att många erhållit arbete eller påbörjat utbildning. Institutionsvård för vuxna missbrukare har minskat, samtidigt som öppenvårdsinsatserna utvecklats och utnyttjats i allt högre grad. Däremot har behovet av insatser för barn, ungdomar och familjer ökat kraftigt och genererat stora budgetöverskridanden. Det är framförallt institutionsvården och särskilt föräldrar/barn placeringar som har gjort att kostnaderna dragit iväg. Öppenvården har dock haft hög prioritet och hög nyttjandegrad. Familjeenheten, Tonårsboendet, Hasslanda och gruppverksamheterna för barn till missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar är exempel på verksamheter som utvecklat hög kompetens och åstadkommit goda resultat. Rådgivningsbyråns arbete med unga har också varit framgångsrikt och har effektiviserats så att de kunnat ge stöd till fler ungdomar och till familjer.

	Norr	Söder	Öster	Totalt	2000
Antal invånare (beräknat årsgenomsnitt)					
Totalt	38 897	37 374	22 879	99 150	97 962
Invånare 1-5 år	1 913	1 541	1 386	4 840	4 966
Invånare 6 år	400	327	330	1 057	1 119
Invånare 7-15 år	3 963	3 517	3 340	10 820	10 617
FÖRSKOLEVERKSAMHET					
<u>Ekonomi</u>					
Bruttokostnad per inskrivet barn, tkr					
~ förskola	78	76	72	76	72
* kommunal förskola	79 ¹⁾	77	72	76	73
* enskild förskola	74	73	74	74	68
~ familjedaghem/-daggrupp	70	79	55	63	62
- varav lokalkostnader per inskrivet barn, förskola i kommunal regi, tkr	16	15	15	15	14
Avgiftsfinansieringsgrad %	14%	14%	17%	15%	15%
Avgiftsfinansieringsgrad, kr per barn	12 694	13 422	14 176	13 334	13 027
Bruttokostnad (kr) för barn med behov av särskilt stöd per inskrivet barn	3 400	4 300	2 489	3 446	2 388
<u>Verksamhetsmått</u>					
Antal inskrivna barn (inkl 6-åringar) i egna nämndens verksamhet	1 742	1 465	1 224	4 431	4 570
~ kommunal förskola	1 366 ¹⁾	961	781	3 108	3 244
~ familjedaghem (inkl skolbarn)	122	64	242	428	432
~ enskilda förskolor	254	440	201	895	894
Antal placerade barn i genomsnitt (april/oktober)					
~ förskola	1 664	1 345	1 014	4 023	4 152
~ familjedaghem/-daggrupp	122	64	242	428	431
Antal personal för barn med behov av särskilt stöd/ 100 inskrivna barn.	0,96	1,30	0,76	1,02	1,03
Antal besök per tillfälle i öppen förskola	30	10	14	18	21
<u>Kvalitet</u>					
Förskola, antal barn per personal i barngrupper (årsarbetare)	5,3	5,9	5,6	5,6	5,7
Förskola, antal m2 per barn	13,3	11,4	11,4	12,3	12,0
GRUNDSKOLA MED SKOLBARNOMSORG					
<u>Ekonomi</u>					
Fritidshem (tkr) bruttokostnad per inskrivet barn	21	26	21	23	21
Fritidsklubb (tkr) bruttokostnad per inskrivet barn	17	17	16	17	14
Grundskola, bruttokostnad (tkr) per elev i nämndens skolor	65	65	59 ⁴⁾	63 ²⁾	61
Grundskola, bruttokostnad (tkr) per elev i fristående skolor	57 ³⁾	53	52	54	52
- varav hyreskostnad per elev (kommunala skolor), tkr	12	14	10	12	12
- varav lokalkostnad per elev (fristående skolor), tkr	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
- varav konsumtionsavgifter per elev, tkr	2,0	1,9	1,2	1,7	1,7
<u>Verksamhetsmått</u>					
Skolbarnomsorg, antal inskrivna barn i egna nämnden (producerade platser)					
~ fritidshem	1 144	1 061	908	3 113	3 111
~ fritidsklubb	272	215	62	549	507
Grundskola, antal producerade elevplatser i genomsnitt (april/okt)	3 895	3 644	3 498	11 037	11 037
~ varav årskurs F-5	2 333	1 991	2 083	6 407	6 174
~ varav årskurs 6-9	1 562	1 653	1 416	4 631	4 863
Skolbarnomsorg, antal placerade barn i genomsnitt (april/okt)					
~ fritidshem	1 209	1 245	931	3 385	3 279
~ fritidsklubb	290	267	120	677	619
Grundskola, antal placerade elever i genomsnitt	4 223	3 749	3 629	11 601	11 544
~ varav i nämndens skolor	3 811	3 352	3 446	10 609	10 670
~ varav i annan nämnd	236	64	25	325	294
~ varav i andra kommuner	19	17	25	61	66
~ varav i fristående skolor	157	316	134	607	515
Antal elever med invandrarbakgrund	902	400	126	1 428	1 139

	Norr	Söder	Öster	Totalt	2000
Kvalitet					
Antal lärare per 100 elever i årskurs F-5	6,9	6,5	6,6	6,7	7,0
Antal lärare per 100 elever i årskurs 6-9	8,8	8,1	8,3	8,4	7,6
Antal pedagogisk personal per 100 elever i årskurs F-5	11,1	11,4	8,5	10,3	11,2
Antal pedagogisk personal per 100 elever i årskurs 6-9	8,9	8,1	8,4	8,5	7,8
Andel behörig pedagogisk personal, årskurs F-5	96,5%	96,0%	97,7%	96,7%	96,9%
Andel behörig pedagogisk personal, årskurs 6-9	96,4%	95,5%	94,3%	95,5%	94,0%
Antal tjänster per 100 elever i årskurs F-5	14,6	14,0	12,8	13,8	14,5
Antal tjänster per 100 elever i årskurs 6-9	12,1	10,4	10,8	11,1	10,6
Andel elever (%) som saknar betyg i något av ämnena svenska, engelska eller matematik i årskurs 9, på vårterminen	4,4%	4,7%	4,7%	4,6%	4,1%
Antal elevvårdstimmar per 100 elever	14,9	13,4	11,2	13,2	11,2

¹⁾ BSN Norr har fyra förskolor med specialavdelningar, totalt 59 platser.

Det gäller Uroxens förskola (18 st), Språkförskolan (3), Solens flyktingförskola (15) och Hästskons allergiförskola (23).

²⁾ Kostnader för förberedelseklasser ingår ej i kostnaderna för resp BSN, men däremot för kommunen totalt

³⁾ Kostnadsökningen hos friskolorna ligger på Creatorskolan

⁴⁾ Hos BSN Öster uppgår kostnaderna för skolskjutsar till 7,5 mkr, vilket motsvarar ca 2 tkr per elev.

UTVECKLING UNDER DEN GÅNGNA TIOÅRSPERIODEN

Kommunen

Statens finanser - statliga indragningar och därefter utökade statsbidrag

Under 1990-talet har belastningen på kommunens ekonomi ökat genom statliga åtgärder.

För tiden 1990 till 1995 beräknas den bestående effekten för Lunds kommun motsvara ca 1:50 i utdebitering. Från 1997 har statsbidragen höjts. Bidragsökningen åren 1997-2001 motsvarar cirka 1 krona i utdebitering.

Effekten av ovannämnda indragningar har således mildrats genom statsbidragshöjningarna.

Verksamheten

Förändringen i antalet platser, elever etc framgår av tabell:

	2000	1995	1990
Förskoleplatser	3 250	4 100	3 470
Familjedagh.platser	430	1 000	1 360
Förskolepl. privata	895	810	460
Ålderdomshemsplatser	609	580	582
Fritidshemsplatser	3 100	2 050	1 500
Grundskoleelever	11 550	9 920	11 130
Fristående skolor, elever	515	-	-
Gymnasieelever	4 940	4 850	4 550

Resultatutvecklingen

Resultatet försämrades från mitten av 1980-talet fram till 1992, varefter en successiv resultatförbättring skedde. Samtidigt ökade belastningen då årets intjänade pensioner började kostnadsföras. 1995 och 1996 var år med positiva resultat. 1995 höjdes skattesatsen med 1 kr vilket gav en inkomstförstärkning på 95 mkr.

1996 gav ett positivt utfall beroende på realisationsvinster på 191 mkr. För övrigt inträffade en kraftig resultatförsämring detta år. Resultatet 1997 var -52 mkr, vilket således för både 1998 och 1999 vändes till positiva resultat, båda åren +13 mkr. För 2000 hade kommunen ett resultat på 194 mkr, men utan den extra utdelningen från Lunds Energi AB hade resultatet varit -9 mkr. Resultatet för 2001 hade också varit negativt -24 mkr, om inte slutredovisningar skett för exploateringsområden.

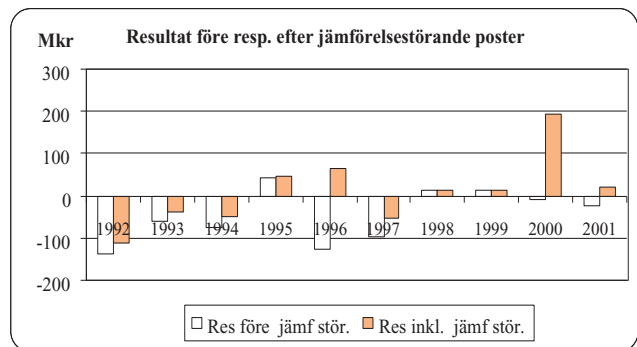
Realisationsvinster har påverkat slutresultatet. Försäljning av anläggningstillgångar, främst fastigheter och aktier, har sedan 1992 skett med varierande belopp och gett följande vinster:

År	Aktier	Fastigheter
1992		26 mkr, varav 14 mkr expl områden
1993		21 mkr
1994		25 mkr
1995		2 mkr
1996	171 mkr	20 mkr
1997		46 mkr
1998		2 mkr
1999		8 mkr
2000	4 mkr	
Summa	175 mkr	150 mkr

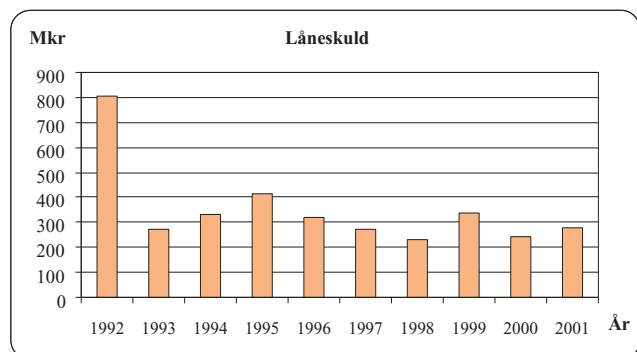
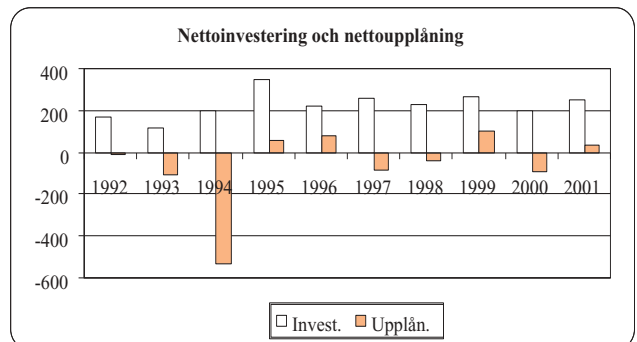
Andra jämförelsestörande poster:

År 2000: 202 mkr utdelning mm

År 2001: 45 mkr, exploateringsområden

Affärsverken i Lunds kommun ska vara självbärande. Detta innebär att verksamheten ska finansieras med avgifter. Dessutom bör en viss grad av självfinansiering av investeringarna åstadkommas. Intäktsnivån har minskat relativt kraftigt de senaste åren. Detta förklaras dels av att taxorna har varit oförändrade under ett flertal år dels av att avskrivningarna för Avloppsverkets del har ökat kraftigt främst pga utbyggnad av reningsverken. De senaste åren har Renhållningsverket redovisat bättre resultat än budgeterat pga framskjutna fordonsinvesteringar.

Nettoinvesteringar på drygt 200 mkr per år

Nettoinvesteringarna, exkl. exploateringsverksamhet, har legat på drygt 200 mkr per år de senaste 10 åren. Det stora flertalet investeringar har gällt skolor. Ett flertal gymnasieskolor har byggts till och byggts om samt köpts in. Nya grundskolor har byggts och många har byggts om och byggts till, samtidigt som stora insatser för förbättrad ventilation gjorts.

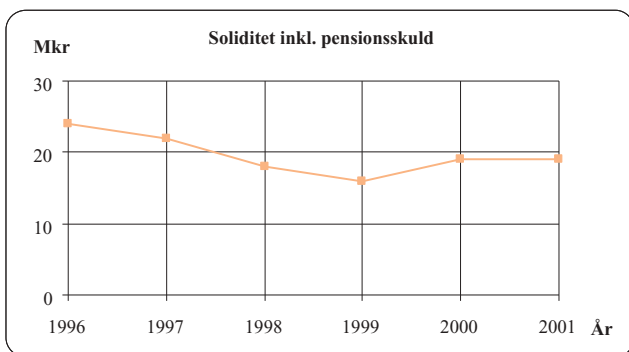
Upplåning

Upplåningen ökade mellan 1987 och 1992 med totalt drygt 400 mkr. 1993 skedde en minskning med 497 mkr till 275 mkr, främst föranlett av att aktier i Sydkraft AB såldes och att låneskulden därvid sänktes. Därefter ökade skulden till 413 mkr 1995 varefter den har sjunkit successivt dock med fluktuationer, med som högst 336 mkr 1999 som lägst 243 mkr 2000.

Soliditet

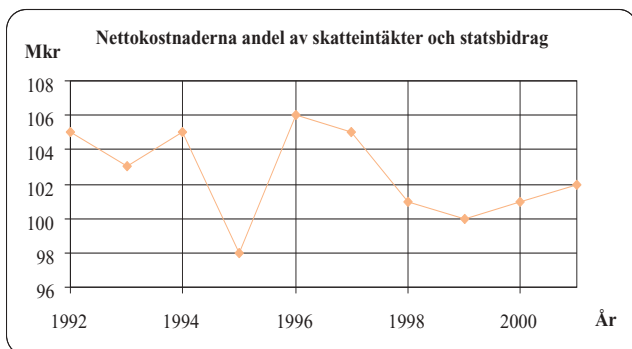
Soliditetsnivån har påverkats både av de årliga resultatet och förändringarna i tillgångsmassan - uppskrivning av Sydkraftsaktierna 1991 och bolagisering av energiverksrörelsen 1993. En uppskrivning skedde i bokslut 1993 avseende aktievärde i Lunds Energi AB med 440 mkr.

Genom att pensionsskuld som intjänats till 1998 redovisas utanför balansräkningen är soliditeten 66%. Inklusiv denna pensions-skuld hade soliditeten legat på cirka 19% 2001. 1995 låg denna soliditetsnivå på 24%.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag

Nyckeltalet för nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (frånräknat jämförelsestörande poster) har för den skattefinansierade verksamheten regelmässigt legat kring 100% de senaste fyra åren. 1996-97 låg nivån på 105 %.

Finansnettot

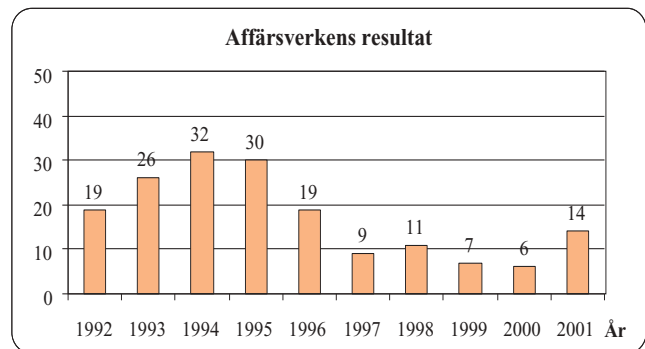
Före den stora minskningen av låneskulden, som skedde i samband med försäljning av Sydkraftaktier 1993, uppgick finansnettot till omkring -80 mkr varje år. 1995 var finansnettot -20 mkr, 1996 -10 mkr. Därefter har finansnettot varit positivt. Aktieutdelningen från

de kommunala företagen har successivt ökat, för att 1998-99 uppgå till 35 mkr. Under 2000 skedde en extra utdelning med nästan 230 mkr från Lunds Energi AB med anledning av att man sålde sitt innehav i Sydkraft. Utdelningen användes för att amortera kommunens låneskuld, vilket leder till minskade finanskostnader. 2001 var utdelningen 30 mkr.

Affärsverkens taxor

Vatten- och avloppsverk: Brukningsavgiften för vatten uppgick 2000 till 5:35/kbm och har legat oförändrad sedan 1992. Brukningsavgiften för avlopp uppgick även den till 5:35/kbm och höjdes senast 1995. Under 2001 höjdes den fasta avgiften för såväl vatten som avlopp motsvarande ca 2,5% av det totala avgiftsuttaget.

Renhållningsverk: Taxan för sophämtning har i genomsnitt höjts med 6% per år sedan 1992. Höjningarna beror på utökad service, höjda behandlingsavgifter, ökade avfallsmängder och avfallsskatt fr o m 2000. Mängden insamlat och avlämnat hushålls- och trädgårdsavfall på ÅVC har ökat med i genomsnitt 4% per år. Ökningen för tidningar och förpackningar var 11% per år. Under perioden ökade folkmängden med drygt 0,9% per år. Taxehöjningarna resulterar inte alltid i kostnadsstegringar för abonnenten, eftersom abonnemangsvolymen ofta minskas till följd av en ökad återvinning.

FÖRÄNDRINGAR I HUVUDMANNASKAP

Den 1/10 1994 övertog kommunen hemsjukvården från landstinget.

1995 övertog kommunen omsorgsverksamhet, särskolan samt verksamhet för vissa psykiskt störda. Kommunen kompenseras med en ersättning från landstinget detta första år. Från 1996 sker en skatteväxling med landstinget. Verksamheten hade en personal på drygt 300 personer och en omsättning på ca 107 mkr.

Från 1/7 1995 övertog kommunen ansvaret för civilförsvaret. Omfattande nya arbetsuppgifter har lagts på räddningsnämnden.

Från och med 1996 upphörde kommunens bidragsgivning till länstrafiken. Skatteväxling skedde.

Under hösten 1998 överfördes vissa personalgrupper inom omsorgsverksamheten till landstinget.

1999 övertog kommunen gymnasieutbildningar från landstinget; för Lunds kommuns del övertogs vårdutbildningarna. Kollektivtrafiken övertogs av Region Skåne. Lund sköter stadstrafiken på uppdrag av Region Skåne. För dessa kostnadsomflyttningar har skett en skatteväxling.

PENSIONSSKULDEN

Den pensionsskuld som redovisas som ansvarsförbindelse, består av de avtalspensioner som kommunalt anställda intjänat till och med 1997. Detta avtal, PA-KL, gav flertalet pensionstagare efter 30 års intjänandetid ca 65-70% av slutlönen i total pension. Systemet är ett sk förmånsbestämt system som innebär att kommunen garanterar nivån på kompletteringspensionen. Det är uppbyggt enligt bruttoprincipen, dvs kommunen svarade för totalpensionen minskad med allmän pension. PA-KL gäller fortfarande fullt ut för anställda födda 1937 eller tidigare. För övriga gäller att den pensionsrätt som intjänats enligt PA-KL före 1998 räknas om till en pension som kan tas ut från 61 års ålder.

Ett nytt system för kommunala avtalspensioner, PFA-98, trädde i kraft 1998. Det innebär en övergång till ett system som inte kopplas till underliggande pensionsförmåner. Det blir därigenom lättare att beräkna den framtida pensionskostnaden. Pensionen bygger på arbetstagarens livsinkomst. Den årliga avgiften uppgår till mellan 3,5% och 4,5% av pensionsgrundande lön. Lunds kommun beslutade våren 2000 att från detta år betala ut hela den intjänade pensionsavgiften för individuell förvaltning.

Lagen om kommunal redovisning, och det därmed införda balanskravet från år 2000, har inneburit ändrade regler för redovisning av pensionskostnader och pensionsskuld. Pensionsskulden, som intjänats fram till 1997 enligt PA-KL, lyfts ut från balansräkningen och redovisas som en ansvarsförbindelse. Den pension som de anställda tjänar in från och med 1998 tas upp som sk avsättning i balansräkningen eller utbetalas till den pensionsförvaltare som den anställde valt för individuell förvaltning. En övervägande majoritet av landets kommuner har valt att betala ut hela den individuella delen.

STATSBIDRAG FÖR UTJÄMNING AV KOSTNADER OCH INTÄKTER

Sen 1996 gäller en ny modell för utjämning av kostnader och intäkter i kommunsektorn samt för statens bidrag till kommunerna. Det består av tre huvuddelar: inkomstutjämning, kostnadsutjämning, statsbidrag. Inkomstutjämningen innebär att kommuner som har en inkomstnivå överstigande riksgenomsnittet, får dela med sig av sina skatteinkomster till de kommuner som har inkomstnivå understigande riksgenomsnittet. Lund har för närvarande en inkomstnivå som ligger något över riksgenomsnittet. Kommunen får för närvarande årligen lämna ifrån sig skatteinkomster med i storleksordningen 45 - 50 mkr.

Kostnadsutjämningen innebär att strukturellt betingade kostnads-skillnader utjämnas mellan kommunerna. I beräkningarna anses Lund ha en ”gynnsam” struktur, varför kommunen får lämna ifrån sig pengar till kommuner med ”ogynnsam” struktur.

Statsbidraget utgår med ett enhetligt belopp per invånare.

KOMMUNALLAGEN:

UTDRAG OM EKONOMI

Kommunerna och landstingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.

Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser. I föreskrifterna skall det anges hur medlen skall förvaltas. Därvid skall tillåten risk vid placering av medlen fastställas. Vidare skall det anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen skall ske.

Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som kommuner eller landsting är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet. Lag (1998:70).

Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden). Lag (1998:70).

Budgeten skall upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Lag (1997:615).

Budgeten skall innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen skall skattesatsen och anslagen anges. Av planen skall det vidare framgå hur verksamheten skall finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, skall det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande två åren. Beslut om sådan reglering skall fattas i budgeten senast det andra året efter det år då det negativa resultatet uppkom. Om det finns synnerliga skäl kan fullmäktige besluta att sådan reglering inte skall göras. Budgeten skall också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret skall därvid alltid vara periodens första år. Lag (1997:615). Förslag till budget skall upprättas av styrelsen före oktober månads utgång. Budgeten fastställs av fullmäktige före november månads utgång. De år då val av fullmäktige har förrättats i hela landet skall budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.

Om fullmäktige beslutar om en utgift under löpande budgetår, skall beslutet innefatta också anvisning om hur utgiften skall finansieras.

Styrelsen och övriga nämnder skall fortlöpande föra räkenskaper över de medel som de förvaltar. Närmare bestämmelser om kommuners och landstings bokföring finns i lagen (1997:614) om kommunal redovisning. Lag (1997:615).

När styrelsen har fått övriga nämnders redovisningar, skall den upprätta en årsredovisning. Närmare bestämmelser om årsredovisningen finns i lagen (1997:614) om kommunal redovisning. Lag (1997:615).

DEN KOMMUNALA KOMPETENSEN

De krav som statsmakterna ställer på den kommunala sektorn samt fördelningen av uppgifter mellan stat och kommun regleras i Kommunallagen och särskilda författningar. Grundtanken är att kommuner och landsting tar hand om sådana uppgifter som med fördel kan skötas på lokal och regional nivå.

Flera av de grundläggande bestämmelserna i 1991 års Kommunallag går ytterst tillbaka till 1862 års kommunalförordningar.

Kommunallagen formulerar den kommunala kompetensen:

”Kommuner och landsting får själva ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller landstingets område eller deras medlemmar och som inte handhas enbart av staten, en annan kommun, ett landsting eller någon annan.”

Kompetensbestämmelsen berör i första hand den frivilliga verksamheten. I lagen finns en paragraf innefattande den sk självkostnadsprincipen:

”Kommuner och landsting får driva näringsverksamhet, om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen eller landstinget”.

Ett viktigt område är den obligatoriska verksamheten. Denna verksamhet har vuxit mycket under de senaste decennierna. Speciallagarna för denna verksamhet är omfattande.

Verksamheterna är:

- skolväsende
- socialtjänst
- hälso- och sjukvård
- miljöskydd
- plan- och byggväsende
- räddningstjänst

Det är ofta svårt att definiera vilken miniminivå staten kräver för verksamheten. Inte sällan innebär detta att förvaltningsdomstolar får avgöra om verksamheten bedrivs i enlighet med lagens intentioner.

Förvaltningslagens syfte är att stärka den enskildes ställning och rättsskydd i förhållande till myndigheter och förvaltningar, inklusive kommuner och landsting.

Kommunal myndighet omfattas också av offentlighetsprincipen, som innebär att allmänheten har rätt att ta del av allmän handling enligt Tryckfrihetsförordningen. Principen gäller också kommunala företag.

Den senaste kommunallagsöversynen ökade kommunernas möjligheter att själv bestämma hur organisationen ska se ut. Det måste dock alltid finnas en fullmäktigeförsamling respektive en styrelse. Tidigare krav på speciella nämnder för obligatoriska verksamheter försvann.

Kommunala bolag förekommer främst i bostadssektorn och inom energisektorn. De kommunala företagen styrs av Aktiebolagslagen. Enligt den senaste Kommunallagen ska dock kommunen fastställa det kommunala ändamålet och fullmäktige ska yttra sig vid ärenden av större vikt. Kommunen ska vidare bestämma bolagsordning, utse styrelse och revisorer samt tillse att styrelse och VD förvaltar bolaget på ett acceptabelt sätt. Kommunernas årsredovisningar ska också omfatta de kommunala företagen.

I 1974 års Regeringsform fastslås att den svenska demokratin förverkligas bland annat genom kommunal självstyrelse. Här kan man alltså hävda att kommunal självstyrelse åtnjuter ett grundlagsskydd. Den kommunala självstyrelsen har dock sina begränsningar. Statsmakterna har det övergripande ansvaret för hur resurserna ska fördelas inom riket. Staten styr den kommunal verksamheten genom att ange de ekonomiska ramarna och genom ramlagstiftning. Lagar som gäller är bl a skollagen, hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Finansieringsprincipen innebär att kommuner och landsting inte ska åläggas nya uppgifter utan att de samtidigt får möjlighet att finansiera dessa med annat än höjda skatter. Statsmakterna har möjlighet att påverka storleken på kommunernas skatteunderlag genom att bestämma vilka poster som ska ingå i skatteunderlaget. Från och med 1991 beräknas kommunalskatt enbart på inkomst av tjänst och näringsverksamhet. Dessförinnan har också inkomster av kapital och fastigheter och, ännu tidigare, även juridiska personers inkomster legat till grund för den kommunala beskattningen. Den andra faktorn som bestämmer kommunernas skatteinkomster är den kommunala skattesatsen. Här har staten ingripit genom att ålägga kommunerna sk tillfälliga skattestopp eller sanktioner om höjning sker.

Demokrati utmärker en kommun. Beslut om gemensamma angelägenheter och beslut om inriktning, omfattning och finansiering ska fattas av folkvalda. Ett krav på öppenhet och insyn föreligger. De demokratiska formerna ska utvecklas. Rollen som företrädare för medborgarna ska begagnas och de politiska ideologierna ska få påverka verksamheten. Demokrati innebär debatt och en brytning av olika uppfattningar och ideologiska synsätt mot varandra. Öppenhet innebär att uppfattningar kan revideras och beslut kan komma att dröja. Verksamheten ges inte några snabba och entydiga signaler rörande hur den ska bedrivas och mot vilka mål. Samtidigt krävs att verksamheten ska bedrivas effektivt, dvs så mycket bra verksamhet som möjligt med så liten resursinsats som möjligt. Därvid krävs klara ansvarsförhållanden och tydlig formulering av verksamhetens uppdrag. En konflikt föreligger då mellan demokrati och effektivitet. Denna konflikt måste av politiker och tjänstemän hanteras på ett bra sätt.

Källa: Extern- och internredovisning i kommuner och landsting, Brorström m fl

Redovisning per verksamhetsområde

	2001
Nämnds och styrelseverksamhet	16,8
Stöd till politiska partier	2,9
Revision	3,3
Övrig verksamhet	6,5
Fysisk/tekn planering,bostadsförb.	13,9
Konsument- o energirådgivning	4,1
Turistverks,näringslivs.befr åtg	5,4
Gator/vägar samt parkering	53,9
Parker	35,8
Miljö-,hälsoskydd,alkoholprövn.	16,5
Räddningstj,totalförsv.samh.skydd	39,5
Exploatering	-44,7
Gemensam administration	8,2
Stöd till studieorganisationer	8,2
Allmän kulturverksamhet	37,0
Bibliotek	51,9
Kulturskola	16,9
Allmän fritidsverksamhet	11,2
Idrotts- o fritidsanläggningar	39,3
Fritidsgårdar	36,1
Förskoleverksamhet	322,6
Skolbarnomsorg	38,0
Förskoleklasser/sexårsverksamh	11,4
Grundskola	782,4
Obligatorisk särskola	26,2
Gymnasieskola	241,3
Gymnasiesärskola	6,1
Kommunal vuxenutbildning	43,2
Gemensamt pedagogisk verksamh	40,8
Vård o omsorg äldre o funktionshindrade	786,8
Förebyggande verksamhet	27,4
Gemensamt för vård- o omsorgsv	48,8
Missbrukarvård vuxna	48,1
Barn o ungdomsvård	77,9
Övrig individ- o familjeomsorg	89,4
Familjerätt	4,3
Flyktingmottagande	-0,4
Arbetsmarknadsåtgärder	26,7
Kommersiell verksamhet	-3,1
Bostadsverksamhet	4,5
Kommunikationer	21,7
Lokaladministration	15,2
Kommunala lokaler	-32,5
Central administration	38,3
Andra gemensamma verksamheter	5,4
Anläggnings- o underhållsentreprenader	-3,0
Pensioner	47,7
Skattefin verksamhet	3077,9
Vattenförsörjning	-6,2
Avloppshantering	-6,1
Avfallshantering	-0,5
Affärsverk	-12,8
Totalt kommunen	3 065,1
Skatter o generella statsbidr.	-2849,8
Finansiell verksamhet	-236,8
Resultat	-21,5

Nettokostnader och del av utdebiteringen

	mkr	Av utdeb.
Vård o omsorg äldre och funktionshind.	786,8	5,24
Grundskola	782,4	5,21
Förskoleverksamhet	322,6	2,15
Gymnasieskola	241,3	1,61
Övrig individ- o familjeomsorg	89,4	0,60
Barn o ungdomsvård	77,9	0,52
Gator/vägar samt parkering	53,9	0,36
Bibliotek	51,9	0,35
Gemensamt för vård- o omsorgsv	48,8	0,32
Missbrukarvård vuxna	48,1	0,32
Pensioner	47,7	0,32
Kommunal vuxenutbildning	43,2	0,29
Gemensamt pedagogisk verksamh	40,8	0,27
Räddningstj,totalförsv,samh.sk	39,5	0,26
Idrotts- o fritidsanläggningar	39,3	0,26
Central administration	38,3	0,25
Skolbarnomsorg	38,0	0,25
Allmän kulturverksamhet	37,0	0,25
Fritidsgårdar	36,1	0,24
Parker	35,8	0,24
Förebyggande verksamhet	27,4	0,18
Arbetsmarknadsåtgärder	26,7	0,18
Obligatorisk särskola	26,2	0,17
Kommunikationer	21,7	0,14
Kulturskola	16,9	0,11
Nämnds och styrelseverksamhet	16,8	0,11
Miljö-,hälsoskydd,alkoholprövn	16,5	0,11
Lokaladministration	15,2	0,10
Fysisk/tekn planering,bo.förb	13,9	0,09
Förskoleklasser/sexårsverksamh	11,4	0,08
Allmän fritidsverksamhet	11,2	0,07
Gemensam administration	8,2	0,05
Stöd till studieorganisationer	8,2	0,05
Övrig verksamhet	6,5	0,04
Gymnasiesärskola	6,1	0,04
Turistverks,näringsl.befr åtg	5,4	0,04
Barnomsorgs- elevsystem	5,4	0,04
Bostadsverksamhet	4,5	0,03
Familjerätt	4,3	0,03
Konsument- o energirådgivning	4,1	0,03
Revision	3,3	0,02
Stöd till politiska partier	2,9	0,02
Flyktingmottagande	-0,4	-0,00
Anläggnings- o underhållsentre	-3,0	-0,02
Kommersiell verksamhet	-3,1	-0,02
Kommunala lokaler	-32,5	-0,22
Exploatering	-44,7	-0,30
Skattefinansierad verksamhet	3 077,9	20,49

2000 - Från Kommunförbundet och SCB
"Vad kostar verksamheten i din kommun"

	Egna kommunen	Rikets kommuner	Länets kommuner	Större kommuner
Andel invånare i olika åldrar (31/12), %				
1-12 år	13,5	14,9	14,7	
7-15 år	10,9	12	11,8	
16-19 år	4,6	4,5	4,5	
19-64 år	66,2	59,8	59,6	
65- 79 år	8,7	12,1	12,7	
80-w år	3,9	5,1	5,3	
Utdebitering, kr per skattekrona	29,9	30,4	29,5	
- därav till kommunen	20,5	20,6	20,1	
Skatteintäkter, kr per invånare	25 477	24 695	23 031	25 515
Generella statsbidrag och utjämning, kr per invånare	1 782	6 374	5 208	4 178
Verksamhetens nettokostnader, kr per invånare	27 761	30 835	27 805	29 385
Resultat före extraordinära poster, kr per invånare	1 956	157	676	612
Årets resultat, kr per invånare	1 956	196	557	1969
Långfristig skuld, kr per invånare	2 761	9 878	6 043	13 635
<i>Personal per 1 000 invånare</i>	66,6	70,4	62,2	68,5
- därav inom barnomsorg	10,9	10,9	10,4	11,5
- därav inom utbildning	16,1	15,6	14,4	15,6
- därav inom äldre och funktionshindrade	18,6	24,7	19,7	22,0
<i>Nettokostnader för olika verksamhetsomr. kr/inv.</i>				
Politisk verksamhet	302	563	480	368
Infrastruktur, skydd mm	1 768	2 182	1 860	1 965
Fritid och kultur	2 097	1 572	1 527	1 861
Förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg	4 284	3 426	3 360	3 719
Utbildning	10 703	11 156	10 441	9 978
Äldre och funktionshindrade	8 339	9 916	8 306	9 253
Individ och familjeomsorg	2 063	1 803	1 954	2 611
Särskilt riktade insatser	286	308	284	393
Summa egentlig verksamhet	29 841	30 930	28 212	30 153
Affärsverksamhet	75	753	44	280
Gymnasiefrekvens, andel elever i % av folkm 16-19 år	71	76	76	74
Grundskola, kr per invånare	7 251	7 149	6 695	6 427
kr per elev	66 490	56 940	55 301	53 849
Gymnasieskola, kr per invånare	2 561	2 821	2 674	2 514
kr per elev, skrivna i kommunen	77 946	77 176	73 024	72 598
Vuxenutbildning, kr per heltidsstuderande	47 174	32 412	33 834	34 125
<i>Barnomsorgsfrekvens, personaltäthet samt kostnader</i>				
<i>Andel inskrivna barn 1-12 år, %</i>				
Förskola och fritidshem	47,8	40,6	39,3	44,9
Familjedaghem	3,6	5,9	5,7	3,9
Övriga	7,9	2,8	4,2	8,8
Samtliga	59,3	49,3	49,2	55,7
<i>Personaltäthet, barnomsorg i kommunal regi</i>				
<i>Antal heltidsbarn /årsarbetare</i>				
Förskola och fritidshem	3,9	3,7	3,8	3,8
Familjedaghem	4,0	4,2	4,0	3,9
Kostnad kronor/inskrivet barn	64 831	56 286	54 922	55 554

Sammanfattning

- Maxtaxa inom barnomsorgen har implementerats.
- Medverkan i ett flertal utvecklingsprojekt.
- Resurscentrum har tagit emot fler elever.
- System för klagomålshantering har införts.
- Fler kvalitetsredovisningar inom skolan har genomförts.

Ekonomiskt resultat

Kommunkontoret uppvisar ett underskott på totalt 3,6 mkr för 2001. Detta underskott kan framförallt förklaras av kapitaltjänstkostnader för KK-projektet och kostnader över budget för Kommunfullmäktige. Vidare uppvisar handikappråd, pensionärsråd, miljöutskott, kvalitetsutskott, integrationsråd samt förtroendenämnden underskott på grund av att verksamheterna är underbudgeterade.

Målanalys/Verksamhetsresultat

En mängd projekt har genomförts under året för att uppfylla inriktningsmålet att samordna, ge stöd och god service till kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga kommunala nämnder och förvaltningar. Arbetet med kvalitetsredovisning har fortsatt i projektform främst inom förskole- och skolområdet. Kommunkontorets utredningsuppdrag har ökat påtagligt.

Kommunkontorets projektledare kommer alltmer att koncentrera arbetet kring kvalitetsredovisningar och utveckling.

Näringslivsenheten har påbörjat arbetet med projektledning av Brunnhögsområdet. Näringslivschefen har koncentrerat sitt arbete på att göra Lunds kommun känd bland företag och institutioner.

Informationsenheten har arbetat med starten av medborgarkontor i Dalby, Södra Sandby, Veberöd och Genarp. Marknadsföringsplan för Lund som Idéernas stad har utarbetats. En ny Lundabroschyr och en broschyr Ny i Lund har producerats.

Samverkansprojekt med Universitetet har under året startat kring mångfald, studentbostäder samt rekrytering till naturvetenskaplig/teknisk utbildning.

Kommunen deltar i det av regeringen givna uppdraget att stärka och förbättra rekryteringen av studenter till bland annat Lunds Universitet. Universitetet och kommunen samarbetar i marknadsföringsprojektet Lund som idéernas stad - Science City

Kommunkontoret har tillsammans med barn- och skolnämnderna tagit fram en gemensam kvalitetsredovisning för förskola och grundskola.

Arbetet med strukturerad kvalitetsredovisning för grundskola och förskola har pågått under ett antal år.

Diskussioner pågår om hur barn- och skolnämndernas ansvar för kvalitetsredovisningen ska stärkas.

Arbetet med kvalitetspolicy och kvalitetsredovisning befinner sig i inledningsskedet. Kommunkontoret ska under våren 2002 fortsätta att utveckla arbetet tillsammans med nämnderna. Åtgärder som är planerade är träffar med förvaltningschefer och en konferens med deltagare från nämnderna.

Samarbete med drätselkontoret och personalförvaltningen för att binda ihop de olika delarna i årsredovisningen pågår.

Miljöstrategiska enheten

Miljöstrategiska enheten har bl.a. deltagit i LundaMaTsarbetet, tagit fram en rapport om markanvändningen i kommunen, ett förslag till policy för transporter och ett förslag till strategi för miljöanpassad upphandling.

Miljöutskottet har antagit projektplan för revidering av Lunds Agenda 21, ett arbete som beräknas vara klart 2003.

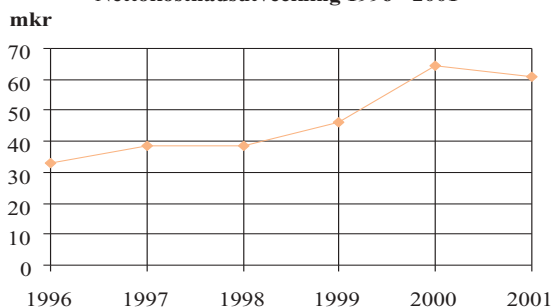
Miljöstrategiska enheten hanterar kommunens samtliga nämnder och styrelser i deras arbete att införa miljöledning. Kommunens nästan 500 miljöombud ska efterhand integreras i arbetet med miljöledningssystem.

Turistbyrån

På grund av den efterfrågan som finns på Turistbyråns tjänster har det under året varit nödvändigt att förstärka personalen. Underskottet till följd av detta uppvägs i stort av ökad souvenirförsäljning, samt överskott vad gäller broschyren "I Lund".

EU-toppmöten som ägde rum i Lund under året krävde stora insatser från Turistbyråns sida.

Nettokostnadsutveckling 1996 - 2001

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	18,7	9,8	5,7	11,1	11,1
Kostnader	-79,6	-74,1	-51,7	-49,5	-49,6
Nettokostnader	-60,9	-64,3	-46,0	-38,4	-38,5
Budgetavvikelse	-3,6	-5,6	-5,8	3,1	2,8
Investering	2,0	2,1	1,2	7,4	5,7
Eget kapital	-3,1	-3,1	0,3	6,0	4,0

Sammanfattning

- Ekonomisystemets rapportdel har genomgått en stor utveckling och stabiliteten i systemet har förbättrats.
- Medverkan och ledning av många kommungemensamma projekt.
- Större efterfrågan på systemdrift och nätansvar har medfört en expansion av IT-enheten.

Ekonomiskt resultat

Drätselkontorets nettokostnader har sedan 1992 legat kring 10-11 mkr i löpande priser. Det innebär en kraftig minskning i fasta priser. Drätselkontoret hade 2001 redovisade kostnader med 60,4 mkr och intäkter med 50 mkr, vilket gav en nettokostnad på 10,4 mkr. Mot budget har verksamheten givit ett överskott på 2,2 mkr. Av resultatet balanseras endast 0,9 mkr över året till resultatenheter. För ekonomiadministration uppgick nettokostnaden till 10,8 mkr och budgetöverskottet blev 1,8 mkr.

Nedanstående verksamheter är resultatenheter som finansieras med interna intäkter. Deras resultat uppgår till 0,4 mkr och skall balanseras som eget kapital:

- MA-enhetens kostnader uppgick till 1,9 mkr och intäkterna till 2,3 mkr, vilket ger ett överskott på 0,3 mkr.
- Televäxeln hade kostnader på 18 mkr och intäkter på 18,5 mkr, vilket ger ett överskott med 0,5 mkr
- IT-enhetens redovisade kostnader uppgick till 17,2 mkr medan intäkterna stannade vid 16,7 mkr, varför enheten gick med 0,5 mkr i underskott.
- Försäkringsverksamhetens kostnader uppgick till 4,6 mkr. Intäkterna uppgick endast till 4,4 mkr. Ett underskott på ca 0,2 mkr. Den högre kostnaden beror på skadeförebyggande åtgärder som bekostas ur eget kapital.
- Post- och kontorsservice har kostnader på 1,8 mkr och intäkter på 2,0 mkr.
- Tryckeriet har haft kostnader och intäkter med 3,5 mkr och har därmed efter förra årets förlust på nytt kommit i balans.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Det har varit svårt att behålla kommunens ekonomi i balans. Framst pga av stora budgetunderskott hos vård- och omsorg, kultur- och fritid samt socialförvaltningen. Kontoret har medverkat i analys och förbättring av ekonomistyrningen inom vård- och omsorg. Informationsuttaget ur ekonomisystemet har förbättrats avsevärt. Samverkan med förvaltningarnas ekonomer har intensifierats.

Året har präglats av en viss konsolidering efter organisationsförändringen 2000. Bokslutsarbetet innebar mycket arbete på grund av nytt ekonomisystem, ny kodplan och nya rapporter. Årsredovisningens utformning förändrades. Byte av databas för ekonomisystemet skedde i maj då övergång skedde till Microsoft SQL server. Stora arbetsinsatser har skett för att förbättra rapportuttaget ur ekonomisystem. Samtidigt har en ökad möjlighet till decentraliserat uttag genomförts. Ytterligare förbättring och förfining av systemet pågår. Den interna kontrollen har utvecklats.

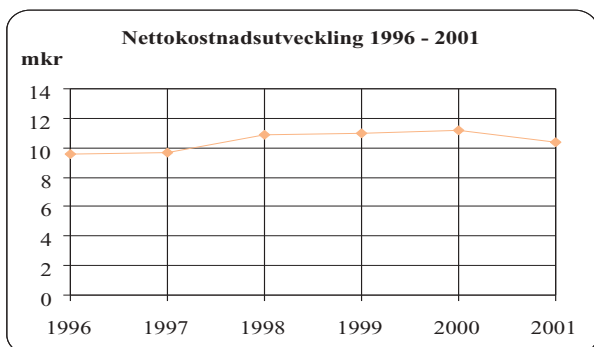
Finansavdelningen har upphört och arbetsuppgifterna har omfördelats inom kontoret, varav större delen lagts på avdelningen ekonomisk planering.

IT-enheten har utökat antalet system som körs i egen regi. Stora insatser inom säkerhetsområdet har skett. Utbyggnad av fibernät till skolor och förvaltningar har skett. Ansvarstagande för vissa skolnät har avtalats. Antalet anställda har utökats. Ett antal stopp och driftstörningar har inträffat. Framst i samband med versionsbyte för Raindance (ekonomisystem) och Procapita (verksamhetssystem). Datalager har skapats för kuber och webbrapporter. Virusangrepp skedde i november via Lundafastigheters server. Åtgärder har vidtagits för att förhindra detta. IT-enheten har en ökad efterfrågan av tjänster från förvaltningarna, vilket medför en fortsatt expansion.

Kommunens företagsregister har utvecklats och ett kraftfullt analysverktyg för statistikbearbetning har anskaffats. Statistikavdelningen har också genomfört enkätundersökningar på förvaltningarnas uppdrag.

MA-enheten har genomfört 15 kommunövergripande upphandlingar och ca 30 förvaltningsspecifika. Miljöaspekterna vid upphandling har haft hög prioritet. Omfattningen på tjänsteupphandlingarna har ökat.

För telekommunikation har nuvarande tekniska lösning säkrats genom nytt avtal fram till oktober 2005 samtidigt som en successiv övergång till IP-telefoni möjliggjorts. Avtalen med de externa kunderna LKF, Lunds Energi och Svenska Kyrkan har omförhandlats. Upphandling av samtalstrafik, såväl fast som mobil, genomförs tillsammans med flertalet av Skånes övriga kommuner. Telefonisterna har genomgått engelskurs med specialinriktning för telefonister i kommuner.

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	59,2	46,7	44,6	42,5	43,2
Kostnader	-69,6	-57,9	-55,6	-53,4	-52,9
Nettokostnader	-10,4	-11,2	-11,0	-10,9	-9,7
Budgetavvikelse	2,2	0,6	1,9	0,7	2,2
Varav resultatenheter	0,3	0	1,7	-0,7	0,9
Investering	1,6	1,0	1,1	1,3	2,5
Eget kapital, res enhet	10,8	10,0	10,1	8,4	9,1
Eget kapital, övrigt	2,9	2,9	2,9	2,9	2,4

Sammanfattning

- Under ledning av styrgruppen har ett förslag till nytt personalpolitiskt handlingsprogram arbetats fram under året
- Företagshälsovården har arbetat som konsult till förvaltningarna i deras arbete kring den fysiska och psykosociala arbetsmiljön, i friskvårdsarbetet samt i rehabiliteringsarbetet.
- Företagshälsovården noterar en fortsatt ökning av antalet anställda som söker för psykisk/psykosocial ohälsa.
- Förvaltningen har i olika sammanhang under året uppmärksammat den höga sjukfrånvaron inom kommunen.
- Företagshälsovården har även genomfört ett stort antal utbildningar inom dessa områden samt gjort ett stort antal arbetsmiljö- och hälsoundersökningar

Ekonomiskt resultat

Totalt uppvisar personalförvaltningen ett överskott på ca 0,9 mkr. Detta överskott kan till största del förklaras av överskott på de projektmedel som Personalförvaltningen har fått ansvar för att hantera på uppdrag av Kommunfullmäktige. Bland dessa projekt kan nämnas mångfald samt resurspoolen. Företagshälsovården som är en resultatenhet uppvisar underskott för 2001 med 0,3 mkr. Underskottet kan förklaras med ökade personalkostnader under året i samband med nyrekryteringar. Underskottet täcks av eget kapital.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Efterfrågan på företagshälsovårdens kompetens är hög när det gäller det förebyggande arbetet kring den fysiska arbetsmiljön t ex ergonomi, buller, belysning och inomhusklimat. I ökande utsträckning efterfrågas även företagshälsovårdens kompetens kring den psykosociala arbetsmiljön. Företagshälsovården har också arbetat med att ge råd och stöd till anställda och arbetsledare kring arbetsrelaterad ohälsa och arbetslivsinriktad rehabilitering. Totalt har teamet tagit emot ca 3000 besök. Antalet besök av patienter med psykisk/psykosocial ohälsa (utbrändhet, depression samt kris) har ökat markant under de senaste åren.

Under året har personalförvaltningen på uppdrag av styrgruppen för det personalpolitiska programmet anordnat en framtidsverkstad kring värderingar inom det personalpolitiska området. Det har lett till en broschyr som diskuterats inom flertalet förvaltningar. Resultatet av diskussionerna har sammanställts och ligger som underlag för det fortsatta arbetet med ett nytt personalpolitiskt program.

Personalförvaltningen har erhållit medel av integrationsverket samt Kommunstyrelsen för att anskaffa praktikplatser och anordna utbildningsinsatser i anslutning till arbetslösa akademiker med invandrarbakgrund, det sk traineeprojektet.

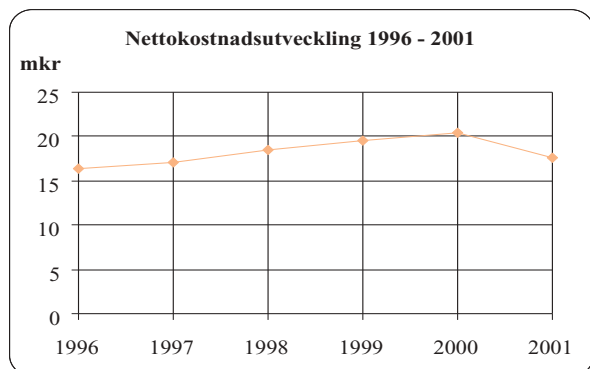
Nya policyprogram har tagits fram bla policy för alkohol- och narkotikaberoende samt läkemedelsmissbruk. Förvaltningen har under året i samarbete med Svenska kommunalarbetsförbundet genomfört en kartläggningen som syftar till att undersöka hur många som önskar behålla respektive utöka sin nuvarande sysselsättningsgrad.

Fyra arbetsplatser inom Vård- och omsorg har under året kommit igång att arbeta med schema-/bemanningssystemet Tid 2000. Förberedelser pågår för att möjliggöra telefonrapportering. När Tid 2000 finns fullt utbyggt i kommunen kommer detta att innebära stora rationaliseringsmöjligheter av löneadministrationen.

Inom förhandlingsområdet har under året försök påbörjats med att förvaltningsvis utbetala nya löner efterhand som löneöversynsförhandlingarna avslutats på respektive förvaltning tillsammans med berörd fackförening vilket innebär att de anställda snabbare erhåller sin nya lön jämfört med tidigare. Lunds kommun och Svenska Kommunalarbetsförbundet tecknade under året avtal och genomförde löneöversynsförhandlingar utifrån en särskild lokal modell för hantering av löneöversynsförhandlingar.

Förvaltningen har utifrån den personalekonomiska redovisningen i olika sammanhang redogjort för den allt ökande problematiken med ökad sjukfrånvaro i kommunen och de kostnader som är förknippade med detta i form av sjukersättning, vikarier, rekryteringskostnader mm.

	Utfall -01	Utfall -00
Antal utbildningsdagar	1 565	2 032
Ant. Annonser interna	1 054	987
Ant. Annonser externa	542	605
Antal genomförda omplac.	30	25
Totalt antal förhandlingar inkl. tvist och löne	85	65
Löneutbetalningar via lönesystem/mån	11 100	13 000
Totalt utbetalt i lönesystemet, mkr	1 634	1 515
Kostnad/tim till företagshälsan	620	620

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	7,5	14,8	11,0	8,2	8,7
Kostnader	-25,1	-35,2	-30,5	-26,7	-25,8
Nettokostnader	-17,6	-20,4	-19,5	-18,5	-17,1
Budgetavvikelse	0,5	3,4	4,1	2,9	3,1
Varav resultatenhet	-0,5	-0,1	-0,1	0,1	-
Investeringar	0,4	1,2			
Eget kapital, res.enhet	0,3	0,8	0,9	1,0	0,9
Eget kapital	0,9	0,5	0,5	0,5	0,5

Sammanfattning

- Reviderad räddningstjänstplan för Lunds kommun har fastställts av kommunfullmäktige
- Fem nya personfordon har beställts.
- Det ekonomiska resultat för året visar ett nettoöverskott på 27 tkr
- Samverkan med grannkommuner och andra organisationer fortgår.
- Nämnden har antagit miljöpolicy och övergripande miljömål har fastställts.

Ekonomiskt resultat

Räddnings- och beredskapsnämnden har ett nettokostnadsöverskott på 27 tkr. För verksamheten brandförsvaret är motsvarande siffra -503 tkr, vilket kan hänföras till uteblivet räddningstjänstavgift med Räddningstjänsten i Mellanskåne angående beredskap i Revinge - Harlösa- området. Civil Beredskap visar ett nettokostnadsöverskott på 530 tkr. Största överskottet kan hänvisas till lägre personalkostnader pga tjänstledighet.

Den statliga ersättningen till Civil Beredskap är särskilt destinerad för denna verksamhet.

		2001	2000
<i>Brandförsvaret</i>	Kostnad	-0,8 mkr	-1,3 mkr
	Intäkt	+0,3 mkr	+0,1 mkr
	Nettokostnad	-0,5 mkr	-1,2 mkr
<i>Civil Beredskap</i>	Kostnad	+0,2 mkr	+0,1 mkr
	Intäkt	+0,3 mkr	+0,0 mkr
	Nettokostnad	+0,5 mkr	+0,1 mkr

Målanalys/Verksamhetsresultat

Planerad verksamhet och förändringar har i huvudsak genomförts. För Civil Beredskap har dock arbetet med förvaltningarnas kris- och katastrofplaner inte fullgjorts på grund av personalvakanser. Arbetet med utökad samverkan med grannkommunernas räddningstjänster och andra organisationer fortgår.

Analys av förvaltningens avvikelser från de av fullmäktige fastställda målen (fullmäktigemålen):

Fullmäktigemål 1: För att skapa en säker och trygg kommun skall Lunds brandförsvaret förbättra den enskilda människans möjlighet att agera på rätt sätt vid olyckor, katastrofer och svåra påfrestningar på samhället i fred och under höjd beredskap.

Resultat: Förvaltningens mål för utbildning av den enskilde har i stort sett uppnåtts under året. Samarbete med Vård- och omsorgsförvaltningen om utbildning har påbörjats.

Avvikelse: Informationsinsatser om Brandförsvaret och dess verksamhet har ej kunnat genomföras pga resursbrist.

Fullmäktigemål 2: För att skapa en säker och trygg kommun skall Lunds brandförsvaret arbeta för att förebygga olyckor och minska konsekvenserna vid brand och svåra påfrestningar i samhället.

Resultat: Nämnden har som brandsynmyndighet tolkat 41 § i Räddningstjänstlagen så att; förvaltningen konsekvent skall göra bedömningen att minst en brandvarnare skall finnas i varje bostad i Lunds kommun. Förvaltningen har påbörjat arbetet genom information och dialog med de större fastighetsägarna i kommunen. Brandsyn och tillsyn (av brandfarliga varor) samt underhållsbesiktning av skyddsrum har genomförts enligt planerna. Förvaltningen har tillsammans med andra förvaltningar och bolag arbetat med att ta fram handlingsplaner för kriser/katastrofer. Antalet insatser vid brand byggnad har sedan 1999 halverats, från 116 st -99 till 66 st -01. En positiv trend!

Avvikelse: Nämndens mål är att betydligt sänka insatstiden i Lunds tätort senast vid 2002 års utgång. För att uppfylla detta vill nämnden uppföra en ny brandstation. Planering för detta har ej påbörjats.

Fullmäktigemål 3: För att skapa en säker och trygg kommun skall Lunds brandförsvaret ha för uppgiften väl anpassade personella och materiella resurser, samt effektivt nyttja dessa.

Resultat: Gemensam operativ räddningstjänstorganisation med grannkommunerna har trätt i kraft i början på året. Fordon har ersatts under året enligt planerna.

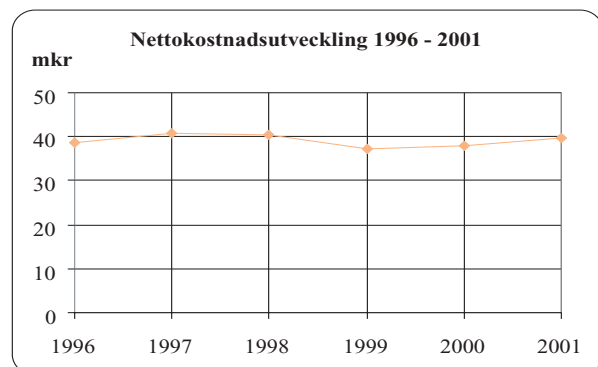
Avvikelse: Samverkansavtal med Räddningstjänsten Mellanskåne angående beredskapen i Revinge-Harlösaområdet har ej träffats. Samutnyttjande av fordon för beredskap i Revinge med Räddningsskolan har ej kunnat genomföras.

Nyckeltal

	2001	2000	1999
Nettokostnad per invånare, kr	399	380	377
Prestationer			
Räddningsinsatser	940	1 058	1 238
Brandsyn och tillsyn	403	443	359
Underhållsbesikt. skyddsrum	95	97	87
Kvalitet			
Andel boende med insats tid av högst 10 min, %	90	90	90

Investeringar

Under året har fem nya personfordon beställts. Provningsutrustning för andningsskydd samt kompetterande utrustning till tankbil har inköpts.

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	12,5	11,5	11,0	10,5	10,4
Kostnader	-52,3	-49,5	-48,4	50,9	-51,2
Nettokostnader	-39,8	-38,0	-37,4	40,4	40,8
Budgetavvikelse	0	-1,1	-0,4	-0,4	0,6
Investering	0,3	4,3	4,5	0,5	0,6
Eget kapital	0	0	0	0,4	1,1

Sammanfattning

• Årets resultat blev 26,3 mkr, varav vinst från fastighetsförsäljning 10 mkr.

• Flera investeringar senarelagda.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat blev 26,3 mkr. Budgeten anger ett resultat på 17,4 mkr. Det förändrade resultatet är 8,9 mkr högre än vad budgeten anger.

Intäkterna exkl. reavinst blev 2,8 mkr lägre än budget. Avvikelsen beror huvudsakligen på att :

- Hyresförlusterna (outhyrda objekt) som är budgeterade till 3,0 mkr blev 4,8 mkr (-1,8 mkr).
- Försenade investeringar ger minskade hyresintäkter (-3,5 mkr).
- Lundafastigheter har fått ett utökad bestånd av externt förhyrda objekt som hyrs ut i 2:a hand till andra kommunala förvaltningar. Dessutom har antalet bostadsrätter utökats (+1,3 mkr).
- Räntan på rörelsekapitalet blev 2,1 mkr högre än budget.
- Reavinsterna blev 7,3 mkr högre än budget. Harlösabanan står för den avgjort största försäljningssumman.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Kvalitetsredovisning

Mål, utfall, åtgärder

Bedriva en effektiv och konkurrenskraftig fastighetsförvaltning dvs så långt det är möjligt fungera som ett fastighetsbolag på den allmänna marknaden.

- 75% av fastighetsförvaltningen upphandlas i konkurrens. Inom byggprojekten upphandlas c:a 90% i konkurrens. Den genomsnittliga hyresnivån i beståndet ligger på 900:-/kvm i kallhyra.

- Lundafastigheter har som målsättning att via ett effektivt lokal-försörjningsprogram vara aktiv redan i ett tidigt skede. Samarbetsformerna utreds f.n. I samband med de årliga budgetarbetena tillfrågas kommunens olika förvaltningar om vilka lokalbehov som kan föreligga.

Bedriva en effektiv lokalförsörjning och genom aktiva insatser erbjuda förvaltningarna önskade utredningsresurser:

- Organisationen har förstärkts med en fastighetsekonom och en byggprojektledare i syfte att öka servicegraden gentemot brukarna och aktivt bevaka planfrågor, fastighetsmarknad m.m. Sedan ett år tillbaka finns en funktion "kundtjänst". Inrättandet har inneburit en avsevärd höjd servicenivå.

Hålla en hög servicenivå och ta största möjliga hänsyn till kundernas önskemål och krav.

För 2 år sedan genomfördes en kundenkät. Undersökningen var ett led i att stärka kundkontakterna. Resultatet gav Lundafastigheter underlag för förbättringar. Bl a har kundservicen utökats som ett resultat av undersökningen. Rent generellt kan sägas att undersökningen gav ett för Lundafastigheter som hyresvärd ett förhållandevis högt betyg. Hyresgästerna gav sammantaget ett snittbetyg på 7,2 på en 10-gradig skala.

Verka för ett gott företagsekonomiskt resultat genom att förvalta anförtrött fastighetsbestånd så att största möjliga ekonomiska utbyte erhålles. Marknads- och produktionskostnadsbaserade hyror ska tillämpas för lokaler och bruksvärdeshyror för bostäder.

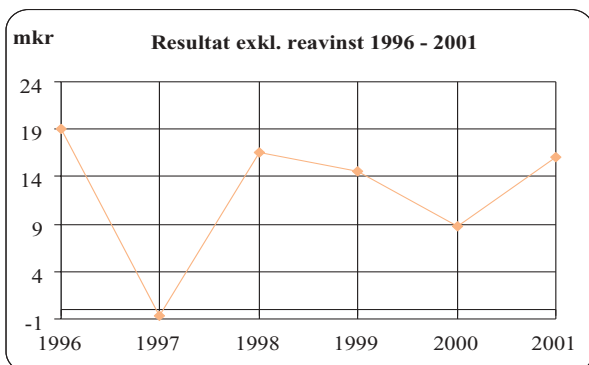
- Internhyressystemet är etablerat, men tillämpningen behöver förändras i vissa avseenden. Informations- och utbildningsinsatser behövs för att förklara internhyressystemet och styrmodellen för Lundafastigheter.

Bedömning:

Arbetet med att åtgärda det "eftersatta underhållet" är avslutat. För att minimera risken för att "eftersatt underhåll" återigen ska uppstå förutsättes dock att resultatkraven framöver fastställs på en nivå där Lundafastigheter ges utrymme till att utföra arbeten föranledda av ny/förväntad lagstiftning (ny ellag; PCB; radon; etc.); s.k. "extraordinärt underhåll".

Sträva efter att med största möjliga ekonomiskt utbyte snarast avveckla det fastighetsbestånd som kommunen inte bedriver egen verksamhet i.

- Fastigheter som inte erfordras för den kommunala verksamheten avvecklas successivt. Sedan Lundafastigheter bildades (1993) har nämnden sålt objekt för ca 130 mkr. Antalet försäljningsbara fastigheter är idag relativt få. Vissa kräver åtgärder i form av planändring, fastighetsbildning m.m. för att kunna säljas.

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Verksamhetens int. ¹⁾	450,5	448,4	417,5	478,9	476,2
Verksamhetens kostn. ²⁾	-247,8	-259,7	-133,6	-132,8	-156,8
Verksamhetens nettoint.	202,7	188,7	197,7	262,8	251,9
Finansiella intäkter		2,0			
Finansiella kostnader	-176,4	-178,5	-179,2	-244,7	-243,3
Resultat	26,3	12,2	18,5	18,2	8,6
Resultat exkl reavinst	16,0	8,8	14,6	16,5	-0,6
Eget kapital	134,2	107,9	95,7	77,2	59,0

¹⁾ Varav reavinst 10,4 mkr ²⁾ Varav avskrivningar 100,4 mkr.

Ordförande: Jan B Tullberg (m)

Förvaltningschef: Dag Samuelsson

Verka för god inom- och utomhusmiljö genom aktiv samverkan med hyresgäster, myndigheter och andra intressenter och genom att arbeta förebyggande och långsiktigt i syfte att hushålla med ändliga resurser.

- Lundafastigheter arbetar kontinuerligt aktivt med miljölednings-systemet. Likaså pågår en kontinuerlig erfarenhetsåterföring mellan fastighetsförvaltning och projektering med avseende på att bl.a. öka det allergiförebyggande arbetet. Även i Lundafastigheters miljöarbete finns många inslag som gynnar det allergiförebyggande arbetet.

Sträva efter hög kompetens inom ansvarsområdet

- Kompetens- och kapacitetsbrister åtgärdas i samband med ersättningsrekryteringar. Generös utbildningspolicy. Sträva efter tydliga ansvarsområden.

Investeringar

Redovisade inkomster är exklusive försäljningar (bokfört värde) vilka redovisas direkt mot finansieringsanalysen.

Nedan anges ett antal större projekt som ännu inte slutförts:

- Miljöutredning; Budgeterad totalkostnad 12,0 mkr. Inventering och bedömning pågår.

- Projekt Vård och Omsorg; Tidigare budgeterade utgifter per objekt har utgått och ersatts med en budget om tillsammans 75,0 mkr. Utredning pågår om vilka åtgärder som ska vidtagas i de olika ålderdomshemmen.

- Genarp skola, till- och ombyggnad för att inrymma F-9 - skola; Byggnationen pågår. Nybyggnadsdelen tages i anspråk under våren 2002. Ombyggnadsdelen beräknas bli färdigställd till sommaren. Utgiften är budgeterad till 38,0 mkr. Prognosen är att kostnaderna kommer att hållas inom anslagsramen.

Nedanstående projekt har tilldelats medel ur lokalförsörjningsprogrammet (LOFÖ). Samtliga projekt befinner sig på projekteringsstadiet:

Tunaskolan (nytt uterrängplan och hiss i hus F mm). Anslag 7,1 mkr. Lerbäckskolan (ombyggnad av kök). Anslag 4,8 mkr. Backaskolan (om- och tillbyggnad). Anslag 62,0 mkr. Lovisaskolan (om- och tillbyggnad). Anslag 27,7 mkr. Järnåkraskolan (nybyggnad av K-huset). Anslag 32,0 mkr.

Erhållet anslag på 2,5 mkr för en ombyggnad i Rådhuset kommer inte att nyttjas. Ändrade förutsättningar har medfört att projektet har utgått.

Slutredovisade större objekt:

Skjutsstallarna, Dalby - Ombyggnad till bibliotek samt utrymmen för filmvisning, medborgar- och turistinformation, konferenser samt släktforskning. Anslag 10 030 tkr. Utgift 9 795 tkr. Arkitekten fick stadsbyggnadspriset för 2001.

Vallkärra skola - ombyggnad för pedagogisk anpassning. Ny ventilations- och elanläggning samt komplettering av värmeanläggningen. Vindsvåningen har inretts med ett bibliotek. Anslag 12,2 mkr. Utgift 12 231 tkr.

Vipeholmskolan - ombyggnad av byggnad 06 och 07 för anpassning till mediaprogrammet samt byggnad 29 för anpassning till estetisk verksamhet. Anslag 13,3 mkr. Utgift 11 429 tkr. I ursprungligt budgeterat belopp ingick även ombyggnaden i by 32.

Klostergårdskolan - Ombyggnad för integrerad fritidsverksamhet i byggnad D, E och F. Anslag 4 375 tkr. Utgift 2 504 tkr. Utgiften blev betydligt lägre än beräknat.

Fastighetsrelaterade nyckeltal

	2001	2000	1999
Hyra, kr/kvm	894	858	835
Ekonomisk uthytningsgrad*	98,9%	99,2%	99,5%
Ekonomisk uthytningsgrad	98,5%	98,9%	99,4%
Fastighetskostn. kr/kvm	833	794	763
Driftöverskott, kr/kvm**	31	15	29
Uppvärmning, kr/kvm***	81	73	70
Bokfört värde, kr/kvm #	5 445	5 527	5 531
Uthyrningsbar yta, kvm	509 050	507 575	504 739

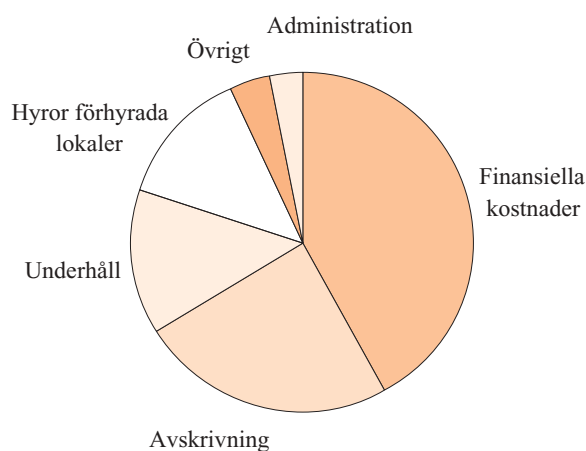
Finansiella Nyckeltal

Investeringar i fastigheter, mkr	58	91	145
Belåningsgrad (% av bokfört värde)	100	99,9	99,8
Soliditet	5,2	4,2	3,0
Direktavkastningen	8,3	7,6	7,9

(* = Exklusive de externa förhyrda lokaler som andra förvaltningar inte längre är i behov av och som de har lämnat över till Lundafastigheter. (** = Exklusive reavinster. (***) = Inklusive garaget i Stadshallen som har viss uppvärmning. (# = Anläggnings-tillgångar / yta.

Belåningsgrad = Räntebärande skulder i procent av fastigheternas bokförda värde vid periodens utgång. Soliditet = Förhållandet mellan eget kapital och tillgångar. Direktavkastning = Driftnetto (verksamhetens nettointäkt) i procent av bokfört fastighetskapital.

Kostnadsfördelning

Sammanfattning

- Resultat något över budget.
- Beslut om ny förvaltning (Stadsbyggnadskontor).
- Omfattande planutredningar och program.
- Ökad bostadsefterfrågan men vikande byggkonjunktur för lokaler och verksamheter.
- Öpl-98 förklarad aktuell av fullmäktige.
- Fördjupningar pågår för Stångby, Dalby och Kungsmarken.
- Färre detaljplaner avslutade än normalt.
- Värna och Vinna staden - nytt grepp för en samlad stadspolitik
- Allt svårare att få fram planer och projekt

Ekonomiskt resultat

Budgetavvikelsen uppgår till +215 tkr, vilket främst beror på något högre intäkter än budgeterat. Från balanskontot för OVK har hittills utbetalats sammanlagt 2 292 tkr, varav 68 tkr under 2001.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Utfallet bör i huvudsak motsvara ställda förväntningar enligt uppställda fullmäktigemål, i den mening att verksamhetens inriktning och resultat under 2001 har bidragit till en för kommunen önskvärd utveckling. Här finns en uppsättning av generella målkonflikter, som kan förtjäna en fördjupad politisk analys, t ex vad gäller olika mål om bevarandebeståndet och hållbar utveckling i förhållande till mål om god planberedskap för bostäder, verksamheter, infrastruktur och förbättrad kollektivtrafik.

Myndighetsutövningen vad gäller löpande ärendehantering och service till allmänheten har utvecklats väl. Verksamheten vid stadsarkitektkontoret har under året kännetecknats av en fortsatt hög arbetsbelastning inom samtliga avdelningar, trots vikande konjunktur. En nedgång i kombination med viss förändring av ärendesammansättningen mot slutet av året, kan indikera minskad ärendeinströmning under 2002. Kommunens översiktsplan Öpl-98 har aktualitetsförklarats under året, vilket bekräftar att planeringen i huvudsak vilar på fast grund. Fördjupningar pågår för Stångby, Dalby och Kungsmarken samt för Lund med projektet Värna och Vinna staden.

Den regionala tillväxten och den förändrade konkurrenssituationen ställer kommunen inför fortsatta, komplicerade intresseavvägningar, som nämnts ovan. Arbetet med Lunda-MaTS och Lundalänken har löpt vidare med ytterligare en viktig etapp genom Lasarettområdet och LTH. Trafiksystemet förbereds för angelägna förstärkningar sydost om staden. Planer har tagits fram för ökad framkomlighet och förbättrad trafiksäkerhet på Norra Ringen/Getingevägen och Trollebergsvägen. En ny trafikutredning på Väster har påbörjats. Ny parkeringsnorm har antagits. Att Lund blev årets cykelkommun får delvis tillskrivas kontorets insatser för en framsynt planering. Järnvägsfrågorna för utökad kapacitet på S Stambanan/VKB och regional balans (Simrishamnsbanan) har bevakats intensivt.

Sammanlagt har 17 detaljplaner avslutats, av vilka flera har överklagats. Den ineliggande volymen av planärenden som är under arbete uppgår till drygt 80 st. Kontoret har ett flertal större planutredningar på gång.

Ett nytt inslag utgör arbetet med UMTS-utbyggnaden (mobiltelefon). Utomplansprövningar för enstaka bebyggelse och vindkraftverk kräver också mycket arbete.

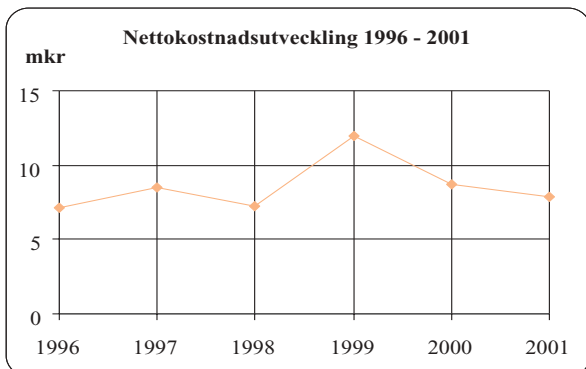
Externa uppdrag har avslutats dels åt kommunkontoret (UBP 2003-2007 samt Energiplan 2001) och dels åt Öresundskommittén (Benchmarkingprojektet).

Ett nytt omfattande uppdrag gäller Brunnshögsområdets vidare utveckling. Arkitekturåret 2001 har uppmärksamats på olika sätt, bl a genom utställningar, seminarier och "Värna och Vinna". Byggsamråd, tillsyns- och rådgivningsverksamheten har varit omfattande.

Omfattningen av sjukskrivningarna har dessvärre ökat, men ska förhoppningsvis nu återgå till normal nivå igen. En medarbetare har avgått med pension. Tillfälliga förstärkningar för att täcka upp vid vakanser har förekommit.

Om planberedskapen ska förbättras ytterligare för både bostäder och verksamheter, samtidigt som volymen av fördjupningar och diverse planutredningar har fortsatt stor omfattning, behöver kontoret mera personal. Grundbeloppet är oförändrat 34 kr. I december beslutade fullmäktige att stadsarkitektkontoret och Lunds Lantmäteri 2002-01-01 ska slås samman till ett nytt stadsbyggnadskontor. Lokalfrågan är under fortsatt utredning.

Ärendebalans - detaljplaner	2001	2000	1999
Antagna eller godkända planer	17	36	31
Nya planuppdrag	29	30	34
Under arb. eller ej påbörjade	83	95	117
Ärendebalans - bygglov			
Ant. inkomna ärenden	1 218	1 165	1 257
Ant. bevilj. bygglov på deleg.	958	976	986
Ant. beslut om kontrollplan	419	409	456

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	13,6	11,3	11,1	9,8	9,8
Kostnader	-21,4	-20,1	-23,1	-17,0	-18,3
Nettokostnader	-7,9	-8,7	-12,0	7,2	-8,5
Budgetavvikelse	0,2	0,4	-3,8	0,6	0,7
Investering	0,2	0,3	0,4	0,3	0,8
Eget kapital	1,0	0,8	0,7	0,7	0,4

Sammanfattning

- Nettokostnadsramen har underskridits med cirka 250 tkr.
- Insatser inom GIS (Geografiska InformationsSystem) har skett vad gäller utbildning och förbättrad kvalitet på geografiska databaser.
- Lunds kommun ingår i nationell digital registerkarta innehållande fastigheter, detaljplaner och markreglerande bestämmelser.
- Ökad efterfrågan på förvaltningens tjänster vad gäller både uppdrag och myndighetsuppgifter.
- Nytt arbetsmaterial har tagits fram i form av översiktskarta för Skåne och digitalt ortofoto över Lunds tätort.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska utfallet i förhållande till nettokostnaderna i driftbudgeten för Lunds lantmäteri visar ett överskott på cirka 250 tkr (0,3 mkr).

Målanalys/Verksamhetsresultat

Förvaltningens tjänster har en ökad efterfrågan. Kundernas synpunkter vad gäller kvalitet har undersökts med hjälp av enkäter. De bästa vitsorden ges för bemötande och kvaliteten på utfört arbete. Negativa synpunkter finns vad gäller vissa leveranstider.

Under verksamhetsåret har betydande insatser gjorts för att främja GIS-utveckling. Dessa insatser har skett genom att nya geografiska underlag tagits fram. Översiktskarta över Skåne samt ortofoto över Lunds tätort har tillkommit. Kvaliteten på databaser har förbättrats för att ny teknik skall kunna tillämpas och utbildning har genomförts även för personal tillhörande andra förvaltningar.

Personalsituationen är oförändrad innebärande förhållandevis stor sjukfrånvaro av långtidskaraktär. Ärenden inom såväl myndighetsutövning som uppdrag har varit fler än normalt. Förslag till ny organisation för förvaltningarna under byggnadsnämnden har beaktats i samband med personalförändringarna. Långtidsjukskrivningar har inneburit personalbrist inom verksamheten. Omfördelning av arbetsuppgifter och en projektanställning under året har möjliggjort en fortsatt hög servicenivå.

Lantmäterimyndighetens verksamhet med ajourhållning av nationell digital registerkarta har tagits i drift. Avtal har tecknats med statliga lantmäteriet vad gäller informationsutbyte av planer, adresser och byggnader. Avtal kommer att träffas vad gäller utbyte av fastighetsinformation.

Förvaltningen har deltagit i ett regionalt projekt om en översiktskarta för Skåne. Kartprodukten är en adresskarta för Skåne som kopplats till adressregister. Produkten kommer att användas av bl.a. alarmeringscentraler och är unik i sitt slag. Det regionala samarbetet har även inneburit att projektet *Nätverks RTK* kan

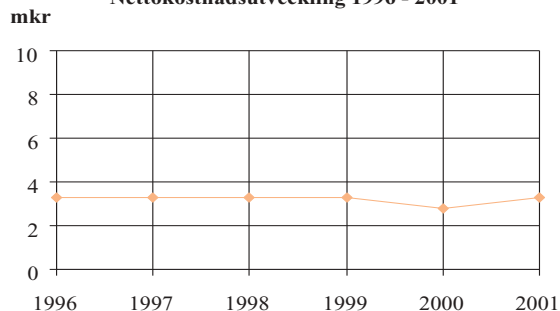
starta. Projektet effektiviserar GPS-mätningarna och minskar investeringskostnaderna för deltagande kommuner och statliga verk. Ett projekt mellan Lunds lantmäteri, Stadsarkitektkontoret och Tekniska förvaltningen har inletts som syftar till att utveckla GIS hanteringen inom och mellan förvaltningarna.

Omfattningen av personalutveckling har ökat betydande i förhållande till föregående år. Verksamhetens behov av ny teknik och nyrekryteringar gör att nivån bör bibehållas även kommande år.

Nyckeltal

<u>Prestationsmått</u>	Budget	Bokslut-01
Antal fastighetsförteckn.	35	34
Antal avslutade förrättningar	-	114
Antal nybildade fastigheter	120	160
Antal berörda fastigheter vid fastighetsregl. och dyl.	180	225
Fastighetsplaner mm antal	5	8
Utstakn.,lägesbesiktn., antal uppdrag	400	550
Övriga mätninguppdrag	200	180
Nybyggnadskartor, antal	200	171
Grundkartor, antal + areal i ha	35/800	25/2 200
Ny- och ommätning av stomnät, antal punkter	50	41
<u>Kvalitetsmått</u>		
Antal förrättningar med genomströmningstid av högst 4 mån %	40	19
Andel nöjda sakägare vad gäller leveranstid av förrättning, %	95	70
Andel nöjda sakägare vad gäller förrättningskvalitet, %	95	98
Andel utstakningsärenden med en genomströmningstid av högst 1 vecka, %	99	100
Andel nybyggnadskartor med en framställningstid av högst 2 v., %	85	44

Nettokostnadsutveckling 1996 - 2001

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	8,8	9,1	8,5	8,6	7,9
Kostnader	-12,1	-11,9	-11,8	-11,9	-11,2
Nettokostnader	-3,3	-2,8	-3,3	3,3	-3,3
Budgetavvikelse	0,2	1,0	0,5	0,4	0,7
Resultatenhet, res	-	-	-	-0,1	-0,5
Investering	0,6	0,6	0,1	0,1	1,0
Eget kapital, res enhet	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6
Eget kapital, övrigt	1,6	1,4	0,4	0,4	0,4

Sammanfattning

- Satsningarna på LundaMaTs, ett helhetsgrepp för att miljöanpassa transportsystemet i Lund, fortsatte med oförminskad styrka inom lokala investeringsprogrammet, LIP-projekten Lundalänken, Cykelkommunen, Gå och cykla till skolan och Mobilitetskontoret.
- Ny entreprenör inom större delen av färdtjänsten med väsentlig högre prisnivå.
- Genomförandet av LIP-projekten har pågått med fyra naturvårdsprojekt och ett parkprojekt.
- Upprustning av Lundagård har pågått under året.
- Brunnshögsområdet förbereddes på olika sätt för fortsatt exploatering och företagsetableringar med forskningsanknytning. Visionen om ett miljömässigt framstående område vidmakthölls genom kraftfulla satsningar på en stadsskog och särskild bussgata genom området.
- Avslut och delavslut av exploateringsprojekt som gav en nettoinkomst om 45 mkr.
- Kommunen blev utsedd till Årets cykelstad.
- Investeringsnivån var högre än normalt med stora utbyggnader i Lunds nordöstra delar.
- Rekordhögt resandetal, över 5,5 milj. resor, i stadsbusstrafiken.
- Positiv avvikelse inom kollektivtrafikens budgeten, pga. högre resandetal som ger högre bidrag från Skånetrafiken samt sänkt moms.
- Vattenvårdsprojekten i Höje å, Kävlingeån och Sege å fortsätter
- Mark för företagsetableringar fick ett viktigt tillskott i Södra Gastelyckan i Lund.
- Bostadsbyggandet präglades av utdragna planprocesser och därav följande förseningar i Lund och Dalby. I övriga orter hämmades planerad utbyggnad främst av svag efterfrågan. Av planerade drygt 700 bostäder kom endast ca 250 igång under året.

Ekonomiskt resultat

Förvaltningens överskott för bl.a. vakanta tjänster och långtids-sjukskriven personal samt ökade parkeringsintäkter och ökat resande inom kollektivtrafiken har under året omfördelats till beläggningsunderhåll på gång- och cykelbanor samt lokalator. Överskottet har även möjliggjort en ökad satsning inom det periodiska parkunderhållet på framförallt buskbeskärningar, siktröjningar samt upprustning av lekplatser.

Nytt avtal för färdtjänsten med väsentligt högre prisnivå från 1 juli 2001 men genom utökad ram för färdtjänsten ger resultatet ett överskott (+ 500 tkr). Den stora avvikelsen inom kollektivtrafiken beror på i huvudsak ökade intäkter i stadsbusstrafiken. Den förhållandevis höga resandenivån från år 2000 kunde bibehållas och dessutom höjas ytterligare genom resandeökning på drygt 1%. Ökat resande ger högre bidrag från Skånetrafiken och tillsammans med lägre moms uppstår överskott (+3 500 tkr). Under år 2001 har medel i fond för naturgasdrift samt handikappanpassning inte utnyttjats. Oförändrat trafikutbud i kompletteringstrafiken (regional trafik) men kraftigt ökad kostnad för beställningsmottagning redovisar underskott (-500 tkr).

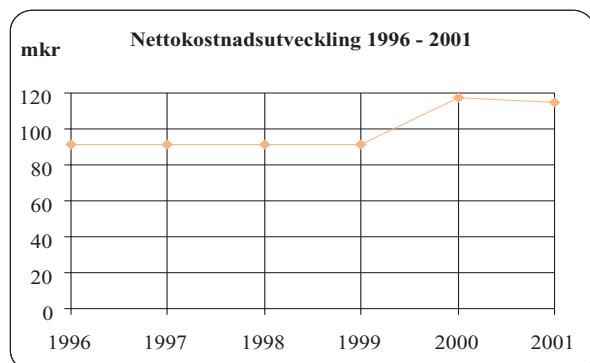
Almsjukeprojektet har genomförts som planerats men p g a ändrad strategi redovisas ett överskott +990 tkr.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Under hösten har förvaltningen genomfört en enkätundersökning om **LundaMaTs**-arbetet. 3 000 kommuninvånare tillfrågades, av dessa uppgav cirka 10% att de ändrat sitt resbeteende. 90% ansåg att satsningen på att miljöanpassa transporter är bra.

Utbyggnaderna inom *Lundalänken* följde plan. Inom LIP-projektet *Cykelkommunen* byggdes nya cykelvägar och belysning förbättrades längs flera sträckor. Under året genomfördes en *Cykla till jobbet*-kampanj, som lockade ca 3 000 deltagare. Inom LIP-projektet *Gå och cykla till skolan* har totalt 30 av de 44 mest kritiserade korsningarna och sträckorna byggts om i projektet. Utöver dessa ombyggnader har belysningen förbättrats på 13 olika sträckor. Projektet har tagit fram en mängd informationsmaterial som kan användas framförallt i skolorna. *Mobilitetskontoret* har bedrivit information, rådgivning, kampanjer, samråd och kommunikation. Projektet har varit organiserat i fem delprojekt, Miljöledning transporter kommunen, Arbets- och tjänsteresor - transporter företag, Bred satsning på Södra Sandby, Bilpooler - miljöbilar samt Ökad konkurrenskraft för närskalighet.

En kvalitetsundersökning avseende våra **cykelvägar** genomfördes. Resultatet visade att cyklisterna var mer nöjda 2001 än tidigare år vilket är en bekräftelse på att de åtgärder som genomförts har varit bra. Preliminär statistik visade att **trafikolyckorna ökat**. En djupare analys har inte genomförts. Klart är att de allvarligaste olyckorna ökat, bl.a. har sju personer dödats under året, samtliga på det statliga vägnätet. I det kommunala trafiksäkerhetsprogrammet genomfördes under året en tillståndsmätning. Från mätningen kan noteras att

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	106,8	106,7	84,3		62,0
Kostnader	-222,0	-224,4	-167,4		-153,5
Nettokostnader	-115,2	-117,7	-83,1	-91,2	-91,5
Budgetavvikelse	7,7	7,6	7,4	5,7	2,5
Nettoinvesteringar	52,2	39,6	55,8	52,0	28,3
Eget kapital	6,7	4,0	3,7	3,6	1,5

Ordförande: Jörgen Jörgensen (fp)

Förvaltningschef: Göran Eriksson

36% av bilisterna inte väjer för gående vid övergångsställen trots lagstiftning.

Trots omfördelningar från andra verksamheter under året har **väghållningens** underhållsskuld ökat. Det som var positivt var att satsningarna gång- och cykelbanor var större än tidigare. Totalt omfördelades ca 1,3 mkr varav 1,0 mkr till gc-banor. Särskilda satsningar har genomförts på gångbanor i byarna.

Parkeringsverksamheten genererade ett överskott med ca 1 900 tkr delvis beroende på högre intäkter på grund av taxehöjningen 2000-12-01. Underhållskostnaderna för parkeringsmätare och parkeringsplatser samt personalkostnaderna inom parkeringsverksamheten har också varit väsentligt lägre än budgeterat.

Renhållningen har kunnat klaras på en acceptabel nivå främst tack vare ett extra anslag på 500 tkr som tilldelades under året. Detta möjliggjorde extra insatser på eftermiddagar och helger i centrum. Förvaltningen genomförde tillsammans med Kommunförbundet, stiftelsen "Håll Sverige Rent" och 33 skånska kommuner en bilskrotningskampanj. I Lund skrotades totalt 195 bilar.

Lördagen den 22 september arrangerades "I staden utan min bil". Arrangemanget genomfördes samtidigt med 1 618 andra europeiska städer. I Sverige deltog totalt 59 kommuner. I Lund tyckte 92% av allmänheten och 64% av handlarna att arrangemanget var bra eller mycket bra.

Under året gjordes över 5,5 miljoner resor med **stadsbussarna** i Lund. Detta är det högsta resandetalet sen början av 1990-talet då biljettmaskiner med mer tillförlitlig resandestatistik infördes. Grunden till denna rekordnivå lades redan år 2000 då antalet resor ökade med 14%. Under år 2001 var resandeutvecklingen fortsatt positiv även om ökningen begränsades till drygt 1%. Med tanke på den kraftiga ökningen föregående år är det naturligtvis positivt att den förhållandevis höga nivån kunde bibehållas och dessutom höjas ytterligare till över 5,5 miljoner resor per år. Totalt för alla stadsbussresor har andelen resor med periodkort ökat med 2 procentenheter till 53% medan andelen resor med kontant/förköpskort har minskat och utgör alltså 47%. Bidragande orsak är att användningen av Skånetrafikens periodkort för lokala resor i Lund har fortsatt att öka. Detta har dock även medfört att pendlare till Lund inte längre betalar kontantbiljett på stadsbussen för vidare resa inom Lund utan kan använda sitt periodkort utan extra tillägg.

Stadsbusstrafiken har utförts som planerat. De kvalitetsmätningar som genomförs årligen, både vår och höst, visar på ett relativt gott betyg men påvisar även att förbättringar kan göras. Entreprenören för huvuddelen av stadsbusstrafiken, erhöll för flera kvalitetsområden högre betyg än operatörerna av trafiken i Malmö och Helsingborg. Även om det övergripande helhetsintrycket är gott så har det varit problem med enstaka turer som haft oacceptabelt låg kvalitet. Entreprenören Arriva har utlovat åtgärder för att korrigera dessa brister. Avtalet med Linjebuss för linje 20 förlängdes ett år genom en option. Tekniska problem med fordonen på servicelinjerna medförde att avtalet inte förlängdes och upphandling av trafiken påbörjades.

Trafikutbudet var oförändrat under året. Arbetet med den linjeöversyn som påbörjats 2000, fortsatte. Utredningen med förslag på tre linjealternativ remissbehandlades under hösten. Intresset från allmänheten och föreningar/organisationer var stort. Förslagen ställdes även ut på Trafikinformationen vid Botulfsplatsen och ca 500 svar med synpunkter lämnades. Utredningsarbetet fortsätter

och eventuella förändringar i linjesystemet genomförs under år 2003.

Taxan var oförändrad (8:e året i rad). Mervärdesskatten för kollektivtrafik sänktes från 12 till 6%. Den lägre moms ska balansera de tidigare genomförda stora skattehöjningar på tunga dieselfordon och på dieselbränsle som har drabbat bussbranschen mycket hårt.

I syfte att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig för funktionshindrade fortsätter inventering och planering av olika åtgärder blanda annat att förse hållplatser med taktill information för synskadade och högre kantsten för att underlätta på- och avstigning.

Färdtjänsten i kommunen utförs sedan den 1 juli 2001 av två olika entreprenörer. Tidigare entreprenör hade uppdraget att utföra all färdtjänst och riksfärdtjänst. Företaget hade dock inte erforderlig kapacitet för uppdraget med åtföljande problem och brister i utförandet. Detta ledde fram till en överenskommelse med företaget om att del av uppdraget och avtalet upphörde i förtid. Den upphandling som genomfördes resulterade i att ny entreprenör fick i uppdrag att svara för färdtjänst med personbil inom Lunds tätort. Prisnivån i det nya avtalet är ca 25% högre än tidigare avtal. Efter denna förändring har kapaciteten i både fordon och beställningsmottagning förbättrats väsentligt och färdtjänsten har fungerat förhållandevis väl. Detta bekräftas i den kvalitetsmätning som genomfördes i slutet av året.

För att få en uppfattning om resenärernas värdering av färdtjänstens kvalitet skickades en enkät till ett urval av de ca 3 200 färdtjänstberättigade i kommunen. Motsvarande enkät gjordes även år 2000. Sammantalet visar enkäten att huvudintrycket av färdtjänsten är positivt och att de som svarat är mer positiva år 2001 än år 2000. Exempelvis lämnas högre betyg på 19 av 21 kvalitetsaspekter och betyget på ett "samlad omdöme om färdtjänsten" har höjts från 4 år 2000 till 4,4 år 2001 (skala 1-5).

Antalet resor har minskat med 3% jämfört med föregående år men kostnaden per resa har ökat med 16%.

Skolskjutstrafiken i område Veberöd, Dalby och Genarp upphandlades av BSN Öster i samråd med tekniska förvaltningen. Ny entreprenör påbörjade uppdraget i augusti 2001, trafiken utförs med nya bussar som har säkerhetsbälten för alla elever.

Skötseln av kommunens **parkmark samt skogs- och naturområden** har utförts enligt gällande skötselplaner. Upphandling av skötseln av skogs- och naturmark, vinterväghållning, grön gatemark och vissa parkområden skedde under hösten. Inom ramen för det lokala investeringsprogrammet, LIP, genomfördes en mängd olika arbeten inom följande delprojekt:

Storklandskapet - landskapsvård och småvatten. Projektet fortsatte under året med en mängd olika naturvårdsåtgärder, ex. restaurering av ängs- och betesmarker, nyanläggning av grodvatten, plantering av alléträd och pilevallar, boplatzformar för rovfåglar och tjärnor m.m. Uppföljande inventeringar av biologisk mångfald har dessutom genomförts i en rad områden. Projektet slutfördes under 2001. *Storklandskapet - Klingavälsåns dalgång.* Omgrävning och meandering av ca 2,7 km av Klingavälsån vid Vombs ängar, samt anläggande av en ca 3 ha stor våtmark och en fiskvandringssväg förbi denna. Bortröjning av busk- och trädvegetation längs ån. Inventeringar av häckande och rastande fåglar, fisk, bottenfauna och vegetation på Vombs ängar och i Klingavälsån. Projektet slutfördes under 2001. *Storklandskapet - Våtmarker.* Projektering och anläggning av

totalt 18 nya våtmarker/dammar (14,2 ha) inom etapp II av Kävlingeåprojektet och etapp III av Höjeå-projektet. Projektet förlängs tom 2002. *Storklandskapet - Höje å - natur och kulturstig*. En mängd pedagogiska aktiviteter i samarbete med skola, organisationer och allmänhet, kombinerat med fysiska åtgärder (bänkar, skyltar m.m.) i Höjeådalen. Projektet slutfördes under 2001.

Antalet sjuka almar var 643 jämfört med 549 året innan. Kommunens **almsjukesbekämpning** har skett i enlighet med upprättat samarbetsavtal inom f.d. SSK-kommunerna och omfattar numera endast tätorterna. Återplantering med nya träd av olika arter har skett på gatu- och parkmark som ersättning för borttagna almar. Inom **mark- och exploateringsverksamheten** behandlades 288 försäljningar enligt förköps- och tillståndslagen. Inget förköp genomfördes.

Investeringar

Inom gatu- och trafikverksamheten fattades beslut om en rad byggnationer framförallt inom LIP-projekten. Bl a beslutades om omfattande trafiksäkerhetsåtgärder i Södra Sandby, ombyggnaderna vid Norra Ringen-Getingevägen och ombyggnaden av Trollebergsvägen.

Investeringarna omfattade totalt 120 mkr vilket är en betydligt högre nivå än normalt. Det är utbyggnader inom LundaMaTs-projekten, ca 80 mkr, som dominerat.

Lundalänkens utbyggnad fortsatte med en etapp vid Brunnhög. Entreprenör handlades upp för etappen genom sjukhusområdet. Det byggdes gc-banor längs Måsvägen, del av Fjellievägen, Sångarevägen, Nöbbelövs torg, Bygatan i Genarp, Tunavägen och Trollebergsvägen. På öster etablerades en ny gc-förbindelse "Östra Tornstråket". Cykelstråket genom UB-parken rustades upp. Belysning längs 1 km gc-väg förbättrades. 36 korsningar byggdes om i syfte att förbättra framkomlighet och trafiksäkerhet.

Bullerskyddsbidrag betalades under året ut för fönsteråtgärder bl.a. på fastigheter längs S:t Petri kyrkogata, Bangatan, Kung Oscars väg och Malmövägen.

Parktytor med lekplats, pulkabackar och gc-vägar har anlagts inom exploateringsområdet Kyrkovången II i Södra Sandby. På Brunnhög slutfördes anläggandet av stadsskogen och den östra förplanteringen påbörjades. Inom Brevduvefarmens koloniområde har uppförts en miljöanpassad toalettbyggnad. Inom Lunda-gårdprojektet uppfördes två toalettbyggnader och f.d. Sandgatans område försågs med nytt slitlager och belysning. Inom ramen för LIP inom projektet Parkföryelse har i Tre Högars park omfattande gallringar av de täta avenboksdungarna utförts. Örtplanter har planterats i ängsytor och bryn. Fågel- och fladdermusholkar har satts upp i flera parker. Projektet slutfördes under 2001.

Ett antal **exploateringsprojekt** slutredovisades under året och gav en nettoinkomst om 45 mkr.

Nyckeltal

Gator och trafik	2001	2000
<i>Huvudgator (km)</i>	73,0	73,0
-underhållskostnad (tkr/km)	33,1	32,9
-slitlager (tkr/km)	17,6	33,1
<i>Lokal gator (km)</i>	238,7	238,4
-underhållskostnad (tkr/km)	15,0	13,8

-slitlager (tkr/km)	6,0	6,2
<i>Antal ljuspunkter, st</i>	19 046	19 046
-kostnad/ljuspunkt (kr)	578	584
-elenergi (Lund) (GWh)	5,6	-
<i>Trafiksignaler, st</i>	52	52
-antal moderna (%)	100	100
-antal samordnade	30	30
<i>Trafikanordningar (tkr/km)</i>	7,9	6,6
<i>Parkeringsintäkter (tkr)</i>	9 885	8 427
Kollektivtrafik		
Stadstrafiken, antal resor (1 000 tal)	5 535	5 470
Trafikprod. 1 000-tal vagn timmar	147,3	148,5
Kostn.täckning, (biljettintäkter) %	54	50
Kostn.täckning, (biljett- och övriga intäkter) %	54	51
<i>Ekonomi per resa, kr</i>		
-kostnad	10,51	10,53
-intäkt	5,67	5,38
-underskott	4,84 ¹⁾	5,15
<i>Ekonomi/vagn timme, kr</i>		
-kostnad	395	388
-intäkt	213	198
-underskott	182 ²⁾	190
Kväveoxidutsläpp (NO _x) för medelbuss i ord. vagnpark, g/kWh	2,7	2,7
<i>Färdtjänst, antal resor, 1 000-tal</i>	142,9	146,4
<i>Antal färdtjänstlegitimerade</i>	3 200	3 395
<i>Antal resor per färdtjänstlegitimerade</i>	45	43
<i>Ekonomi per resa - färdtjänst, kronor</i>		
-kostnad	118	102
-intäkt	22	20
-underskott	96	82
<i>Ekonomi per resa - riksfärdtjänst, kronor</i>		
-kostnad	1 400	1 095
-intäkt	249	224
-underskott	1 151	871

¹⁾ Varav kommunen erhåller 4,68 kr från Skånetrafiken.

²⁾ Varav kommunen erhåller 176 kr från Skånetrafiken.

Park och natur

Parkmark och grön gatumark (ha) ¹⁾	624	624
Skötselkostnad parkmark och grön gatumark (kr/m ²) ²⁾	3,47	3,44
Skogs- och naturmark (ha) ³⁾	795	795

¹⁾ Fr. 2000 parkmark som återförts från kommunalstyrelserna.

²⁾ Inkl. periodiskt underhåll, exkl. kapitalkostnader och vinterväghållning.

³⁾ Exkl. förvaltn. av naturreservaten Fågelsång, Måryd och Skrylle (295 ha).

Mark och exploatering

<i>Industrimark, försäljning ha</i>	6,1	6,2
<i>Färdigställda lägenheter</i>	280	254
<i>Arrendeupplåtelse och korttidsuthyrning</i>		
Lägenhets- och anläggningsarrenden		
- Antal upplåtelse	106	119
- Ha	80	50
Jordbruksarrenden		
- Antal	105	104
- Ha	1 027	1 072

Sammanfattning

- Trollebergsvägen (gata)- och Allhelgona Kyrkogata (va) färdigställda arbeten.
- Våra grundskoleskjutsar upphör "Lundabussarna avvecklas".
- Årets resultat - ett överskott på 2,8 mkr.
- Förlängt parkskötselavtal - Lunds centrum
- Ny policy för bilcentralen
- Nytt gym - en satsning för minskad sjukfrånvaro och förtidspensionering

Ekonomiskt resultat

Årets överskott på drygt 2,8 mkr motsvarar knappt 2% av omsättningen. En hög sysselsättning och positiva konkurrensupphandlingar har bidragit till resultatet.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Nämndens effektmål innefattar främst:

- kompetent personal
- ökad serviceanda
- en god kvalitet genom kvalitetssäkringen ISO-9002
- en hög kvalitet på maskiner och fordon

Under året har det genomförts ett antal utbildningsåtgärder för ökad kompetens bland personalen, förbättrat servicen inom bilcentralen och vinterväghållningen, genomgått två revisioner av Integria i vårt kvalitetssystem ISO-9002 och nyinvesterat och rustat upp vår maskin- och fordonspark.

Från mars 2001 förlängdes skötselavtalet för centrala Lund året ut. I övrigt har inga förändringar skett avseende grönyteskötseln under året. Torns skötselområde har handlats upp i slutet av året gällande från år 2002. Denna entreprenad erhöll vi hem i konkurrens liksom skötseln av förskolor och skolor inom Barn- och skolnämnd Norr.

Från och med höstterminen 2001 övergick skolskjutstrafiken för grundskolan till en extern entreprenör. Övergången kunde ske relativt smidigt, då den nye entreprenören tog över våra bussförare. Vi kör dock vidare med särskoletransporterna för Lund med kranskommuner. Vår benämning på denna verksamhet är nu "persontransporter" inom Markentreprenad, samtidigt som "Lundabussarna" som benämning avvecklas.

En ny policy för bilcentralen har tagits fram, som bättre klargör kundens ansvar vid skador och garantier.

En friskvårdsåtgärds satsning med ett eget gym startade upp under hösten. Intresset från personalen har varit stort med ett 25-tal (ca 15% av personalen) regelbundna deltagare. Vi har anlitat professionella instruktörer och en friskvårdsterapeut för att ge rätt träning och

massage åt personalen. I förebyggande syfte räknar vi med bättre hälsa, lägre sjukfrånvaro och färre förtidspensioneringar.

Vår politiska instans benämns fr.o.m. 2001 nämnd i stället för styrelse. Både nämnd och styrelse har tidigare använts i olika sammanhang. Kommunstyrelsen har efter vår framställan beslutat att benämningen skall vara nämnden för Markentreprenad.

Under året har vi genomfört en arbetsmiljöundersökning av personal i gatumiljö. Flera av våra anställda blir utsatta för utsläpp från trafiken, då arbetena bedrivs parallellt. Resultaten visade inga nivåer över de hygieniska gränsvärdena. Vi kommer även att göra en mätning på fasta arbetsplatser intill trafiken i rusningstid. Vår avsikt är att få ett bättre underlag för att försöka undvika att vår personal blir utsatt för exponering av utsläpp.

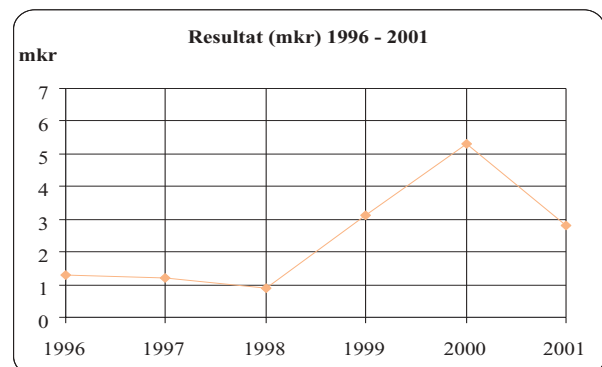
Under året har större entreprenader utförts enligt nedan:

- om- och nybyggnad av Trollebergs- och Tunavägen samt Västra Angöringen
- ombyggnad av vatten- och avloppsanläggningar i Allhelgona Kyrkogata och Olshögsvägen
- nyanläggning av stadsskog etapp II vid Eriksson
- ombyggnad av gator och gång- och cykelöverfarter för ökad trafiksäkerhet i Veberöd och Genarp.
- stängslings-/röjnings- och gallringsarbeten inom skogs- och naturvården

Vi har satsat på stensättarkurser för ett par av våra anställda för att upprätthålla vår kompetens. Dessutom har utbildning bedrivits i beskärningsarbete och hantering av motorsåg. Det nya ekonomisystemet har genererat kurser i rapportuttag och verksamhetsuppföljning för administrationen. Besök på olika mässor har gjorts från respektive verksamhet.

Investeringar

Nettoinvesteringen uppgick till 5,6 mkr, vilket var knappt 1,6 mkr mer än budget. Förutom ett antal mindre fordon till bilcentralen (6 st), persontransporter och till arbetslagen har vi investerat i två större lastbilar, två traktorer (en stor/en mindre) och två större gräsklippare.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	142,5	144,3	117,5	115,3	112,6
Kostnader	-139,7	-139,1	-114,4	-114,4	-111,4
Resultat	2,8	5,3	3,1	0,9	1,2
Bruttoinvestering	7,9	6,7	4,5	7,3	3,2
Eget kapital	21,3	18,5	13,2	10,0	9,1

Sammanfattning

- Miljöförvaltningen har under året genomgått en smärre organisationsöversyn och ett förvaltningschefsbyte vilket påverkat genomförandet av vissa planerade aktiviteter.
- Service och rådgivning till Lunds kommuninvånare och verksamhetsidkare har skett planenligt.
- Tillsynen inom ramen för länets samordnade kemikalieprojekt har genomförts avseende kosmetiska och hygieniska produkter.
- Kontakterna med Greifswald har upprätthållits och med Frederiksberg har de knutits.

Ekonomiskt resultat

Den ekonomiska ramen överskreds med 53 tkr. Det kan konstateras att prognostiserade intäkter inte uppnåddes. Planerade investeringar på 204 tkr, genomfördes inte, således togs inte investeringsbudgeten i anspråk.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Arbetet med miljöbalken har successivt blivit naturligt och därmed den ökade administrationen vid konstaterade överträdelser. Informationsinsatserna till små verksamhetsutövare är fortfarande eftersatt vad avser bl a egenkontrollen. Folkhälsoarbetet har funnit sina former och det planerade nätverket är under uppbyggnad liksom folkhälsoforumet. Livsmedelshanteringen inom kommunen ges planenlig tillsyn, om än mindre under året än vad som vore önskvärt. Antalet bostadsklagomål har minskat märkbart medan etableringen av olika typer av hygieniska behandlingslokaler har ökat.

Tillsynen av märkning, innehåll, förpackning av kosmetiska och hygieniska produkter har intensifierats under hösten 2001. Resultatet visade på flera brister i denna hantering. Organisationsmässigt har förvaltningen en ny förvaltningschef sedan juli månad. Förvaltningen har etablerat kontakt med Miljökontrollen i Frederiksbergs kommun i Danmark och vidare utvecklat de gamla kontakterna med Greifswald.

Utdrag ur Kvalitetsredovisning

Renare luft i Lunds kommun

Resultatinformation - miljönämndens tillsyn över dels verksamheter och dels recipienter är luftkvaliteten en självklar parameter, där företagen ifråga kontinuerligt arbetar med att minimera sina luftutsläpp. Nämnden mäter också kontinuerligt luftkvaliteten i Lunds tätort med ett s k OPSIS-system. Månatligen rapporteras mätresultaten i nämnden, och samtidigt får bl.a pressen dessa uppgifter. Dessutom redovisas lundaluftens kvalitet kontinuerligt med entimmes uppdatering på Internet.

Bedömning - Det bedöms att luftkvaliteten avseende kolväten ständigt förbättras medan trafikens påverkan står på en jämn nivå. Importen av förorenad luft är ännu ganska konstant.

Bättre livsmedel i Lunds kommun

Resultatinformation - Miljönämnden bedriver aktivt tillsynsarbete vid kommunens alla ställe där livsmedel hanteras. Årligen tas livsmedelsprover för mer än en halv miljon kronor. Då provtagningen visar på något avvikande görs omprov och utredning.

Bedömning - Resultatet över livsmedelskvaliteten kan bäst utläsas av att det har varit få fall av livsmedelsrelaterade smittor.

Renare vattendrag i Lunds kommun

Resultatinformation - Nämndens vattenrecipientkontroll består i att tillsynen vid de kommunala avloppsreningsverken (exkl. Källby) sker planlagt. Vidare bedrivs ett intensivt arbete med att få genomfört reningsåtgärder vid alla enskilda VA-anläggningar i kommunen. Slutdatum för detta senare arbete är satt till 2005.

Bedömning - Vattendragen i kommunen blir renare för varje år, vilket kan konstateras genom att undersöka fiskbeståndet. Bland annat finns i Höje å rikligt med smolt och annan fisk.

Minskad kemikalieanvändning i Lunds kommun

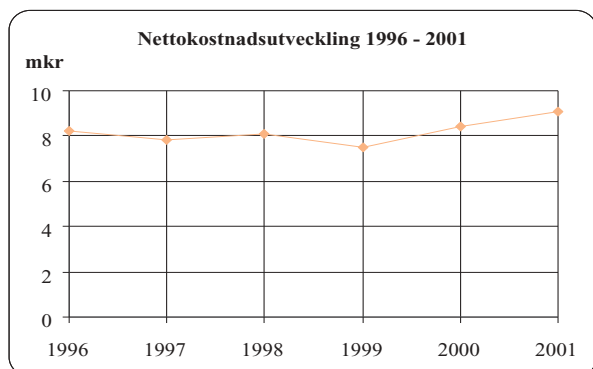
Resultatinformation - Förutom den lagstadgade tillsynen av kemikaliehanteringen enligt miljöbalken deltar miljöförvaltningen aktivt i den av länsstyrelsen ledda samordnade kemikalietillsynen. Allt detta arbete skall leda till en miljövänligare kemikalieanvändning och en utfasning av miljöfarliga kemikalier.

Bedömning - Effekterna är svårämbara, dock kan konstateras att mängden kemikalier som inlämnas till miljöstationerna ökar.

Nyckeltal

Ekonomi

	2001	2000	1999	1998	1997
Nettokostnad per innevånare, kr	91	85			
Intäktfinansieringsgrad	17	17			

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	1,7	1,7	1,4	1,3	1,5
Kostnader	-10,8	-10,1	-8,9	-9,4	-9,3
Nettokostnader	-9,1	-8,4	-7,5	-8,1	-7,8
Budgetavvikelse	-0,1	1,0	0,7	0,1	0,3
Investering	-	-	-	-	-
Eget kapital	1,5	1,6	0,6	0,6	0,6

Sammanfattning

- Hippologigymnasiet, IB (International baccalaureate) och Natur/Humanvetarprogrammet startade höstterminen 2001.
- Översyn av gymnasiesärskolans innehåll och organisation har slutförts under året, tillhör Vipeholmsskolan fr o m 2002-01-01.
- En jämförande utvärdering av modernmålsundervisningen- kvalitets- organisation- kostnader har slutförts under hösten.
- Tillbyggnation av Vipeholmsskolans idrottshall har slutförts under hösten 2001
- Medel har reserverats i EVP 2002 för till- och ombyggnation vid Vipeholmsskolan för Gymnasiesärskolans Individuella program.
- Förändringar av ledningsorganisationen vid skolorna har genomförts.
- En översyn av Individuella program har genomförts.
- Det finansiella ansvaret för grundskolans förberedelseklasser har fr o m ht 2001 överförs till Barn- och Skolnämnderna.
- Under 2001 påbörjades en översyn av vuxenutbildningen i Lunds kommun.
- Byggnation av medialab. vid Katedralskolan har påbörjats under hösten.
- Medel har reserverats i EVP 2002 för ombyggnad av byggnad 5 vid Polhemskolan.

Ekonomiskt resultat

Den redovisade nettokostnaden uppgår till 319,5 mkr, vilket medför en total redovisad differens på 1,5 mkr. Utbildningsnämndens resultat exkl. resultatenheter och Kunskapslyftet blir +1,9 mkr.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Redovisningen utgår från skolplanemålen, omsatta till målen i förvaltningens utvecklingsplan (UVP), vilka är desamma som i EVP. Resultat från skolornas arbete med uppföljning och utvärdering av sin verksamhet är hämtade ut Kvalitetsredovisning för Lunds utbildningsförvaltning, läsåret 2000/2001.

Gemensamt alla verksamheter

Skolplan och UVP - Varje elev i Lunds skolor har rätt till och ska ges möjlighet att utvecklas efter egen förmåga socialt, emotionellt och kunskapsmässigt. Eleverna ska medverka vid utformande och uppföljning av sin individuella studieplan. Alla elever ska ges en utbildningsgaranti.

Åtgärder/Resultat - Eleverna har individuella studieplaner. Planerna ligger till grund för utvecklingssamtal, väglednings- och betygsdiskussioner. Enkätundersökning bland avgångseleverna om hur de upplevt arbetsklimatet i skolan har genomförts. Resultaten redovisas i en rapport och i förvaltningens kvalitetsredovisning.

Skolplan och UVP - Varje elev i Lunds skolor har rätt och ska ges möjlighet att ta ansvar för och ha ett verkligt inflytande över skolarbetet

Eleven ska ha ett reellt inflytande över och ansvar för sin utbildning och sin vardagliga inlärningssituation. Elever och lärare ska ges möjlighet att gemensamt medverka till att skapa nya arbetsformer och arbetssätt som främjar elevernas lärande.

Åtgärder/Resultat - Riktlinjer finns i skolornas arbetsplaner. Särskild utbildning har ordnats för elever och personal. Ca två tredjedelar av eleverna i åk 3 anser att inflytande i den egna undervisningssituationen är av större betydelse än det formella inflytandet. Vanligt är att eleverna anser att de sällan har inflytande över kursinnehåll och/eller arbetsformer.

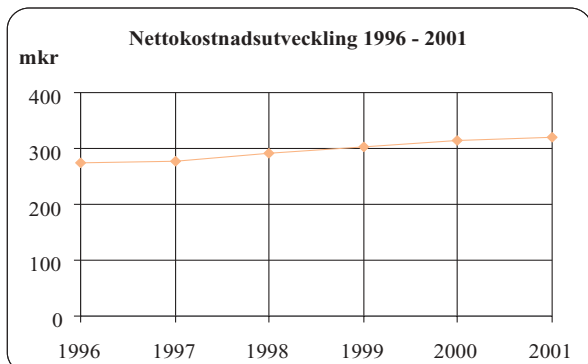
Skolplan och UVP - Varje elev i Lunds skolor har rätt och ska ges möjlighet att bli sedd och bemött med respekt. Läroplanens värdegrund ska vara i fokus i allt skolarbete. Varje skola ska tillsammans med sina elever utarbeta program för arbetet med etik i skolan.

Åtgärder/Resultat - Skolornas etikarbete baseras på etiska mål i planer med olika specifika inriktningar: Antimobbnings-, elevvårds-, krisplan mfl. Verksamhet med delvis olika inriktningar har pågått under läsåret. Skolorna har utvärderat genomförd verksamhet.

Gymnasieskolor inkl. gymnasiesärskola

Skolplan och UVP - Elev som lämnar gymnasieskolan ska ha grundläggande behörighet för fortsatta studier och i förekommande fall föreskriven yrkeskompetens.

- Eleven ska erbjudas studie- och yrkesvägledning.
- Elever ska ges möjlighet att uppnå yrkeskompetens och/eller behörighet till högskolestudier i linje med gymnasieutbildningen
- Elever som är behöriga ska erbjudas plats på ett nationellt eller specialutformat program. Strävan ska vara att erbjuda eleverna plats på det program de valt i första hand.
- Obehöriga elever kan erbjudas PRIV-platser.

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	192,1	193,0	227,2	176,9	168,6
Kostnader	-511,6	-507,4	-528,9	-469,1	444,4
Nettokostnader	-319,5	-314,4	-301,7	-292,2	275,8
Budgetavvikelse	1,5	-4,5	8,7	-5,2	-0,5
Varav resultatenheter	-0,9	0,5	0,9	0,8	0,7
Investering	5,3	7,9	16,3	6,5	6,6
Eget kapital, res.enhet	3,1	4,8	4,3	3,4	2,6
Eget kapital, övrigt	6,3	5,1			

Åtgärder/Resultat - 96% av Lunds grundskoleelever fick sitt 1:a val av gymnasieutbildning tillgodosett. Samtliga behöriga sökande erbjöds plats på nationellt program. 39 elever utnyttjade möjligheten att fritt söka utbildning på annan ort, vilket motsvarar 3% av de sökande. 15 PRIV-elever har haft undervisning ht 2001.

Kommunal vuxenutbildning inkl. Särvox och Kunskapslyftet

Skolplan och UVP - Samtliga vuxna i Lunds kommun har rätt till vuxenutbildning upp till motsvarande treårig gymnasieutbildning och rätt till kompletteringsstudier för behörighet till högskoleutbildning.

- Vuxnas behov av utbildning ska tillgodoses under hela kalenderåret.

- Vuxenpedagogikens utveckling ska stimuleras och stödjas.

Åtgärder/Resultat - Omräknat till heltid studerade 1 099 personer på komvux ht 2000. På kunskapslyftet studerade 617 personer under lå 2000/01.

Andelen studerande inom Kunskapslyftet var ca 40% hos kommunala utbildningsanordnare och ca 60% hos andra anordnare.

Inom SFI (Humanus) fanns totalt ca 460 studerande, inberäknat både dag- och kvällstidsstudier.

Uppsökande verksamhet för att nå olika målgrupper pågår.

Utveckling av valideringsmöjligheter pågår.

Modersmålsundervisning

UVP - Alla i modersmålsundervisning och modersmålsträning deltagande elever ska ges möjlighet att utvecklas till tvåspråkiga individer med delaktighet i två eller flera kulturer. Modersmålsundervisning och modersmålsträning ska främja elevernas identitetsutveckling samt stödja deras kunskapsutveckling.

Åtgärder/Resultat - 1 544 elever, fördelning se sammanfattning nyckeltal.

Naturskola

UVP - Naturskolan ska stödja och stimulera skolutveckling inom området naturvetenskap och hållbar utveckling och utgöra en resurs i undervisningen för både personal och elever i förskola, grundskola och gymnasieskola.

Naturskolans personal, 3 heltidstjänster, har gett kompetensutveckling i form av stöd och handledning i arbetslag vilka fördelar sig med 26 tim på gymnasieskolorna och 584 tim inom grundskolan.

56 fortbildningstillfällen har anordnats varav 15 är för förskolepersonal och 41 för grundskolepersonal.

Under året har Naturskolan dessutom arbetat med fyra skolutvecklingsnätverk, medverkat i 18 kommunala projekt och referensgrupper samt remissärenden. Naturskolan har också haft 18 nationella och internationella erfarenhetsutbyten och 1,5 handledaruppdrag inom ramen för ITIS-satsningen.

Nyckeltal

	Lund 00/01	Rikets större städer 00/01
GYMNASIESKOLAN		
<i>Prestationer</i>		
Elevantal (enl. org) totalt i Lunds skolor.	5 328	
Intagna på förstahandsval (behöriga)	85%	82%
Andel elever från annan kommun	40%	21%
Andel i annan kommun	5%	4%
Andel elever i fristående skolor	1,5%	
<i>Ekonomi</i>		
Kostnad (kr)		
-totalt per elev	67 500	68 700
-totalt exkl. lokaler per elev	45 700	52 200
-för undervisning per elev	27 900	30 400
-lokalkostn. per elev	21 800	16 500
-övr.kostn. per elev	17 800	21 800
<i>Kvalitet</i>		
-antal lärare per 100 elever	7	7,8
-lokalyta per elev (m ²)	14	20
Andel elever som:		
-avbröt studierna mellan åk 1 och 2	4%	4%
-fullföljde något program inom 4 år	82%	73%
-började i högskola inom 3 år	59%	42%
-genomsnittlig betygspoäng	15	13
GYMNASIESÄRSKOLA		
<i>Prestationer</i>		
Antal elever	62	65
<i>Ekonomi</i>		
Kostnad (kr) per elev exkl. lokaler	182 900	201 200
<i>Kvalitet</i>		
-antal lärare per 100 elever	23	24
-andel elever från annan kommun	50%	35%
KOMVUX		
<i>Prestationer</i>		
Antal heltidsstuderande	1 099	
Andel elever i annan kommun	8%	4%
Andel elever från annan kommun	10%	6%
<i>Ekonomi</i>		
Kostnad/heltidsstuderande	36 600	
- Grund -vux	37 300	35 700
- Gy-vux PU	36 500	32 600
<i>Kvalitet</i>		
-antal lärare per 100 elever	6	4,5
SÄRVUX		
<i>Prestationer</i>		
Antal heltidsstuderande	57	
<i>Ekonomi</i>		
Kostnad/heltidsstuderande	19 800	26 500
<i>Kvalitet</i>		
-antal lärare per 100 elever	7	5,4
MODERSMÅLSUNDERVISNING		
<i>Prestationer</i>		
Antal elever (29 språk)	1 544	
- varav grundskola	1 248	
- varav fristående grundskola	78	
- varav gymnasieskola	215	
- varav fristående gymnasieskola	3	
<i>Kvalitet</i>		
Andel berättigade elever som deltagit	72%	52%

Sammanfattning

- Ny webbplats för stadsbibliotekets interaktiva informationstjänster.
- Victoriastadion har förvärvats.
- Idrottspolitiskt handlingsprogram.
- Lund Music Festival.
- Ny organisation för fritidsverksamheten.
- Stadsbibliotekets hörsal ombyggd för teaterverksamhet.
- Planer på ombyggnad av Klostergårdens idrottsområde godkända av Kommunstyrelsen.
- Idrottsting och kulturting.
- Nordiska Ungdomsorkestern 50 år.
- Stor undersökning om ungdomars drogvanor.

Ekonomiskt resultat

Årets resultat visar ett överskridande på ca 11 mkr. Överskridandet är betydligt högre än vad bokslutsprognoser visat under året.

Administrationns resurser för personal och kansli lokaler täcker inte de kostnader den nya organisationen medfört. Detta har korrigerats inom ramen i EVP 2002-2004. Gemensamt underskott för hela nämndens verksamhet från 2000 har inte kunnat täckas.

Konsthallens resurser har överskridits på grund av att sommarens utställning blev dyrare än planerat. För 2002 kommer två internationella utställningar att ställas in. Resurser för kulturstöd och kulturaktiviteter har överskridits för bl a arrangemanget Lund Music Festival och kultursamarbete i regionen. Analyser av verksamhet och projekt pågår för att utröna konsekvenser för 2002 års verksamhet.

Stadsbibliotekets och stadsdelsbibliotekens verksamhet har rymts inom budget. Vattenskador vid Linero bibliotek kommer att kosta totalt ca 700 tkr. Fordran för försäkringsersättning ingår i redovisningen.

Kulturskolan är samlad i Lindebergska skolan. Tillräckliga medel för lokaler och lärare finns inte i budget. Kostnadsbild och ambitionsnivå måste ses över.

Översyn av resursutnyttjande och lokalanvändning för idrott har skett under året. Resultatet för 2001 är en förbättring gentemot tidigare år. Nettokostnaderna för badverksamheten vid Högevalls- och Källbybaden har minskat. Victoriastadion har förvärvats och lokalkostnaderna har därmed minskat. Bowlinghallen har för första gången redovisat ett nettoöverskott och finansieras nu inte med skattemedel.

Inom fritidsverksamheten har det ekonomiska resultatet blivit sämre än tidigare år. För 2000 fanns ett överskott på ca 1 100 tkr, för 2001 ett underskott på ca 1 470 tkr. Ny organisation har införts under året och delar av överskridandet kan hänföras till ökade

personalkostnader. Fritidsklubbarna som bedrivs på uppdrag av Barn- och skolnämnderna har gett ett underskott på ca 517 tkr mot ett förväntat överskott.

Målanalys/Verksamhetsresultat

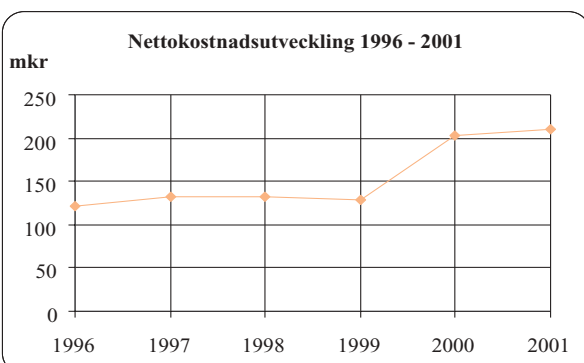
Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde omfattar ansvar för kultur, bibliotek, kulturskola, idrott och föreningsstöd samt fritidsgårdar och fritidsklubbar inom hela kommunen. Därtill har nämnden fått ansvar för samordning av ungdomspolitik, drog- och brottsförebyggande åtgärder samt deltar i folkhälsoarbetet i kommunen.

Nämnden och förvaltningens mål och ambitioner har med tanke på resultatet 2001 varit för höga i förhållande till den budget nämnden har. Utveckling, förändring och ökad kvalitet inom nämndens verksamhetsområden kostar pengar. Nämnden vill betona att det är viktigt att verksamhet och kvalitet hela tiden utvecklas och att nya resurser erhålls till stöd för barn och ungdom.

Under året har arbetet med effektmål för nämndens tidigare verksamheter utvecklats. Verksamhet från KDN-organisationen integreras i målarbetet 2002. Målarbetet sker i enlighet med den modell för mål, styrning och kvalitetsuppföljning som antagits för Lunds kommun. Kultur- och fritidsnämnden arbetar med politiska frågor i särskilda arbetsgrupper inom nämnden med uppgift att ta fram handlingsprogram för prioriterade områden. Under året har ett idrottspolitiskt handlingsprogram tagits fram och nämnden har tillsatt en arbetsgrupp för att se över möjligheterna till ökat samarbete över verksamhetsgränserna.

Kultur

Konsthallens verksamhet karakteriseras av höga ambitioner inom snäva ekonomiska ramar. Månteatern har flyttat in i stadsbibliotekets hörsal. Under hösten har Lund Music Festival arrangerats.

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	57,6	55,5	36,9	35,6	35,9
Kostnader	-267,8	-257,6	-165,8	-167,1	-167,9
Nettokostnader	-210,2	-202,1	-128,9	-131,6	-132,0
Budgetavvikelse	-10,9	-2,7	-0,8	-1,0	-0,7
Bruttoinvestering	13,4	12,5	15,8	6,9	9,3
Eget kapital, res. enh.	0,1	0,4	0,4	0,2	0,2
Eget kapital, övr.	-3,0	-2,1	-2,1		

År 2000 tog nämnden över fritidsverksamheten från KDN

Bibliotek

En omfattande översyn av stadsdelsbibliotekens organisation och verksamhet har påbörjats. Projektering av nytt bibliotek i Veberöd har påbörjats. Folkbiblioteksverksamheten skall här samverka med medborgarkontor och skola.

Kulturskolan

Nämnden vill utveckla kulturskolan i Lund till en allsidig och kvalitativt högtstående verksamhet för barn och ungdomar. Verksamheten innefattar idag musik, bild, dans, teater, skolbio, PMC samt konsulentverksamhet för förskola och lågstadium. Verksamheten är koncentrerad till Lindebergska skolan. Aulan har renoverats för konsertbruk. Nordiska Ungdomsorkestern har firat 50-årsjubileum. Ett allvarligt problem för kulturskolan är resursbristen, lokal- och lärarkostnader ryms inte inom budget. Ny kulturskoleplan med förändrad ambitionsnivå tas fram under 2002.

Idrott

Verksamheten har integrerats med bad och camping. Ny arbetsorganisation har trätt i kraft. Översyn av kostnadsbild görs. Lokalanvändning och kommande behov av upprustning utreds. Brukarkontaktarna har ökat, bland annat har idrottsting genomförts.

Förhandlingar förs med flera föreningar som erhållit ränte- och amorteringsfria lån från kommunen för att uppföra föreningsanläggningar. Samverkan med friskvårdföretaget Nautilus i Högevallsbadet ökar och antalet nyttjare stiger starkt. Cafélokalerna i anläggningen har under året renoverats. Planerna på förändring av Klostergårdens idrottsområde har fortgått under året. Kommunledningen har ställt sig positiv till samarbete med privata intressenter för förändring av området.

Fritid

Ny organisation för fritidsgårdsverksamheten har trätt i kraft. Arbetet med drog- och brottsförebyggande verksamhet och ungdomspolitiska frågor har ökat.

Fritidsklubbar bedrivs på uppdrag av barn- och skolnämnderna. Ca 500 barn omfattas av omsorgen. Avtalen med BSN är ofördelaktiga för nämnden och en förändring av ansvaret för verksamheten kommer att tas upp till prövning.

Investeringar

Under året har investeringar gjorts för ca 75 mkr. Förvärvet av Victoriastadion för 62,9 mkr är den avgjort största investeringen. Hörsalen har byggts om för ca 2 mkr, utrustning till Dalby bibliotek har gjorts för ca 1,700 mkr. Därutöver har i första hand idrottsanläggningar upprustats avseende byggnader och VVS-anläggningar.

Nyckeltal

Besökare (1 000-tal)	2001	2000
Idrottshall	107	114
Bollhus med bowling	206	197
Fokparken (scenisk produktion)	1	7
Högevallsbadet	360	327
Klostergårdens idrottsområde	164	158
Källby friluftsbad och camping	75	55
Konsthall	185	198
Stadsteater exkl. uthyrningar	28	25
Stadsbibliotek	1 215	803
Skolbioverksamhet	15,3	14,4
<u>Lund Stadsteater</u>		
-antal föreställningar inkl. uthyrning	98	101
<u>Folkparken</u>		
- antal föreställn. scenisk prod.	14	46
<u>Lunds Konsthall</u>		
-antal utställningar	7	7
<u>Stadsbiblioteket</u>		
-antal lån, 1 000-tal	1 250	1 211
-antal lån/kommuninvånare	12,5	12,2
-besök per kommuninvånare	12,2	
-konsumentärenden, 1 000-tal	1,6	1,5
<u>Högevallsbadet</u>		
-bruttokostnad/besök, (kr)	41	43
-nettokostnad/besök, (kr)	14	17
-kostnadstäckning (%)	65	60
<u>Föreningsbidrag, antal organisationer</u>		
-föreningar med ungdomsverksamhet	118	117
-invandrarföreningar inkl. LISO, IFIL	20	22
-pensionärsföreningar	18	17
<u>PMC</u>		
-utlåning media/video, 1 000-tal	6,2	4,7
<u>Kulturskolan</u>		
-antal barn i kör och musikundervisning	1 291	1 439
-antal barn i dansundervisning	159	181
-antal barn i bildundervisning	189	180
<u>Skolbioverksamhet</u>		
-antal visningar	297	

Sammanfattning

- Socialförvaltningen införde en ny organisation från och med årsskiftet. De nya arbetsformerna, som är målgruppsorienterade, delar in förvaltningen i sex avdelningar inkl psykiatri. Ambitionen har varit att skapa en effektiv organisation, som lätt går att anpassa till förändrade behov. Stor vikt har lagts vid att förbättra styr- och ledningsfunktionerna samt arbetsmiljön.
- Socialbidragskostnaderna har minskat kraftigt även i år. En fortsatt god arbetsmarknad och den framgångsrika samverkan mellan avdelningar för ekonomiskt bistånd och arbete och integration samt med arbetsförmedlingen har gjort detta möjligt.
- I det mer långsiktiga strategiska arbetet har särskild uppmärksamhet ägnats åt arbetsmiljöfrågor med tonvikt på hälsotal, långsiktig personalförsörjning och åt kompetensutvecklingen. En diskussion har påbörjats mellan socialnämndens presidium och socialförvaltningens ledningsgrupp i syfte att förtydliga ansvarsgränser mellan nämnd/förvaltning samt bearbeta och utveckla nämndens målformuleringar.
- Ansvar för psykiatri överfördes från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden den 1 april och ny verksamhetschef har utsetts. Under året har stor vikt lagts vid att tydliggöra organisationen, arbeta fram nya styrfunktioner och utveckla dokumentationssystem. Verksamhetens mera långsiktiga behov av insatser har inventerats i samverkan med regionen och brukarorganisationerna. Därutöver har ett arbete påbörjats med att klarlägga gränssnittet mellan socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden.
- Behovet av insatser för barn, ungdom och familj har ökat kraftigt under det gångna året, särskilt vad det gäller institutionsvården. Orsakerna är flera men den ökande droganvändningen bland ungdomar och de kraftiga nedskärningarna av resurserna inom den barnpsykiatriska vården har haft stor betydelse.

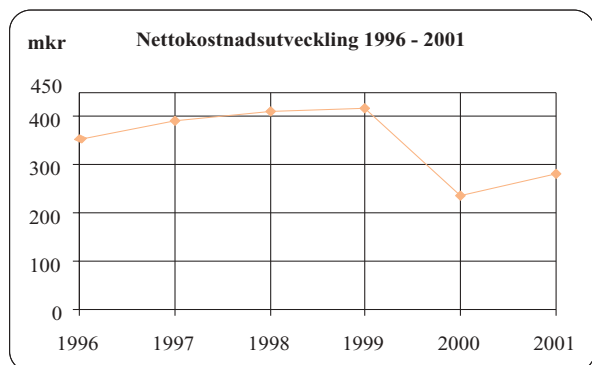
Ekonomiskt resultat

Socialnämndens ekonomiska resultat 2001 ger underskott på sammanlagt 11,8 mkr. Kostnaderna överstiger budgeten med 16,0 mkr och intäkterna lämnar överskott på 4,2 mkr. Resultatet inkluderar överföringar av medel från år 2000 och tilläggsanslag 2001 på sammanlagt 2,7 mkr samt överföring av 31,1 mkr från vård- och omsorgsnämnden avseende psykiatri och tilläggsanslag på 3,7 mkr också avseende psykiatri. I tertialrapporten från augusti prognostiserades ett underskott på 9,0 mkr. Det slutliga resultatet är 2,8 mkr sämre. Detta beror i första hand på att den kraftiga kostnadsökningen för insatser för barn, ungdomar och familjer inte kunnat bromsas upp i den utsträckning som var tänkt. Psykiatri har också ett stort underskott. Det gäller främst kostnaderna för vård på privata vårdhem men också på att tre av boendeenheterna överskridit sina ramar. Möjligheterna att komma tillrätta med underskotten är små. Verksamhetens ekonomiska ramar svara helt enkelt inte mot kostnaderna för den löpande verksamheten och möjligheterna till besparingar och effektiviseringar är mycket begränsade.

Målanalys/Verksamhetsresultat

De flesta av de mål som fastställts för socialnämndens verksamhet är svåra att mäta. Målformuleringarna kommer därför att arbetas om och ersättas av nya. Bortsett från detta kan ändå konstateras, att de olika verksamheterna i flera avseende uppnått goda resultat. Socialbidragsberoendet har minskat kraftigt och de särskilda satsningarna på arbetslösa ungdomar under 25 år har inneburit att många erhållit arbete eller påbörjat utbildning. Institutionsvård för vuxna missbrukare har minskat samtidigt som öppenvårdsinsatserna utvecklats och utnyttjats i allt högre grad. Däremot har behovet av insatser för barn, ungdomar och familjer ökat kraftigt och genererat stora budgetöverskridanden. Det är framförallt institutionsvården och särskilt föräldrar/barn placeringar som har gjort att kostnaderna dragit iväg. Öppenvården har dock haft hög prioritet och hög nyttjandegrad. Familjeenheten, Tonårsboendet, Hasslanda och gruppverksamheterna för barn till missbrukande eller psykiskt sjuka föräldrar är exempel på verksamheter som utvecklats hög kompetens och åstadkommit goda resultat. Rådgivningsbyråns arbete med unga har också varit framgångsrikt och har effektiviserats så att de kunnat ge stöd till fler ungdomar och till familjer.

Socialnämndens viktigaste prioriteringar har fortsatt varit, att så långt som möjligt, erbjuda människor det stöd och den behandling de behöver i öppna vårdformer istället för på institution, verka för att bidragsberoendet minskar genom att stötta och hjälpa människor att klara sin försörjning genom eget arbete eller utbildning, samt att förbättra arbetsmiljöförhållandena inom förvaltningen.

Ekonomi (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	66,0	53,4	138,6	125,5	125,8
Kostnader	-347,3	-290,0	-554,7	-535,8	-517,8
Nettokostnader	-281,2	-236,6	-416,1	-410,3	-392,0
Budgetavvikelse	-11,8	-6,9	0,1	0,9	-14,6
Varav resultatenheter	0,6	0,5	0,4	0,8	0,1
Investeringar	0,4	1,2	2,3	0,9	0,3
Eget kapital	2,2	1,6	1,1	0,7	0,1

Öppenvård har hög prioritet inom socialtjänsten. Institutionsvård skall endast tillgripas då det är nödvändigt. Det kan till exempel gälla allvarlig kriminalitet eller missbruk, om problemen är så stora att det inte är möjligt att hantera dem i öppna vårdformer. Stor kraft har ägnats åt metodutveckling i syfte att förbättra de egna öppna behandlingsalternativen. Institutionsvården för ungdomar har ändå ökat kraftigt under året. Detta är ingen unik situation för Lund utan gäller de flesta kommuner och hänger samman med ett tilltagande narkotikamissbruk bland ungdomar, men också med att samhällets samlade resurser för barn och ungdom skurits ner under senare år. Den nuvarande situationen analyseras noga och åtgärder skall sättas in för att på sikt bromsa den kraftiga kostnadsutvecklingen.

Bidragsberoendet har minskat för fjärde året i rad och årets kostnader för ekonomiskt bistånd är nästan 10% lägre än föregående år. Detta är en följd av en fortsatt god arbetsmarknad och att stöd och hjälpinsatserna till långtidsarbetslösa gett goda resultat. De som under längre tid är beroende av ekonomiskt bistånd för sin försörjning, har någon form av arbetshinder. Deras möjligheter till förvärvsarbete påverkas ganska lite av en god arbetsmarknad. Det viktiga är i vilken mån arbetshindret kan övervinnas eller reduceras. Detta är ett långsiktigt arbete och särskilda resurser har avsatts för att stödja och åstadkomma resultat för denna grupp.

Den organisationsförändring som socialförvaltningen genomförde i samband med årskiftet hade som en ambition att komma tillrätta med brister i arbetsmiljön. Konkret har personalens möjligheter till stöd i form av arbets- och handledning förbättrats. Den nya arbetsformerna medger också att handläggarna kan koncentrera sig inom ett verksamhetsområde vilket förutsättes minska stressen i arbetet och öka arbetstillfredsställelsen.

Nyckeltal

	2001	2000
Individ- och familjeomsorg		
Socialbidrag		
Antal hushåll, exkl flykt inled. 18 mån	2 096	2 428
Utbetalt bidrag/hushåll, kr	32 061	30 560
Utbetalt belopp, mkr	67,2	74,2
Institutionsvård, vuxna		
Antal personer	111	114
Antal vård dagar	15 768	16 900
Vård dagskostnad, kr	1 237	1 242
Utbetalt belopp, mkr	19,5	21,1
Institutionsvård barn & ungdom		
Antal personer	79*	68*
*Varav Tonårsboendet	10	10
Antal vård dagar	17 246*	14 845*
*Varav Tonårsboendet	2 456	1 800
Vård dagskostnad	2 130	1 908
Utbetalt belopp, mkr	31,5	24,9
Familjevård, barn och vuxna		
Antal personer	95	109
Antal vård dagar	29 839	28 350
Vård dagskostnad	426	398
Utbetalt belopp, mkr	12,7	11,3
Arbetsmarknadsåtgärder		
Personer i åtgärder	2 506	2 995
- därav i anställningsstöd	135	158
- kommunens utökade ansvar (KUA)	49	49
- därav i övriga åtgärder	2 342	2 788
Flyktmottagning		
Antal mottagna flyktingar	127	97
Övrig social service		
Bostadstillägg till handikappade		
Antal KBH-tagare, 31 dec	43	44

Sammanfattning

- Vård och omsorgsnämndens ansvarsområde ändrades den 1 april då psykiatri överfördes till socialförvaltningen.
- Under 2001 har beställar-utförarmodellen genomförts inom äldreomsorgen. Hemvården har integrerats för att samtliga resurser skall finnas nära brukaren.
- Målen för verksamheten och verksamhetens omfattning överensstämmer inte med tilldelad budgetram.
- Nämnden har under 2001 färdigställt Plan för stöd, service och omvårdnad.
- De olika verksamheterna har haft svårigheter att rekrytera kompetent personal samtidigt som sjukfrånvaron och personalomsättningen ökat. Bemanningföretag har i allt högre grad fått utnyttjas.

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska utfallet för Vård och omsorgsnämndens verksamhet resulterade sammantaget i ett underskott på 43,2 mkr. Gemensamt redovisas ett underskott på 18,2 mkr. Verksamheterna inom äldreomsorgen redovisar ett underskott på 14,9 mkr. Omsorg och habilitering redovisar ett underskott på ca 8,7 mkr varav ökade kostnader för Nimbusgården står för 5,7 mkr.

Vård och omsorgsnämndens verksamhet styrs till stora delar av faktorer som nämnden inte direkt själv kan påverka. Det är framför allt inom två områden som nämndens problem koncentreras, dels till en allt högre vårdtyngd och dels till mycket stora svårigheter att rekrytera kompetent personal. Även den ständigt pågående övervältringen av ansvar och kostnader från Regionen påverkar förutsättningarna på ett negativt sätt. Nämndens skyldighet enligt lag innebär i många fall att olika insatser måste ges till den enskilde trots att tillgängliga resurser saknas i budget. Stora ansträngningar görs för att finna lösningar som både tillfredsställer den enskildes behov och som är ekonomiskt fördelaktiga. För att möta de allt större svårigheterna att rekrytera personal, har ett särskilt Resursteam inrättats inom äldreomsorgen, för att anlitas vid korttidsfrånvaro. Vård och omsorgsnämnden i Lund har under 2001 inte klarat av att inom given budgetram leva upp till fastställda verksamhetsmål. Situationen delas av vård och omsorgsnämnderna i 80% av landets kommuner. Under arbetet med internbudgeten för 2002 har förvaltningen redovisat olika möjligheter till besparingar för att på sikt nå en budget i balans. Detta är inte möjligt att uppnå utan kvalitetssänkningar för den enskilde. Dessa förändringar överensstämmer inte med de mål som fastställts för verksamheten.

Verksamhetsresultat/Målanalys

Inriktningsmålen för Vård och omsorgsnämnden formuleras utifrån ett brukarperspektiv.

I egenskap av brukare har jag rätt att:

- kräva kvalitet i vård och omsorg
- ta ansvar för mig själv och min egen situation
- bemötas med respekt och värdighet.

Utifrån dessa mål har Vård och omsorgsnämnden beslutat att:

-För samtliga vårdtagare i ordinärt och särskilt boende ska, inom fyra veckor och tillsammans med berörd personal, upprättas en individuell vårdplan/arbetsplan. Metoder och redskap för uppföljning har utarbetats inom samtliga enheter under året. Måluppfyllelse i denna del uppskattas till ca 50%. Resultatet är generellt högre inom särskilt boende än inom ordinärt boende.

-Vårdtagaren ska minst två gånger årligen medverka i samtal med berörd personal kring överenskommen individuell vårdplan/arbetsplan. Måluppfyllelse i denna del uppskattas till ca 20%.

-Samtliga vårdtagare ska i möte med verksamhetens personal vara nöjda med hur de blivit bemötta. Något resultat kan inte redovisas för 2001 men en brukarundersökning genomförs i februari 2002 där bland annat denna fråga kommer att belysas.

Förvaltningschefen slutade, med omedelbar verkan, sin anställning i kommunen i februari månad. Ny förvaltningschef tillträdde i september. Nämndens ansvarsområde ändrades från och med 1 april genom att Psykiatri överfördes till socialförvaltningen.

Under 2001 har nämnden färdigställt Plan för stöd, service och omvårdnad. I planen har målen för verksamheten utvecklats utifrån ett brukarperspektiv och prioriterade områden lyfts fram. Planen innehåller vidare en redovisning av ett omfattande behov av om- och nybyggnad av särskilda boenden. En individuell vårdtyngdsmätning har genomförts på samtliga särskilt boenden för äldre. Även de brukare som bor på enskilda vårdhem har omfattats av mätningen. Vårdtyngdsmätningen visar att vårdtyngden mellan sjukhemmen och ålderdomshemmen inte är så stor som skillnaden i tilldelade resurser. Ett uppdrag har lämnats till förvaltningen att utarbeta ett internt system för resurstilldelning mellan de olika boendena utifrån faktisk vårdtyngd.

Beslut om införande av kundvalsmodell för hemtjänsten från och med juni 2002 har fattats. Beslutet innebär i korthet att den enskilde brukaren själv kan bestämma vilken utförare, kommunen eller privat företag auktoriserat av nämnden, som skall utföra de insatser som biståndshandläggaren beviljat. Rutiner för klagomålshandling har utvecklats under året. Redovisning av inkomna klagomål kommer att ske till nämnden en gång per år.

Inom äldreomsorgen har beställar- utförarmodellen genomförts för att renodla myndighetsutövning och arbetsledning. Nya arbetsformer för samverkan mellan beslutsfattare och utförare har skapats. En särskild beställarenhet har utvecklats med biståndshandläggare, platsamordning och ett särskilt vårdplaneringsteam. Vårdplaneringsteamet har inrättats under året för att säkerställa informationsöverföringen mellan slutenvården och hemsjukvården och för att vidareutveckla vårdplaneringen. Antalet meddelanden om särskild vårdplanering har ökat till 1687 (1553) och antalet färdigbehandlade har ökat till 1130 (979) personer. Inom äldreomsorgens tre utförarområden har nya organisationer lagts under året för att skapa en tydlig ledningsstruktur.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000
Intäkter	263,9	243,8
Kostnader	-1 092,3	-1 030,0
Nettokostnader	-828,4	-786,2
Budgetavvikelse	-43,2	-39,6
Investering	2,4	5,8

En integrerad verksamhet hemvården, med hemtjänst, sjukvård och rehabilitering, har skapats för att samtliga resurser skall finnas nära brukaren. Projekteringsarbetet med ersättningsbyggnad för Hällbodalen i Dalby har fortsatt med planerad inflyttning juli 2003.

Inom **omsorg och habilitering** har 70% av brukarna vid daglig verksamhet/boende en individuell målsättning som upprättats tillsammans med berörd personal. Syftet är att ge den enskilde brukaren större möjlighet att påverka utformningen av den dagliga verksamheten, insatsen boende och fritidsaktiviteter. I september 2001 startade ett nytt boende med sex lägenheter vid Västra Stationstorget avsedda för personer med Aspergers syndrom.

Lagstiftningen ändrades på så sätt att den som har insatser enligt LASS får behålla dessa efter det att personen fyllt 65 år. Omfattningen av insatserna kommer därigenom att ligga på en mycket högre nivå än tidigare då socialtjänstlagens bestämmelser om skälig levnadsnivå gällt från 65-årsdagen. Förändringen innebär en kostnadsöverföring mellan nämndens olika verksamheter från äldreomsorg till omsorg och habilitering, men framför allt en ökad kommunal kostnad.

Inom administrationen har en utökning av tjänster varit nödvändig för att klara av att ge grundläggande stöd och service till verksamheterna och för att möjliggöra införandet av Procapita. Teamorganisationen inom administrationen har utvärderas av extern utvärderare under hösten. Förslag till ny organisation har utarbetats, vilken bland annat innebär en tydligare ledningsstruktur och ett utökat verksamhetsstöd.

För alla verksamheter har svårigheterna att rekrytera kompetent personal tilltagit samtidig som sjukfrånvaron och personalomsättningen ökat. Detta har inneburit ökade kostnader för löner inkl. övertid och mertid, introduktion och annonsering. Bemanningsföretag har också i allt högre grad fått utnyttjas. Utmaningen för förvaltningen är att bli en mycket attraktiv arbetsgivare och att varje arbetsplats skall uppfattas på ett positivt sätt för att på ett bättre sätt, kunna behålla men även rekrytera ny personal. Ett samverkansavtal har slutits för hela förvaltningen med målsättning att ge ökad möjlighet till påverkan och delaktighet för alla anställda på respektive arbetsplats. Försök görs vidare på de olika enheterna med olika arbetstidsmodeller för att skapa större flexibilitet för både de anställda och för förvaltningen. Erbjudande har inom de flesta enheterna lämnats till dem som arbetar deltid om möjlighet att erhålla önskad sysselsättningsgrad. Löneläget för de yrkesgrupper som arbetar inom vård och omsorg är i förhållande till det ansvar som krävs lågt i jämförelse med många andra yrkesområden. Långsiktiga stegvisa satsningar krävs.

Inom äldreomsorgen startade i september en gemensam resursenhet med sjuksköterskor och undersköterskor som ett ekonomiskt mera fördelaktigt alternativ än bemanningsföretagen. Verksamheten drivs som ett projekt under två år.

Sammanfattningsvis har år 2001 till mycket stor del präglats av det kärva ekonomiska läget för förvaltningen. Stora personella insatser har lagts ner på att analysera situationen, upprätta olika åtgärdsstrategier och att arbeta fram olika besparingsförslag. Offensiva åtgärder har vidtagits för att på sikt försöka påverka kostnadsutvecklingen. Riktlinjer har antagits för att strama upp inflyttning till särskilt boende. Förutsättningarna att klara sin budget har dock för flertalet av enheterna inte funnits. Utvecklingsarbetet har till stora delar, både centralt på förvaltningen och ute på de olika enheterna, fått stå tillbaka på grund av att mycket energi fått läggas på ekonomin och personalrelaterade uppgifter.

Nyckeltal

Ekonomi	2001	2000
Vård och omsorg		
Vårdavgkostnad (kr) brutto, baserat på belagda dygnplatser		
Vårdavgkostnad ålderdomshem (inkl hyra)	1 081	901
Vårdavgkostnad gruppboende (inkl hyra)	1 434	1 010
Vårdavgkostnad sjukhem (inkl hyra)	1 652	1 673
Vårdavgkostnad specialenhet (inkl hyra)	2 117	2 156
Vårdavgkostnad enskilda vårdhem	1 106	1 217
Bruttokostnad för hemvård per vårdtagare/ år, tkr	101	93
Avgiftsfinansieringsgrad (%) för särskilt boende	14	16%
Kostnad för hemsjukvårdsbidrag under hela året, tkr	2 160	1 804
Omsorger och habilitering		
Gruppboendestäder, bruttokostnad per plats/ år, tkr	572	496
Daglig verksamhet, bruttokostnad per plats/ år, tkr	138	128
Verksamhetsmått		
Vård och omsorg		
Antal inrättade platser den 31/12	1 018	1 033
~ varav ålderdomshem	582	609
~ varav gruppboende	105	106
~ varav sjukhem	268	261
~ varav specialenhet	63	57
Antal platser i lägenhet med boendeservice	22	21
Betalningsansvar för ”medicinskt färdigbehandlad patient, antal betalda sjukvårdsdygn, hälso- o sjukvård, hela året	2 531	1 672
Antal vårdtimmar i hemvård under oktober	22 288	23 563
Antal beviljade timmar för assistans utförd av äldreomsorgen under oktober		
~ LSS	2 153	2 153
~ LASS	23 549	17 909
Omsorger och habilitering		
Gruppboendestäder, antal platser	169	159
Korttidsplatser, antal platser	20	20
Daglig verksamhet, antal platser	196	186
Fritidsverksamhet, antal barn i tillsyn	59	50
- varav från Lund	37	28
Antal personer i familjehem	1	1
Antal personer med stödfamilj	27	22
LSS/LASS personlig assistans mm		
- antal personer med kontaktperson	126	91
- antal personer med personlig assistent enl LSS	27	31
- antal personer med personlig assistent enl LASS (kommunen)	72	65
- antal personer med personlig assistent enl LASS (enskilda)	60	52
- antal personer med ledsagare	152	140
Kvalitet		
Vård och omsorg		
Antal vårdpersonal (årsarbetare) per vårdtagare, 2)		
- ålderdomshem, dagtid	0,56	0,49
- gruppboende, dagtid	0,86	0,87
- sjukhem, dagtid	0,89	1,01
- ålderdomshem, natt	0,10	0,09
- gruppboende, natt	0,17	0,18
- sjukhem, natt	0,22	0,28
2) Till vårdpersonal inom vård- och omsorg räknas här även sjuksköterskor, men inte t ex hemsjukvårdspersonal och föreståndare. Även kökspersonal ingår, förutom de som bedriver restaurangverksamhet		

Sammanfattning

- Integrationsfrågan har fått stort utrymme under året.
- Förskolor och skolor ingår som partnerområde i lärarutbildningen.
- Arbete med framtagande av ett gemensamt utvärderingsinstrument pågår.
- Stora ansträngningar har gjorts för att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna.
- Hackspettens förskola med 5 avd. samt öppna förskolan på Väster har lagts ner.
- Det särskilda statsbidraget har gett möjlighet att förtäta personalresursen främst inom fritidsverksamheten.
- Elever som slutade skolår 9 uppvisade mycket god resultat.
- Elevinflytande har varit ett prioriterat område.
- Ett resursteam inom förskoleverksamheten har under året bemannats.
- All förskolepersonal ges möjlighet att delta i en 5-poängskurs "Barn i behov av särskilt stöd".
- Förskolorna har arbetat mycket med språkutveckling och dokumentation.
- St Hansgården har under året erbjudit undervisning för alla skolor inom BSN Norr.

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar en budgetavvikelse på 2,6 mkr. Orsaken beror på att det finns överskott inom följande områden: Förskolans resultatenheter 2,1 mkr, barn med behov av särskilt stöd 0,6 mkr, ökade intäkter från andra kommuner till specialförskolorna 0,8 mkr, ersättning till andra BSN 0,8 mkr, oförutsedda behov för ökat barn/elevantal 1,9 mkr samt lokalanpassning 0,3 mkr.

En underbudgetering i ramen finns för: särskolan -0,8 mkr, förbeldelseklasser -0,5 mkr och skolskjutsar -0,5 mkr. Resultatenheter inom grundskolan visar ett underskott på -2,1 mkr.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Skolorna:

I enkätundersökningar som gjorts på skolorna vad gäller trygghet och trivsel framkommer att en mycket stor del av eleverna trivs i skolan och känner sig trygga. En kartläggning av elever som har behov av särskilt stöd har gjorts. Åtgärdsprogram görs upp för elever som har behov av särskilt stöd. En del skolor anger att åtgärdsprogrammen behöver utvecklas. Vid utvecklingssamtal diskuteras individuella lösningar för elever som har svårigheter att nå målen. Även utformningen av utvecklingssamtalen ska revideras vid några skolor. Elever som slutade skolår 9 uppvisade mycket goda resultat och endast ett fåtal lyckades inte bli behöriga för gymnasiestudier. En framgångsrik åtgärd här, var deltagande i, den av BSN Norr arrangerade, Sommarskolan.

Stora ansträngningar har gjorts för att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna. Detta har inneburit att man ibland upplevt det svårt att leva upp till de verksamhetsmål som satts upp. Skolorna har dock över lag lyckats mycket bra i sina ansträngningar att få ekonomin i balans. Kursplaner har omarbetats och verksamheterna har på ett flexibelt sätt anpassat arbetssätt och elevgrupperingar efter tillgängliga medel.

Samverkan mellan förskoleklass, fritidshem och grundskola utvecklas kontinuerligt och på vissa skolor har samarbetet stärkts under året. Ett exempel på detta är, Backaskolan som startat ett kompetensutvecklingsprojekt för all pedagogisk personal. Elevinflytande har varit ett prioriterat område. I takt med mognad och insikt får eleverna ett eget ansvar över sin inlämning.

Det särskilda statsbidraget, avsett för personalförstärkningar, gjorde att skolorna kunde förtäta personalresursen främst inom fritidsverksamheten.

Förskolorna:

Ett resursteam för att underlätta arbetet med barn i behov av särskilt stöd har under året bemannats. Teamet börjar sitt arbete 2002. En kartläggning av barn i behov av särskilt stöd har genomförts.

Kontinuerliga observationer och dokumentation har bildat underlag för utvecklingssamtal, åtgärdsprogram och individuella planer. Arbetet med framtagande av sådana kommer att fortsätta.

Ca 60 st av förskolepersonalen inom BSN Norr har deltagit i en 5-poängskurs arrangerad av Högskolan i Malmö med rubriken Barn i behov av särskilt stöd. Kursen fortsätter under år 2002 och avsikten är att all pedagogisk personal inom förskolan ska få denna fortbildning.

För att anpassa volymen till efterfrågan har en förskola, Hackspetten med 5 avdelningar och en öppen förskola på Väster lagts ner. Detta har inte inneburit att antalet barn i grupperna på övriga förskolor ökat, utan en liten minskning kan i stället noteras.

Förskolorna har arbetat mycket med språkutveckling, arbetssätt och arbetsformer samt bemötandefrågor som ett led i 2001 års kommunövergripande kvalitetsredovisning. På en del förskolor har man medvetet börjat arbeta med den sk Portfolio-metoden. Denna metod att dokumentera barnens lärande upplevs välfungerande utifrån den läroplan som föreligger för förskolan.

Genom utevistelse får barnen möjlighet att utvecklas motoriskt och deras förutsättningar för god hälsa och för naturupplevelser ökar. Pedagogerna på förskolorna och bland dagbarnvårdarna har under året haft en positiv inställning till detta och de kan konstatera att barnens motoriska färdigheter har ökat.

I dagbarnvårdargruppen har arbetet med att ta fram en lokal arbetsplan inletts.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000
Intäkter	71,1	73,6
Kostnader	-522,7	-511,4
Nettokostnader	-451,6	-437,8
Budgetavvikelse	2,6	-3,6
Investering	1,3	1,3
Eget kapital	2,3	0,2

St Hansgården:

En ökning av antalet barn på fritidshem och klubb har noterats från vårterminen-01 (52 st) till höstterminen -01 (72 st). Genom ett medvetet arbete vad gäller förhållningssätt, regler mm har gruppen utvecklats positivt och en minskad förstörelse kan också noteras. Djurintresset hos barnen har ökat.

Den öppna verksamheten med kaninklubb, djurverksamhet och allmänna besök har bl.a. lett till att kännedomen om verksamheten har ökat både bland kaninägare och allmänhet.

St Hansgården har under året erbjudit undervisning för alla skolor inom BSN Norr och intresset har varit mycket stort. Dock har man upplevt det som svårt att nå ut till alla lärare.

Personalgruppen har förstärkts med en arkeolog, vilket har gett den historiska undervisningen ett lyft.

Tillagningsköken:

Fäladsgården

En grovdiskmaskin har köpts in för att underlätta för personalen. De som äter specialkost hämtar sin mat i egen kö för att minska stressen.

Gunneshuskolan

Rutinerna i matsalen har förenklats genom att maten serveras i ”rätt” ordning. Eleverna deltar i planering av matsedeln. Alternativ till köttträtter serveras fyra gånger i veckan.

Mat levereras även till Kulturcentrum Skåne (utbildning för förståndshandikappade 18-20 år) ca 15-20 portioner/dag. Stressen i matsalen har i stort sett avhjälpats genom personalförstärkning 1,5 h/dag.

Verksamhetsresultat generellt

Arbete med framtagande av ett gemensamt utvärderingsinstrument pågår. Verksamheterna avvaktar detta instrument för sin brukarenkät.

Integrationsfrågan har fått stort utrymme under året. I syfte att öka integrationen, främst på Norra Fäladen, har olika insatser gjorts/planerats. Arbetet är ett led i att tillvarata de kulturella olikheter som finns, men även att förhindra utflyttning.

Förskolor och skolor ingår som partnerområde i lärarutbildningen. Under året har ca 50 nya lärarstudenter placerats i området.

De geografiska teamen har fortsatt utveckla samarbetet mellan de olika verksamhetsformerna i ett 1-16 årsperspektiv. Konkreta handlingsplaner har tagits fram för att underlätta för barnen/eleverna vid övergångar mellan olika verksamhetsformer.

Personalresurser

Under 2001 har vi upplevt ökade rekryteringssvårigheter beträffande lärare, förskollärare och fritidspedagoger. Trots att BSN Norrs och BSN Söders gemensamma projekt Vikarieproffsen slagit mycket väl ut har vi också periodvis haft svårigheter att rekrytera korttidsvikarier till våra förskolor.

HAKuL-projektet för hållbar arbetshälsa har bl.a. inneburit att vi kunnat gå in med mer individuella rehabiliteringsinsatser än tidigare, vilket vi hoppas kan vara ett led i arbetet med att på sikt sänka sjukfrånvaron och frånvarokostnaderna.

Nyckeltal

<i>Verksamhetsmått</i>	2001	2000
Förskola, antal inskrivna barn	1 742	1 775
Skola, antal producerade platser	3 895	3 864
Skolbarnomsorg antal inskrivna barn		
- fritidshem	1 144	1 139
- fritidsklubb	272	229

Ekonomi

Förskola/skola bruttokostnad per inskrivet barn/elev, tkr		
- förskola	78	76
- familjedaghem	70	68
- fritidshem	21	19
- skola (nämndens)	65	62

Kvalitet

Förskola, antal barn per personal	5,3	5,6
Förskola, antal m ² per barn	13,3	19,2
Skola		
- antal tjänster per 100 elever åk F-5	14,6	14,5
- antal tjänster per 100 elever åk 6-9	12,1	12,0
- antal pedagogisk personal per 100 elever åk F-5	11,1	11,3
- antal pedagogisk personal per 100 elever åk 6-9	8,9	9,0

Sammanfattning

- Inrättande av två barn- och ungdomsteam till stöd för barn med särskilda behov i förskola och skola.
- Nedläggning av två förskoleavdelningar.
- Många projekt igång inom alla områden.
- Anpassning av skolverksamheten till vikande elevunderlag.
- Samtliga förskolor och skolor har arbetat med kvalitetsredovisningar.
- ”Vikarieproffsen” har byggts upp

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,7 mkr. Förskolorna har totalt sett ett överskott medan grundskolorna har ett underskott som främst beror på fortsatta stora anpassningsproblem med anledning av ett förändrat elevunderlag. Den totala externa köp/säljverksamhet ger ett överskott. Särskoleskjutsarna visar ett underskott p.g.a. ökade entreprenadkostnader och Höjebroskolans fritidshem för autistiska barn har också ett underskott p.g.a. ett ökat antal elever. Föräldraavgifterna blev lägre än förväntat..

Målanalys/Verksamhetsresultat

Barn- och skolnämnd söder har under året arbetat med fullmäktiges mål. Vid genomgång av verksamheternas redovisningar är det tydligt att fullmäktiges målformuleringar är väl förankrade hos de anställda och att man använder dessa, jämte läroplaner, skollag och förordningar, som ett levande styrdokument för sin verksamhet.

Förskolan

Under hela året har förskolorna arbetat med att anpassa verksamheten till ett vikande barnunderlag. En viss ”utglesning” har gjorts i barngrupperna samtidigt som man minskat personalen i motsvarande omfattning. Detta har för många varit ”smärtsamt” och medfört flera personalomflyttningar.

Genom utvecklingssamtalen har man i förskolan arbetat utifrån varje barns förutsättningar och individuella handlingsplaner är ett instrument som används genomgående i dialogen mellan verksamheten och hemmet. Föräldrarna deltar aktivt i förskolekonferens och föräldramöten och påverkar även genom t ex enkäter och uppföljning o analys av dessa. De flesta barnen uppvisar en positiv utveckling och god empatisk förmåga. Förskolorna har i stort en stimulerande ute- och innemiljö. Personalen arbetar aktivt för att uppmuntra och bekräfta för att få självständiga barn. Flera förskolor har börjat arbeta enligt portofoliometoden och verksamheten omfattar olika teman och aktiviteter med varierande material efter mognadsgrad. Förskolorna fokuserar på barnets verbaliseringsförmåga och språkliga utveckling. Personalen försöker alltid vara goda förebilder för barnen och man arbetar intensivt med regler och normer och poängterar allas lika värde.

Barn och föräldrar uttrycker mestadels att de är nöjda med och uppskattar förskolans arbete och att förskolemiljön är trygg. Stora barngrupper upplevs genomgående som ett hinder för måluppfyllelse.

Tillsammans med barn- och skolförvaltning norr bedrivs ett försöksprojekt ”vikarieproffsen” som utgör en ”bemanningscentral” med egen arbetsledare. Såväl timvikarier som tillsvidareanställd personal fördelas härifrån till de olika förskolor som efterfrågar vikarier. Efterfrågan på tjänster har varit stor och verksamheten har byggts ut successivt.

Skolan

Eleverna i åk 9 vt 2001 har mycket gott studieresultat. 95% av eleverna var behöriga till studier på gymnasieskolan. Svane- och Tunaskolan hade ännu högre procentandelar. Motsvarande tal för riket var 89%. Resultaten av de nationella proven i åk 5 utvisade att 93% - 95% av eleverna har tillräckliga eller är på god väg att få tillräckliga kunskaper i engelska, matematik och svenska. Samtliga elever i åk 3 vid två av nämndens skolor kan simma. Vid tre skolor är över 90% av eleverna simkunniga. Samtliga elever med behov av särskilt stöd har ett åtgärdsprogram.

Elevunderlaget i de lägre åldrarna i grundskolan har minskat dels på grund av att det faktiska antalet barn minskar, dels på grund av att allt fler elever väljer fristående skolor. Stora krav har därför ställts på skolorna att anpassa verksamheten utifrån det vikande elevunderlaget. Klostergårdsskolan, Vårfru/Apelskolan, Östra Tornskolan, Mårtensskolan och Munspelet har inte lyckats med att göra erforderliga förändringar, varför dessa skolor går med underskott.

Särskolan

Förslag till nytt avtal med samverkanskommunerna har utarbetats och diskuterats vid ett flertal tillfällen under året. Målsättningen har varit att nytt avtal skall kunna träda i kraft från 2002 och att detta avtal skall vara så konstruerat att varje kommun har att täcka sina verkliga kostnader för verksamheten.

93% av eleverna i skolår 6-10 anser att de alltid eller ofta lär sig viktiga saker i skolan (Tunaskolan). Särskolan är en självklar del av grundskoleverksamheten och är till nytta och utveckling för båda skolformerna. På Höjebroskolan arbetar man genomgående med en visuellt strukturerad pedagogik, där man tillsammans med föräldrarna tar fram individuella utvecklingsplaner. Bedömningen är att eleverna lär och utvecklar sina färdigheter så att hon/han kan klara situationer/arbete efter sin förmåga och har en meningsfull fritid.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000
Intäkter	107,0	101,0
Kostnader	-509,7	-491,0
Nettokostnader	-402,7	-390,0
Budgetavvikelse	0,7	-5,3
Investering	0,4	0,4
Eget kapital	0,8	0,8

Gemensamma verksamheter

Barn- och ungdomsteam har under hösten byggts upp i de två skolområdena. Dessa arbetar gentemot förskola och skola med barn och ungdomar i åldern 1 till 16 år. Varje team består av skolsköterskor, socialsekreterare, psykologer och specialpedagoger. Teamen arbetar primärt med handledning och konsultation till förskolans och skolans personal samt utför bedömningar, observationer och utredningar.

Hörselenheten har under året gett stöd och service till ett hundratal hörselskadade elever vid totalt 50 grund- och gymnasieskolor i Lund samt grundskolor i fyra samverkanskommuner. 7-8 elever, ordinerade hörapparat, har varje vecka träffats för att få hörselkunskap samt hjälp i skolarbetet i mindre grupp. Hörselenheten har samarbetat med Region Skåne, Hörsel- och dövenheten samt med det nybildade Specialpedagogiska institutet. Därtill har samverkan börjat etableras med olika resurscentra/team, som håller på att bildas i kommunerna. Eftersom ljud och buller har blivit ett växande problem har enheten arbetat med att i förebyggande syfte informera elever om konsekvenserna av för hög ljudnivå. Ljudindikatorn ”örat” har lånats ut i hög utsträckning för att göra eleverna medvetna om olika ljudnivåer.

Såväl förskolorna som skolorna har genomfört kvalitetsredovisningar utifrån fullmäktiges prioriterade områden. Det har gjorts särskild uppföljning av elevernas simkunnighet i åk 3. Diskussioner om värdegrundsfrågor har förekommit på de flesta skolor och förskolor. Nationella prov har genomförts i skolorna. Resultaten följs kontinuerligt upp vid respektive skola samt inom förvaltningen som helhet.

Antalet årsarbetare i förvaltningen har varit 1092 (1044 år 2000) under året, varav 33% lärare, 15,3% barnskötare, 17% förskollärare, 6,8% fritidspedagoger, 4% ekonomibiträ städ och 5,1% skolmåltidsbiträden. Antalet timanställda har under året motsvarat 35,8 årsarbetare (47,5 år 2000). Under året har 6,5% av personalen slutat sin anställning för annan arbetsgivare än Lunds kommun samt har 1,7% gått i pension.

Det totala antalet sjukdagar var under året 48 588 (32 032 år 2000), vilket motsvarar cirka 40 dagar per anställd. Sjukfrånvaron varierar emellertid kraftigt. Det finns anställda som inte har någon sjukfrånvaro och det finns anställda som varit sjukskrivna hela året. Nämnden ser med oro på den ökande sjukfrånvaron och förvaltningen har under året ägnat denna särskild uppmärksamhet.

Nyckeltal

<u>Verksamhetsmått</u>	2001	2000
Förskola, antal inskrivna barn	1 465	1 557
Skola, antal producerade platser	3 644	3 676
Skolbarnomsorg antal inskrivna barn		
- fritidshem	1 061	1 094
- fritidsklubb	215	225

Ekonomi

Förskola/skola bruttokostnad per inskrivet barn/elev, tkr		
- förskola	76	69
- familjedaghem	79	71
- fritidshem	26	23
- skola (<i>nämndens</i>)	65	64

Kvalitet

Förskola, antal barn per personal	5,9	5,9
Förskola, antal m ² per barn	11,4	11,3
Skola		
- antal tjänster per 100 elever åk F-5	14,0	13,0
- antal tjänster per 100 elever åk 6-9	10,4	11,2
- antal pedagogisk personal per 100 elever åk F-5	11,4	10,5
- antal pedagogisk personal per 100 elever åk 6-9	8,1	8,1

Sammanfattning

- Ny ledningsorganisation igång från hösten.
- Ökad sjukfrånvaro inom förskoleverksamheten.
- Utvecklingsledartjänst tillsatt från augusti.
- 3 förskolor läggs ner under hösten.
- Nytt skolskjutsavtal för skolområdena Dalby, Genarp och Veberöd.

Ekonomiskt resultat

Totalt redovisar nämnden ett överskott med 2,1 mkr. I utfallet ingår två tillagningskök, Killebäcks köksenhet och Nyvångskolans kök som är resultatenheter och vars resultat, totalt 0,1 mkr, läggs som eget kapital. Återstående resultat utgör alltså 2 mkr.

Till 2001 års budget fick nämnden disponera 1,2 mkr av totalt överfört överskott från år 2000 på 4,9 mkr. Detta gjorde det möjligt för nämnden att modifiera resultaten för de verksamheter som haft underskott. Förskoleverksamhetens underskott fördes inte över på de enskilda enheterna eftersom detta skulle inneburi ett ouppnåeligt sparkrav för år 2001, då utrymmet för förskolorna minskat ytterligare. Årets resultat för förskoleverksamheten blev -2,7 miljoner kronor vari ingår överskott för ersättning till externa och enskilda platser med 1,7 mkr. I takt med att antalet barn i förskoleåldrarna minskar, minskar också resursutrymmet för förskoleverksamheten. Man har stora problem att anpassa verksamheten till det minskade utrymmet. Underskotten är störst inom förskoleverksamheten i Södra Sandby och i Dalby trots att man lagt ner Stinsen i Södra Sandby och Bingen i Dalby från och med hösten.

För grundskolorna blev utfallet +3,2 miljoner kronor. Inom skolorna är det främst de större skolenheterna med de högre årskurserna som redovisar överskott. De gemensamma kostnaderna för externa platser avseende skolbarn underskreds med 1,3 mkr jämfört med budget.

Skolskjutskostnaderna fick nämnden tillåtelse att överskrida med 1,9 mkr. Den slutliga budgetavvikelsen blev -1,8 mkr.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Ny ledningsorganisation.

I december 2000 beslöt Barn och skolnämnd Öster att förskola och skola inom Öster skulle leas av en ny organisation. Ledningsteam bestående av biträdande rektorer och rektorer inrättades inom varje geografiskt område Genarp, Veberöd, Dalby och Södra Sandby.

Respektive ledningsteam har ett gemensamt ansvar för verksamheten från 1-16 år med målet inställt på att skapa en gemensam syn på barns och ungas lärande och utveckling. Ledningsresurserna inom Öster omfördelades så att varje arbetsledare ansvarar för 35-45 medarbetare. Ledningsteamerna skall också stödja, hjälpa och avlasta varandra i de löpande arbetsuppgifterna. Antalet ledningsbefattningar är oförändrat, 24 tjänster.

Våren 2001 rekryterades de personer som har ledningsuppdrag i den nya organisationen och den 1 augusti 2001 startade arbetet i de nya ledningsteamerna. Till stöd för utveckling av teamen anlitas Baps konsult som ger regelbunden handledning till ledarna i teamerna från juni 2001 fram till maj 2002.

Förskola 1-5 år / familjedaghem.

Områdets förskolor producerade i genomsnitt 781 platser under året, vilket är en minskning med 18 jämfört med år 2000. Antal barn i åldersgruppen 1-5 år har successivt minskat sedan 1996, detta har inneburit att vi under en tid har haft en viss överkapacitet på lokaler. Ett vikande barnunderlag och en resursfördelningsmodell som inte kan matcha att barnantalet minskar successivt och där hyran är inbakad i barmpengen ger en svår ekonomisk situation. Tre förskolor har avvecklats inför hösten 2001 för att satsa resurser på personal och inte på hyreskostnader vilket motsvarar en årlig besparing på 1,2 miljoner kronor. Verksamheten har minskat med totalt 9 avdelningar och ett antal dagbarnvårdare. Antalet barn i grupperna har ökat till 20-22 barn per grupp eller 14-16 barn per grupp bland de yngsta barnen. Genomsnittet barn per avdelning var i oktober 2001 17 barn jämfört med 2000 då snittet låg på 16 barn per avdelning. Detta till trots finns det inom förskoleverksamheten ett underskott motsvarande 3915 tkr. Föräldrar och personal har under året uttryckt stor oro över utvecklingen inom verksamheten.

För att följa utvecklingen inom förskolan och oron över det ökade antalet barn i grupperna har arbetsgrupp och referensgrupper till denna startats under hösten bland både personal och föräldrar.

En del av nämndens ledamöter har under hösten besökt samtliga privata förskolor inom Öster för att informera sig om verksamheten.

Grundskola och fritidshem.

Under våren gjordes en ny upphandling av skolskjutsar för Genarp, Veberöd och Dalby. Ny entreprenör är Bergkvarabuss. Avtalet har inneburit ökad säkerhet, sittplats för varje passagerare och minskad påverkan på miljön.

I Genarp startade om och tillbyggnaden av Genarps skola enligt den tidsplan som projekterats. Den nybyggda delen beräknas kunna tas i anspråk i februari 2002.

Under hösten har vi tillsammans med Lundafastigheter planerat och projekterat för tillagningskök i Genarp som kan klara både det utökade antalet portioner och svara upp mot de arbetsmiljökrav som finns i lagstiftningen.

En del av nämndens ledamöter har under hösten besökt samtliga privata skolor inom Öster för att informera sig om verksamheten.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000
Intäkter	52,6	-46,4
Kostnader	-380,5	-357,3
Nettokostnader	-327,9	-310,9
Budgetavvikelse	2,1	0,4
Investering	3,9	2,4
Eget kapital	4,8	3,7

Utvecklingsarbete

Barn och skolnämnd Öster har under året utarbetat och antagit lokala mål för verksamheten.

Arbetet med barns språkutveckling har fortsatt så väl från förvaltningens sida som ute i verksamheten. En inventering kring alla de insatser som görs både i förskola och skola för att stimulera barns språkutveckling visar på ett stort intresse och engagemang för detta område i våra verksamheter.

Övergripande inom Öster arbetar vi även förebyggande mot kränkande behandling och mobbing.

Förvaltningen arrangerar också en särskilt riktad utbildning för elevassistenter i förskola och skola. Detta har tagits väl emot av deltagarna. För att utveckla samarbetet med föräldrar har förvaltningen tillsammans med nämndens presidium arrangerat två stormöten för Östers förskole- och skolkonferenser.

Vi har informerat om kommunens och våra verksamheters kvalitetsarbete tillsammans med kommunkontoret och vi har informerat om kommunens drogvaneundersökning tillsammans med Kultur och fritid.

I syfte att skapa en mer långsiktig planering kring framtida behov pågår kontinuerligt arbete med lokalöversyn och inventering av elevtal i förhållande till befolkningsprognos inom varje ledningsteam.

Kvalitetsredovisning

Barn och skolnämnd Östers arbetsutskott har vid behandling av kvalitetsredovisning 2001 pekat på att förskolorna integrerat läroplanen väl i sin verksamhet men haft svårigheter att uppfylla samtliga fullmäktigemål. Däremot menade arbetsutskottet att skolorna i hög grad lyckats uppnå målen för skolverksamheten. Betygsresultaten för avgångseleverna var positiva 2001.

Viktiga huvudlinjer i att befrämja kvalitetsarbetet är:

- Ledningsorganisation utifrån 1-16 års perspektiv
- Aktiv dialog med föräldrar och barn/ungdomar
- Intensifierad uppföljning och utvärdering
- Nya nämndsmål inför 2002
- Kompetensutvecklingsprogram
- Partnerområde med Malmö Lärarhögskola

Personalekonomiskt bokslut

I den personalekonomiska redovisningen framstår med tydlighet att konsekvenserna och kostnaderna för sjukfrånvaron är det som förvaltningen måste sätta fokus på under kommande år.

Det är extra angeläget att beakta förskolornas situation där vikande barnunderlag i kombination med svårigheter att få en budget i balans oroar verksamhetsansvariga. Årsredovisningen av sjuktalen visar en mycket kraftig ökning av förskollärares och barnskötares sjukfrånvaro. Från 2000 till 2001 har antalet sjukdagar ökat från i medeltal 20 dagar till nära 60 dagar. Även inom andra yrkeskategorier ser vi en fördubbling av sjukdagar.

Det är en viktig strategisk ledningsfråga och förvaltning och ledningsteam kommer att ytterligare analysera sjukfrånvaron och upprätta handlingsplaner för att förbättra arbetsmiljön och på så sätt påverka frånvaron i rätt riktning. Vi konstaterar att det redan görs ett gott systematiskt arbetsmiljöarbete i förvaltningen. Ytterligare åtgärder behövs dock. Bland annat kommer kontinuerlig uppföljning av sjuktal och antalet rehabiliteringsärenden att fortsättningsvis ske i samband med tertialuppföljningarna. Av stor vikt är också att verksamhetsansvarigas arbetsmiljökompetens ständigt hålls på en hög nivå.

Nyckeltal

<u>Verksamhetsmått</u>	2001	2000
Förskola, antal inskrivna barn	1 224	1 238
Skola, antal producerade platser	3 498	3 497
Skolbarnomsorg antal inskrivna barn		
- fritidshem	908	878
- fritidsklubb	62	53

Ekonomi

Barnomsorg/skola bruttokostnad per inskrivet barn/elev, tkr		
- förskola	72	69
- familjedaghem	55	56
- fritidshem	21	21
- skola (nämndens)	59	55

Kvalitet

Förskola, antal barn per personal	5,6	5,6
Förskola, antal m ² per barn	11,4	11,1
Skola		
- antal tjänster per 100 elever åk F-5	12,8	16,3
- antal tjänster per 100 elever åk 6-9	10,8	8,8
- antal pedagogisk personal per 100 elever åk F-5	8,5	11,9
- antal pedagogisk personal per 100 elever åk 6-9	8,4	6,6

Sammanfattning

- Va-verkens överskott cirka 11,5 mkr jämfört med budget.
- Ökad leveranssäkerhet till Dalby och Södra Sandby genom att ny huvudvattenledning byggts mellan samhällena.
- Stora svårigheter att finna avsättning för slammet från kommunens reningsverk. Ett års produktion i lager vid årets slut.
- Personalvakanser hela året stör och begränsar verksamheten, betydande rekryteringsproblem.
- Miljödamm nedströms Dalby reningsverk har byggts.

Ekonomiskt resultat

Driften har under året sammantaget lämnat ett överskott på cirka 11,5 mkr jämfört med budget, varav cirka 5,8 mkr för vattenverket och cirka 5,7 mkr för avloppsverket. Följande större avvikelser kan noteras. Intäkten via bruksavgifter för vatten och avlopp blev 4,7 mkr högre än vad som budgeterats. Tjänsten att avläsa vattenmätare och debitera bruksavgifter köps på entreprenad av Lunds Energi. Bolaget har under november-december ändrat sina debiteringsrutiner varför redovisningen för 2001 är osäker. Den redovisade intäkten bedöms vara 2-3 mkr för hög, vilket kommer att resultera i motsvarande reduktion av intäkterna för januari 2002.

Intäktssidan förbättrades vidare av att ersättningen från Lunds Energi för återvunnen energi ur avloppsvattnet vid Källbyverket blev ca 2,5 mkr bättre än budget. Slutligen förbättrades intäktssidan även av att räntan på rörelsekapitalet blev ca 1 mkr bättre än budget beroende på att rörelsekapitalet under året blivit större än vad som beräknades vid budgeteringen under våren 2000. De sammantagna kostnaderna för driften blev ca 3,3 mkr lägre än budgeterat. De främsta orsakerna härtill var ett stort antal vakanta tjänster (7 till 9 under hela året) vilket också medförde att färre förnyelseinsatser hanns med på verk, pumpstationer och ledningsnät. Kostnaderna för omhändertagandet av slam från reningsverken blev däremot högre än budgeterat på grund av betydande avsättningssvårigheter.

Vid årsskiftet fanns ca en årsproduktion slam i lager vilket med dagens kostnader för omhändertagande representerar en uppskjuten kostnad på 2,5 till 3 mkr.

Investeringsbudgeten har lämnat ett överskott på cirka 11,2 mkr, varav ca 5,4 mkr för vattenverket och 5,8 mkr för avloppsverket. Överskottet beror på förseningar i utbyggnaden av nya såväl bostads- som verksamhetsområden. Färre förnyelseprojekt än planerat har kunnat genomföras på grund av personalbrist.

Målanalys/Verksamhetsresultat

VA-verksamheten under år 2001 (liksom året dessförinnan) stördes och begränsades av brist på personal. Antalet vakanta tjänster under året pendlade mellan 7 och 9. Vid årets slut var 7 tjänster av en personalstyrka på 39,5 vakanta. Trots omfattande rekryteringsinsatser har det ej varit möjligt att finna kompetenta ersättare till personal som slutat. Personalförsörjningsproblemen beror dels på allmän brist på va-utbildad personal i samhället och dels på ett lågt löneläge. Vakanser har medfört tung belastning på kvarvarande personal och att ett flertal projekt ej har kunnat genomföras. Under året slutade tre medarbetare och fem nyrekryterades.

VATTENVERKET

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Intäkter	51,8	47,8	50,4	51,2
Kostnader	-42,6	-43,4	-47,1	-45,9
Avskrivningar	-2,5	-2,5	-2,3	-2,2
Verksamh. nettokostn.	6,6	1,9	1,5	3,1
Finansnetto	-0,4	-0,4	-0,7	-0,2
Resultat	6,2	1,5	0,7	2,9

Balansräkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Anlägg.n.tillgångar	122,1	115,4	114,1	107,1
Omsättn.tillgångar	41,6	35,7	30,4	33,4
Summa tillgångar	163,7	151,1	144,5	140,5
Eget kapital	136,6	130,4	128,9	128,2
Långfristiga skulder	25,4	19,1	13,0	10,5
Kortfristiga skulder	1,7	1,6	2,6	1,8
Summa skulder och eget kapital	163,7	151,1	144,5	140,5

AVLOPPSVERKET

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Intäkter	53,3	48,1	59,2	59,5
Kostnader	-32,6	-28,1	-41,7	-43,2
Avskrivningar	-8,7	-8,5	-8,0	-7,8
Verksamh. nettokostn.	12,0	11,5	9,5	8,5
Finansnetto	-5,9	-6,2	-6,4	-6,2
Resultat	6,1	5,3	3,1	2,3

Balansräkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Anlägg.n.tillgångar	176,1	174,1	170,4	164,1
Omsättn.tillgångar	47,6	41,3	38,9	40,6
Summa tillgångar	223,7	215,4	209,3	204,7
Eget kapital	133,6	127,5	122,1	119,0
Långfristiga skulder	88,4	86,3	83,9	84,1
Kortfristiga skulder	1,7	1,6	3,2	1,6
Summa skulder och eget kapital	223,7	215,4	209,3	204,7

Vattenleveranserna och avloppsvattenreningen har i stort fungerat som planerat. Vattenförsäljningen fortsätter ej längre att minska. Under andra halvåret har t o m en viss ökning av vattenförsäljningen skett. Det återstår att se om det handlar om ett trendbrott eller en tillfällighet.

Under året har en ny huvudvattenledning utförts mellan Dalby och Södra Sandby. Ledningen medför ökad leveranssäkerhet för såväl Dalby som Södra Sandby. Dalby kan nu få dricksvatten dels från Sydsvattens ledningar i Bonderup och dels från Lund via Södra Sandby och på samma sätt kan Södra Sandby få vatten dels från Lund och dels från Sydsvattenledningarna i Bonderup via Dalby. I samband med byggandet av ledningen har en upprustning av gång- och cykelvägen mellan Dalby och Skryllegården utförts och en fortsättning av vägen fram till Södra Sandby har förberetts. Vattentrycket i Lunds högzon är ej tillräckligt högt för det nya Brunshögsområdet. Därför har en ny tryckstegringsstation utförts. Stationen har utförts som en bunker i anslutning till vattentornet vid Östra Torn.

Nedströms Dalby avloppsreningsverk har under året en större dammanläggning (cirka 25.000 m²) uppförts. Dammen skall dels fungera som utjämningsmagasin för dagvatten från Dalby och dels reducera bäckens innehåll av närsalter.

Handlingar för miljöprovning av reningsverket i Torna Hällestad har framtagits och ingetts till miljönämnden.

Omhändertagandet av slam från avloppsreningsverken utgör för närvarande ett stort bekymmer. LRF och livsmedelsindustrierna är oroliga för konsumentreaktioner och rekommenderar därför lantbrukarna att ej ta emot slam som gödsel- och jordförbättringsmedel. De lantbrukare som trotsar dessa rekommendationer riskerar att ej få avsättning för sina grödor. Resultatet har blivit att det sedan hösten 1999 är svårt att finna lantbrukare som vågar ta emot slam. Andra metoder måste sökas för omhändertagandet. Olika kvaliteter av anläggningsjord har tillverkats av en del av slamproduktionen. Härvid har som ytterligare beståndsdel matjord, träflis och sand använts. Anläggningsjorden har använts vid plantering av stadsskog, släntbeklädnad vid vägbyggen samt för täckning av bullervallar. Miljöprovningshandlingen vid utläggning av anläggningsjord i Lunds kommun är tung och det är svårt att finna avsättning för jorden. Det bedöms ej vara möjligt att finna tillräckligt med avsättningsytor vare sig i kommunen eller i regionen för all den anläggningsjord som behöver tillverkas om hela slamproduktionen skall omhändertas på detta sätt.

En termisk hydrolysanläggning för omhändertagandet av SYSAV-kommunernas slamproduktion planeras i Malmö. Denna anläggning väntas vara i drift vid årsskiftet 2003-2004. I en sådan anläggning kan fosfor, fällningskemikalier och energi återvinnas ur slammet.

Investeringar

Bland avslutade investeringar under 2001 kan nämnas nya valedningar inom Kyrkovången II i Södra Sandby (3,0 mkr) och Kryddvången i Genarp (1,0 mkr). Vidare har avloppsledningsarbeten (0,7 mkr) utförts i samband med arbetena på Lundalänken 3:1. Bland avslutade förnyelsearbeten kan nämnas Skolmästarevägen m fl (1,4 mkr), Styrelsevägen (1,1 mkr) och Kulramsvägen (0,9 mkr) i Lund samt Domarevägen i Dalby (0,5 mkr), Enestigen i Genarp (0,7 mkr) och omläggning av vattenledningar i Björnstorp (0,4 mkr). Vidare har de sista uppgörelserna avseende utbyggnaden av avloppsreningsverket i Källby slutförts vilket innebär att utbyggnaden kan avrapporteras som avslutad (96,0 mkr).

Nyckeltal

	2001	2000
<i>Vattenverket</i>		
Mikrobiologiska vattenundersökningar utan anmärkn.	97	98
Vattenproduktion milj. m ³	9,2	9,0
- varav från Sydsvatten milj m ³	9,1	8,9
- varav från egna vattentäkter milj m ³	0,1	0,1
Debiterbar volym milj m ³	8,6 ¹	8,2
Debiterbar volym i % av på nätet inpumpad volym	94 ²	91
Ledningsnät km ledning	486,1	485,4
Antal lagade vattenläckor	83	56
Kostn. drift och underh. kr/m	11,30	14,28
Brukningavgift, rörlig kr/m ³	5,35	5,35
<i>Avloppsverket</i>		
Behandlad volym milj m ³	13,4	14,5
- varav vid Källbyverket	11,2	12,0
- brädd volym Lund 1000 m ³	1,4	27
- bräddvolym % av ink Källby	0,01	0,2
Debiterbar volym milj m ³	8,1 ³	7,8
Ledningsnät km ledning tot	889,8	888,0
varav komb. system km	162,2	162,2
varav spillvatten km	411,2	410,3
varav dagvatten km	316,4	315,5
Kostn./drift/underh. kr/m	5,08	3,97
Brukn.avgift, rörlig kr/m ³	5,35	5,35

¹) Korrigeras uppgiften för den felaktiga redovisningen av brukningsavgifterna från Lunds Energi blir värdet 8,4.

²) Efter korrigering blir värdet 91%.

³) Efter korrigering blir värdet 7,9

Sammanfattning

- LRV:s utveckling av insamlingsystem för returmaterial resulterade i att Lund blev Sverige återvinningssystem 2001.
- De senaste årens kraftiga ökning av materialflödet planade ut under 2001.
- Återvinningsresultatet är ca 40% bättre än genomsnittet i regionen.
- Personalomsättningen är, liksom sjukfrånvaron, extremt låg.
- Leveranserna av gasdrivna fordon har efter stora svårigheter äntligen kommit igång.
- Utvecklingsarbetet har skapat goda förutsättningar för en fortsatt utbyggnad av den fastighetsnära insamlingen av returmaterial.
- Försöket med fastighetsnära insamling av returmaterial i villabebyggelse slog väl ut. Nästan 99% av hushållen vill ha kvar servicen.
- Bättre administrativa system skall underlätta utvecklingen av serviceutbudet och förbättra möjligheterna till uppföljning och vidareutveckling av verksamheterna.

Ekonomiskt resultat

Renhållningsverkets bokslut för 2001 slutar med ett positivt resultat 1,6 mkr. Budgeterat resultat var 0,5 mkr.

Omsättningen har ökat med 14 mkr till 93 mkr jämfört med 79 mkr år 2000. Ökningen beror på ökade behandlingsavgifter och miljöavgifter generellt.

Balansräkningen visar en ökning i anläggningstillgångar med 12,2 mkr. Detta härrör sig till de ökade investeringarna på fordons- sidan och tillbyggnaden och reoveringen under år 2001. Kundfordringarna har medvetet minskats med 8,8 mkr. Det egna kapitalet har med vinsten ökat till 58,7 mkr.

Målanalys/Verksamhetsresultat

Arbetet med att utveckla serviceutbudet enligt intentioner i Lunds Agenda 21 har pågått under hela året. Det omfattande försöket med fastighetsnära insamling av returmaterial i villabebyggelse avslutades i slutet av året. Ungefär hälften av de tillfrågade hushållen accepterade ett deltagande i försöket. Nästan 99% av de deltagande hushållen önskade att den utökade insamlingen skulle permanentas. Tydligtvis har man upplevt servicen som meningsfull och ändamålsenlig, trots svårigheterna med dimensioneringen av abonnemangsvolymen utifrån villahushållens varierade behov. Fyrfackfordonets lastkapacitet visade sig vara otillräcklig och därför har ett nytt fordon tagits fram som komprimerar materialet i två av facken. Denna åtgärd beräknas fördubbla lastkapaciteten.

De senaste årens utvecklingsarbete har inneburit att verksamheten inte kunnat byggas ut i avvaktan på resultat från försöksverksamheterna. En annan bidragande orsak till fördröjningen av utbyggnadstakten utgör de försenade leveranserna av gasdrivna fordon. Trots detta är återvinningsresultatet fortfarande ca 40% bättre än genomsnittet i regionen. Målet är nu att bygga ut den fastighetsnära insamlingen så snabbt som möjligt i det resterande fastighetsbeståndet. Utveckling och förädling av de utåtriktade delarna i verksamheten har således haft högsta prioritet.

Det är glädjande att konstatera att detta arbete blivit så uppmärksammat och bli a resulterat i att Lunds kommun blivit Sveriges återvinningskommun 2001. Lunds Renhållningsverk beskrivs som ”ett bra exempel på glad teknikutveckling i god renhållartradition”.

Studiebesöken från andra kommuner och andra länder har varit talrika och det är bara att hoppas på att utvecklingsarbetet skall leda till en standardhöjning av avfallshanteringen på bred front.

Materialflödet från hushållen har ökat från 39 098 ton 1996 till 51 482 ton 2001 eller knappt 32%. Befolkningen ökade under denna period med 2,5%. Mellan åren 2000 och 2001 var materialflödet emellertid i stort sett oförändrat. Om detta är fråga om ett trendbrott eller en tillfällighet p g a exempelvis konjunkturen är omöjligt att bedöma. Skrotmängden har minskat till följd av att producentansvar infördes för elektriskt och elektroniskt avfall (eea) fr o m 2001-07-01. Elspisar, tvättmaskiner, torktumlare o dyl har från detta datum levererats in som eea och inte som skrot. Någon statistik avseende eea har inte kunnat erhållas men LRV har med framgång samlat in eea långt innan lagstiftningen kom och under år 2000 svarade LRV för nästa 80% av insamlingen i kommunal regi inom regionen.

Mängden tidningar fortsätter att minska, vilket kan bero på att alltmer kartong och wellpapp numera kastas på rätt ställe. Nedläggningen av tidningen Arbetet kan också innebära att potentialen minskat.

Försöksverksamheten med fastighetsnära insamling av åtta fraktioner i villabebyggelse gav en god bild av materialflödet.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Intäkter	94,1	79,0	73,5	71,1	67,0
Kostnader	-86,5	-76,1	-60,1	-60,7	-59,1
Avskrivningar	-6,5	-5,2	-4,7	-5,2	-4,6
Verksamh.nettokostn.	1,1	-2,2	1,8	5,2	3,3
Finansnetto	0,5	1,6	1,0	1,1	0,6
Resultat	1,6	-0,6	2,8	6,3	3,9
Investering	18,7	11,9	5,0	5,8	6,9

Balansräkning (mkr)	2001	2000	1999	1998	1997
Anläggn.tillgångar	34,1	21,9	15,2	14,9	14,2
Omsättn.tillgångar	25,3	35,6	46,9	42,3	35,0
Summa tillgångar	59,4	57,5	60,1	57,2	49,2
Eget kapital	58,7	57,0	57,6	54,9	48,5
Kortfristiga skulder	0,7	0,5	2,5	2,3	0,7
Summa skulder och eget kapital	59,4	57,5	60,1	57,2	42,9

Materialslag	Högsta värde	Lägstavärde	Medelvärde	Återvinningsgrad 2001,%
Hushållsavfall	153,8	115,5	135,8	-
Växtavfall	70,6	20,5	47,1	-
Färgat glas	15,3	9,9	12,9	101
Ofärgat glas	10,3	6,6	8,8	67
Hårdplast	4,0	2,8	3,4	51
Tidningar	75,2	57,7	66,4	125
Kartong	13,9	9,8	11,2	59
Metall	4,1	2,4	3,1	51

Återvinningsgraden är baserad på medelvärdet och 99 593 invånare. Det goda insamlingsresultatet på tidningar beror på att en hel del material kan härledas till verksamheter och så är den fastighetsnära insamlingen dessutom väl utbyggd i flerbostadshusen. Även insamlingen av färgat glas överskrider 100% och detta kan inte förklaras på annat sätt än att förbrukningen av färgat glas är lägre i villabebyggelse än i övriga delar av fastighetsbeståndet. Något att förvånas över är att mängderna kan variera så kraftigt från ett område till ett annat. Detta utgör en försvårande faktor vid dimensioneringen av behållare och fordon.

Mängden hushållsavfall är extremt låg i försöket. Om samma minskning kan uppnås i kommunen som helhet så skulle avfallsmängden minska med ca 4 500 ton eller ca 25 %. Detta får vara en målsättning för den framtida verksamheten.

Abonnemangsvolymen för såväl insamlingen av hushållsavfall som returmaterial har ökat under året med ca 4%, vilket är förvånansvärt med tanke på att mängderna minskat något. Inom övriga verksamheter kan smärre volymökningar konstateras, vilket får anses tillfredsställande med hänsyn till konjunkturläget. Containerverksamheten ökade exempelvis från 31 876 till 32 017 tömningar. Försöket med spridning av slam från slutna tankar på jordbruksmark pågår alltjämt.

Personalomsättningen har i stort sett varit obefintlig och sjukfrånvaron är enligt företagshälsovården näst lägst i kommunen, vilket också är tillfredsställande och då inte minst med tanke på arbetsuppgifternas karaktär.

Arbetet med effektivisering av de administrativa systemen pågår för att tillgodose behoven i ett serviceutbud som successivt blir alltmer omfattande och variationsrikare. Det nya systemet skall också skapa bättre förutsättningar för framtagande av statistik och uppföljning av verksamheterna.

Investeringar

Investeringarna uppgick till 18 675 tkr, vilket är 9 948 tkr lägre än budget. Investeringar i fordon har gjorts enligt följande;

3 st gasdrivna komprimerade sopbilar	3 983 tkr
1 st 2-axlad lastväxlare	1 045 tkr
1 st 3-axlad lastväxlare	1 277 tkr
1 st chassi till 3-facksfordon	900 tkr
1 st 4-axlad släp	812 tkr

Summa

8 017 tkr

Därutöver haqr 5 092 tkr investerats i tillbyggnad och renovering av fastigheter. Resterande investeringar har i huvudsak gjorts i kärl och containrar.

Miljönyckeltal

Lunds renhållningsverk redovisar med början 1995 miljönyckeltal i boksluten. Nyckeltalen skall ge en uppfattning om hur renhållningsverkets verksamheter och inte minst förändringar påverkar miljön i Lunds kommun. Nyckeltalen skall även verka som indikatorer på områden där miljöbelastningen är särskilt allvarlig. En ökning av nyckeltalet är positivt för miljön.

Farligt avfall (fa) från hushållen

Årtal	Täljare fa i kg	Nämnbare Inv. Lunds Kom.	Nyckeltal kg/inv
1993	135 400	94 234	1,4
1994	154 200	95 860	1,6
1995	139 900	96 557	1,4
1996	169 300	97 214	1,7
1997	167 979	97 624	1,7
1998	184 288	98 001	1,9
1999	202 471	98 316	2,1
2000	243 584	99 052	2,5
2001	244 126	99 593	2,5

Från och med 1997 har lagstiftningen ändrats, vilket innebär att det tidigare begreppet miljöfarligt avfall fått en vidare betydelse och benämns därför numera istället som farligt avfall. I praktiken innebär detta att exempelvis lysrör och småbatterier räknas in i denna avfallskategori.

Kurvan bör emellertid på lite längre sikt dala pga en minskad potential, eftersom användningen av miljöfarliga produkter, enligt den gamla definitionen, successivt minskar i samhället, såvida tillkommande material enligt den nya definitionen på farligt avfall inte väger upp denna minskning.

Hushållsavfall

Årtal	Täljare inv Lunds kom.	Nämnbare hush.-avf. (ton)	Nyckeltal
1991	89 598	24 144	3,7
1992	92 027	24 966	3,7
1993	94 234	22 237	4,2
1994	95 895	19 146	5,0
1995	96 557	19 704	4,9
1996	97 214	20 426	4,7
1997	97 624	20 983	4,7
1998	98 001	21 092	4,6
1999	98 316	21 906	4,5
2000	99 052	22 053	4,5
2001	99 593	21 725	4,6

Sammanfattning

- Rekordår för fjärrvärme och fjärrkyla.
- Nysatsningar inom bredband.
- Tradingförluster i Elbolaget.
- Elbolaget integrerat med Lunds Energi.
- Fokus på kundrelationer.
- Försämrat resultat.
- Ny miljöcertifiering.

Ekonomiskt resultat

Energiförsäljningen uppgick under 2001 till 1 256 mkr (573). Av denna omsättningstillväxt svarar Elbolaget i Norden AB, som fr o m december 2000 konsolideras som helägt dotterbolag, för 605 mkr (43 mkr). Beaktas effekten av gjorda företagsförvärv uppgick omsättningökningen till 20%. Av försäljningen svarar produkten Gas för 92 mkr (71), produkten El och Eldistribution för 782 mkr (195), produkten Värme för 372 mkr (301) och produkten Fjärrkyla för 10 mkr (7,0).

Resultatet före bokslutsdispositioner uppgick till 17,3 mkr (98,9). Resultatet motsvarar en avkastning på justerat eget kapital efter skatt på 0,9% (4,9). Koncernens soliditet uppgår till 53,6% (57,8).

Årets vinst uppgår för koncernen till 4,7 mkr (56,2) och för moderbolaget till 4,1 mkr (43,6).

Handeln på den nordiska elbörsen, Nordpool, karakteriserades 2001 av mycket kraftigt stigande priser. Elbolaget i Norden AB gjorde efter felbedömningar av elpriserna på elbörsen i Oslo tradingförluster på 73 mkr under början av året och som en följd av detta ersattes VD och ledningsgrupp. En revisionsutredning genomfördes som inte kunde påvisa att någon enskild person i företagsledningen vid någon tidpunkt under perioden 1 januari-14 mars 2001 avsiktligt brutit mot gällande riskpolicy eller styrelsens övriga riktlinjer. Dessutom upphörde omgående all s k trading-verksamhet. Krafthandeln används numera uteslutande till säkring av kraftkostnaderna.

Målanalys/Verksamhet

Ägarförhållanden mm

Lunds Energi AB ägs av Lunds 97,5% (97,5%) och Lomma 2,5% (2,5%) kommuner och bedriver energiproduktion respektive energidistribution, IT-kommunikation för ägarkommunernas egna behov eller anknuten till ägarkommunernas verksamhetsområden och riktad till dess medlemmar. Lunds Energi äger och förvaltar fastigheter och anläggningar för rörelsens behov, aktier och andelar i företag inom energisektorn och bedriver till rörelsen anknyttande tjänster.

Moderbolaget Lunds Energi AB och dotterbolagen Lomma Energi AB samt Lomma Energi Förvaltning AB fusionerades den 19 december 2001.

Elbolaget i Norden AB förvärvade Nynäshamn Energi AB i december 1999. Under verksamhetsåret 2000 renodlades Nynäshamn Energi AB genom att dess elhandelsbolag i juli månad överläts till Elbolaget i Norden AB. Den 2 januari 2001 förvärvade Lunds Energi AB samtliga aktier i Nynäshamn Energi AB.

Elbolaget i Norden AB förvärvade den 1 mars 2001 90,1% av aktierna i Billinge Energi AB och den 15 maj 2001 ytterligare 10% av aktierna i 7H Kraft AB, som därmed blev ett dotterbolag med en 60%:ig ägarandel. Båda företagen är verksamma i Västergötland.

Den 15 mars 2002 förvärvades 60% av aktierna i KREAB - från Klippans kommun hela deras 50%:a andel och från Rönneå dalens Elverk ekonomisk förening en post motsvarande 10% av aktierna i bolaget. Verksamheten i KREAB omfattar elnät, fjärrvärme och entreprenad med verksamhet främst i nordvästra Skåne men också i södra Småland/norra Blekinge.

Miljö

Lunds Energi AB har fyra tillståndspliktiga anläggningar (Gunnesboverket, Ångkraftverket, Södra Verket samt Återbruket) för produktion av fjärrvärme, fjärrkyla eller elkraft. För samtliga anläggningar har tillstånd erhållits enligt Miljöskyddslagen eller Miljöbalken.

För anläggningen Återbruket har länsstyrelsen under året fastställt slutliga villkor för verksamheten. För anläggningen Södra Verket har omprövning av verksamheten skett i samband med förändring av produktionen av fjärrkyla. I januari 2002 beviljade länsstyrelsen tillstånd till befintlig och utökad drift vid anläggningen.

Verksamhetens miljöpåverkan utgörs främst av utsläpp till luft. Vid anläggningarna hanteras eldningsolja och vid Återbruket även trä-, pappers- och plastbränsle. Vid Gunnesboverket lagras olja enligt gällande lagstiftning.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Intäkter	1 404,8	681,7	616,3	773,6
Kostnader	-1 364,9	-575,8	-521,6	-680,2
Rörelseresultat	39,9	105,9	94,7	93,4
Finansnetto	-22,6	-6,9	826,8	21,8
Res. efter finansnetto	17,3	98,9	921,6	115,2
Koncernbidrag			8,5	4,4
Skatt	-10,2	-42,7	-259,5	-25,4
Minioritetsintressen	-2,4			
Årets resultat	4,7	56,2	670,6	94,2

Balansräkning (mkr)	2001	2000	1999
Anläggningstillgångar	1 807,6	1 744,6	1 488,0
Omsättningstillgångar	741,5	592,6	1 240,8
Summa tillgångar	2 549,0	2 337,2	2 728,7
Eget kapital	1 367,0	1 352,0	1 556,7
Minioritetsintressen	7,8		
Avsättningar	64,7	78,6	32,6
Uppskjutna skatt	272,4	273,5	204,4
Långfristiga skulder	395,3	326,5	555,1
Kortfristiga skulder	441,8	306,7	380,0
Skulder och eget kapital	2 549,0	2 337,2	2 728,7

Lunds Energi AB är sedan 1998 certifierade enligt ISO 14001. Omcertifiering för ny 3-årsperiod genomfördes i november 2001.

Verksamheten i Elbolaget i Norden AB har konsoliderats och fokuserats på sin huvuduppgift, d v s försäljning av el. Övriga funktioner som kundtjänst, fakturering, IT, krafthandel och ekonomitjänster köps av moderbolaget. I koncernens resultat för verksamhetsåret ingår kostnader för omstrukturering av Elbolaget i Norden AB:s verksamhet med knappt 10,0 mkr som avräknats mot den år 2000 avsatta omstruktureringsreserven. Resterande 8,3 mkr kommer att lösas upp under åren 2002 - 2003.

Energimyndigheten har inom ramen för sin tillsyn av 2000 års nättariffer i Nynäshamn Energi AB förelagt bolaget att sänka nättarifferna med minst 5,9 mkr på den totala intäktsnivån för år 2000. Beslutet har överklagats av bolaget som gör bedömningen att genomförd tariffhöjning är förenlig med lagens krav på skälighet. Eftersom sannolikheten av att få ändring av beslutet är större än risken för att det ska fastställas, har detta inte kostnadsförts utan endast noterats som en ansvarsförbindelse i koncernens balansräkning.

Lennart Lindeberg har ordet

Rekordår för både fjärrvärme och fjärrkyla, nysatsningar inom bredband och förnyad miljöcertifiering är några av många exempel på årets glädjeämnen. Vi har också mött bekymmer i form av tradingförluster i Elbolaget. Här får vi glädja oss åt att vi snabbt vände situationen till någonting som blir bra på sikt.

Tradingförluster gav ny syn på krafthandel. En spekulering i fallande kraftpriser gjorde att Elbolaget i början av 2001 drabbades av tradingförluster på 73 miljoner kronor. När vi förstod vidden av förlusterna stängde vi alla öppna elhandelspositioner, ersatte Elbolagets VD och ledningsgrupp och tog in externa revisorer för att reda ut situationen. Revisionen visade att inget oegentligt försiggått och att Elbolaget hade agerat inom ramen för styrelsens mandat. Vi fick dock anledning att omvärdera vår syn på krafthandel. Idag sysslar vi inte med trading av el, utan använder handeln enbart till att riskfritt säkra avtalspriser för våra kunder.

Elbolaget integrerat med Lunds Energi. De snabba åtgärderna räddade situationen för Elbolaget. Verksamheten har konsoliderats, vi har fått ner kostnaderna och Elbolaget har fokuserat på sin huvuduppgift, försäljning av el. Övriga funktioner som krafthandel, ekonomi och kundtjänst köper de av Lunds Energi. Nu räknar vi med att Elbolaget är lönsamt redan 2003.

Fokus på våra kundrelationer. De stora förändringarna i Elbolaget, tillsammans med den uppmärksamhet vi fått i olika medier, har gjort att många av våra kunder söker svar på olika frågor. Det har lett till att de resurser vi tilldelat kundtjänst inte räckt till. Det är vi inte nöjda med. Därför arbetar vi hårt med att minska trycket på kundtjänst. Dels genom tydlig information och dels genom att successivt öka vår kapacitet att besvara de frågor som ställs.

Årets resultat

En vinst på 17 miljoner kronor är naturligtvis inte vad vare sig ledning eller ägare förväntat sig. Resultatet beror på konkurrensutsatt elhandel med små marginaler och förlusterna i krafthandeln. Men om vi har i åtanke att vi på förra bolagsstämman tvingades varna för ett nollresultat, känns det tillfredsställande att vi lyckats nå ett positivt resultat. Nu ser vi framtiden an med tillförsikt, och bedömer att vi redan 2002 är tillbaka på en normal resultatnivå. Elbolaget kommer troligen att uppvisa ett negativt resultat 2002. Förlusten blir dock avsevärt mindre än tidigare, och vi räknar med att 2003 ha ett positivt resultat även i elhandelsrörelsen.

Koncernens strategi ligger fast

Styrelsen är fortfarande helt överens om att hålla fast vid den tidigare strategin - att bli en ledande lokal aktör i södra Sverige. Som ett led i detta lyckades vi i början av 2002 förvärva KREAB Energi, ett elnätbolag med säte i Ljungbyhed. Men som tidigare handlar det inte bara om att växa geografiskt, utan även om att utveckla nya tjänster som efterfrågas av våra kunder. Vår fortsatta satsning på fiberoptiskt bredband är ett bra exempel. Under 2001 har vi bland annat lagt nya kablar i både Lund och Ystad. I samarbete med Skånska Energi och Ystad Energi kommer vi även allt närmare en lösning på digital kommunikation via elnätet. Och tillsammans med fem andra energibolag har vi klivit in i telekomföretaget CityLink. Affärsidén är att integrera data- och telekommunikation till stora och medelstora företag med målet att etablera ett rikstäckande bredbandsnät.

Ny miljöcertifiering

Under året har vi haft fortsatta framgångar på miljösidan. Både Återbruket och Södra Verket har fått sina driftstillstånd klara. Trots att produktionen både inom fjärrvärme och fjärrkyla varit rekordhög har vi klarat nio av fjorton miljömål. Sedan november är koncernen miljöcertifierad enligt ISO 14001 för ytterligare tre år. Det är vi stolta över.

Investeringar

Årets investeringsvolym har uppgått till 152 mkr (147).

Sammanfattning

- Resultat efter finansiella poster 0,7 mkr. Nedskrivningar av fastighetsvärdet ingår med en kostnad av 52,8 mkr.

- Mycket god uthyrningsgrad 99,95%.
- Kv Bjärredsbanan, Västra Stationstorget och förtätning av kv Rådhusrätten har färdigställts.

Ekonomiskt resultat

Resultatet efter finansiella poster och efter nedskrivning av fastighetsvärdet uppgick till 0,7 mkr (29,6). Utan nedskrivning av fastighetsvärdet skulle resultatet blivit 53,5 mkr. Redovisat resultat efter skatt slutade på -8,5 mkr (15,6). 2001 års resultat efter skatt var 29,5 mkr exkl. nedskrivning av fastighetsvärdet och uppskjuten skatteintäkt. Hyresintäkterna ökade med 4,7% till 493,8 mkr (471,2). Hyreshöjningen för bostäder uppgick till 3%. Genom lägre skattesatser har fastighetsskatten sänkts med ca 5 mkr. Hyran har omförhandlats och lett till en återbetalning om 2,15 kr/kvm.

Fastigheter vars bokförda värde väsentligt överstiger marknadsvärdet skrivs ned via resultaträkningen. Per 2001-12-31 fanns avvikelser som resulterade i nedskrivning om sammanlagt 52,8 mkr. Fyra fastigheter har sammantaget skrivits upp med lika stort belopp.

Underhållsåtgärder har utförts till ett belopp om 66,9 mkr (87,8). Invändigt lägenhetsunderhåll uppgår till 28,4 mkr (28,4). I underhållskostnaden ingår också lokalunderhåll och gemensamt fastighetsunderhåll. Till hyresgästerna har 5,2 mkr återbetalats som underhållsrabatt.

Jämfört med föregående år har oförändrade avskrivningsprinciper tillämpats.

Avskrivningarna ökade med 3 mkr på grund av nyproduktion inom Bjärredsbanan, Västra Stationstorget och Rådhusrätten samt helårseffekt av nyproduktion 2000.

De finansiella nettokostnaderna uppgick till 109,1 mkr (102,9). Finansiella intäkterna uppgick till 4,4 mkr (4,3). Statliga räntebidrag ingår med 7,8 mkr (15,1), vilket motsvarar 1,5% (3,1) av nettoomsättningen. Räntebidragen har under perioden 1995-2001 minskat från 108 mkr till 8 mkr.

LKFs låneportfölj uppgår till 2 333 mkr (2 290). Lånen är upptagna i svensk valuta och fördelade på sju långivare. Ränteswapvolymen uppgår till 1 630 mkr (800). Lånen är till 70% säkerställda med kommunal borgen och resten mot pantbrev.

Normportföljen används som finansiellt jämförelsevärde vid LKFs kontinuerliga arbete med uppföljning och bevakning av låneportföljen. Den verkliga portföljen utvärderas löpande mot strategin avseende räntekostnad och marknadsvärde samt mot de riskmandat som styrelsen fastställt.

Aktieförvaltningen har givit en realiserad avkastning om 3,8 mkr (3,9), trots en nedskrivning av innehavet med 2,5 mkr (0). Aktieportföljen har per balansdagen ett bokfört värde om 30,3 mkr (28,2) och ett marknadsvärde om 29,9 mkr (29,8).

LKF har inför bokslutet 2001 genomfört en intern marknadsvärdering av fastighetsbeståndet. En motsvarande värdering genomfördes 1999 och 2000. Värdebedömningarna grundas på sakuppgifter i huvudsak erhållna ur LKFs administrativa system. Uppgifter om "marknadens direktavkastningskrav" har erhållits i de dialoger och avstämningar som kontinuerligt skett med ett välrenommerat värderingsinstitut. Detta har dessutom på uppdrag av LKF genomfört en marknadsvärdesbedömning avseende fem förvaltningsenheter belägna i Lund och Dalby. Dessa värderingar har varit vägledande för det interna arbetet. Värderingen resulterar i ett marknadsvärde på LKFs fastighetsbestånd om 4 450 mkr (4 100), vilket överstiger det bokförda värdet med 1 700 mkr (1 500).

Vid värdering av fastighetsinnehavet konstateras nedskrivningsbehov för sex fastigheter. Gemensamt för dessa värderingsenheter är att de är uppförda under perioden 1989-1993. Fastigheterna skrivs ned med sammanlagt 52,8 mkr. Efter genomförda nedskrivningar har ingen enskild värderingsenhet ett bokfört värde som överstiger bedömt marknadsvärde med mer än 10%.

Målanalys/Verksamhet

De av styrelsen uppsatta ekonomiska målen har uppfyllts.

- Uthyrningsgraden var klart över 99%
- Soliditeten förbättrades till 13,3%
- Direktavkastningen uppgick till 8,5%
- Driftnettot var 361 kr/kvm
- Belåningsgraden har sänkts till 86%
- Räntetäckningsgraden uppgick till 206,1%

LKF bibehåller och utvecklar sin organisation med egen personal inom yrkeskategorierna el, VVS, snickeri, trädgård, anläggning, måleri, maskinreparationer, transporter, fastighetsarbetare för yttre och inre skötsel av fastigheterna. Fastigheterna är uppdelade i 5 st förvaltningsområden omfattande vardera 3-4 st fastighetsansvarsområden.

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Rörelseintäkter	500,2	482,0	474,2	461,8
Rörelsekostnader	-390,4	-349,5	-286,0	-279,0
Rörelseresultat	109,8	132,5	188,2	182,8
Finansnetto	-109,1	-102,9	-99,6	-137,6
Res. efter finansnetto	0,7	29,6	88,6	45,2
Bokslutsdispositioner	-12,5	-5,8	-13,4	-2,4
Skatt	3,4	-8,2	-14,4	-7,2
Årets resultat	-8,5	15,6	60,8	35,6

Balansräkning (mkr)	2001	2000	1999
Anläggningstillgångar	2 803,2	2 746,5	2 652,4
Omsättningsstillgångar	53,3	51,9	49,7
Summa tillgångar	2 856,5	2 798,4	2 702,0
Eget kapital	342,7	314,6	316,6
Obeskattade reserver	50,1	37,6	31,9
Uppskjuten skatt	15,3	15,3	
Långfristiga skulder	2 249,7	2 216,2	2 199,2
Kortfristiga skulder	198,7	214,6	154,4
Skulder och eget kapital	2 856,5	2 798,4	2 702,0

Det planerade fastighetsunderhållet följer upprättad plan för byggnader, tekniska installationer och utemiljö.

En större ombyggnad av bostäderna inom Solgårdarna har påbörjats och beräknas pågå ett antal år framåt. Ombyggnaden består i badrumsrenovering inkl stambyte samt utbyte och uppgradering av el-systemet. I en första etapp omfattas 144 lägenheter av åtgärden.

I december miljödiplomerades LKF för tredje året i rad. Diplomeringsen gäller för år 2002 och är en bekräftelse på ett framgångsrikt miljöarbete. Ny miljöpolicy har antagits med lista över betydande miljöaspekter, övergripande samt detaljerade mål för tiden 2002 - 2004.

Miljöinventering av innemiljö i befintlig bebyggelse (MIBB) av våra bostäder har påbörjats och under året omfattat 2 500 lägenheter. Inventeringen inleds med en hyresgästenkät med frågor rörande inomhusmiljön. Över en treårsperiod kommer hela vårt lägenhetsbestånd att inventeras och samordnas där så är möjligt med den obligatoriska ventilationskontrollen OVK. I samband med miljöinventeringen mäts även stickprovsvis radonhalten i byggnaden.

Uthyrningsgraden för bostäder är 99,95% (99,90). Nyproducerade bostäder hyrs ut i god tid innan de färdigställs. Omflyttningen i våra bostäder har minskat något till 13,8% (15,7). Omflyttning i orterna utanför Lunds stad utgör 18,8% (24,7) att jämföra med 13,1% (14,4) för Lunds stad. Uthyrningsläget för butikslokaler och kontorslokaler är mycket gott med en uthyrningsgrad av 99,22% (98,26). Hyresbortfallet avser i huvudsak garage- och parkeringsplatser.

LKFs andel av bostadsbeståndet i Lunds kommun är knappt 20%. LKFs andel av det totala beståndet av hyresbostäder inkl. studentlägenheter är 40 %.

Efterfrågan på bostäder i Lund ökar. Antalet aktiva bostadssökande anmälda till LKFs Bobutik är för närvarande 7 000 (6 000). Därutöver finns 14 000 (12 000) passiva sökande. Flertalet sökande efterfrågar bostad i Lunds centrum eller på gång/cykelavstånd till Lunds centrum. Kötiden för att få en bostad i Lunds ytterområden är drygt ett år. I orterna utanför Lunds stad kan man få bostad med kortare kötid.

Arbetet med förbättrad servicekvalitet och förbättringsåtgärder utifrån LKFs mål- och policyarbete "Mer än bara hus" har fortsatt. Öppethållande för kunder har förbättrats, störningsrutiner har setts över och underhållsåtgärder efter inflyttning har tidigare lagts mm.

Under 2001 har en hyresgästenkät genomförts. Samtliga hyresgäster har tillfrågats och givit LKF fortsatt gott betyg avseende service och nöjd kundindex. Ett stort antal synpunkter och förslag bildar underlag för ett fortsatt förbättringsarbete.

För att ytterligare utnyttja den IT-plattform fastighetssystemet utgör har en boportal utvecklats. Via den avser vi erbjuda interaktiva boendetjänster. Boportalen är kopplad till LKFs nya hemsida. Fr o m december 2001 kan man felanmäla via Internet. Utbudet av tjänster kommer att öka.

Varje yrkesgrupp utbildas kontinuerligt inom sitt arbetsområde. Under året har hälso- och friskvårdsfrågor stått i fokus och inneburit bl a en friskvårdsutbildning för alla anställda med tema hälsa, kost och motion. En kvalitetsmätning i form av en personalenkät har genomförts under 2001. Det viktigaste syftet med enkäten är att mäta hur ledarskapet i företagets olika delar fungerar. Genom ett antal frågor mäts arbetssätt i företaget samt intresse och engagemang.

Investeringar

Under 2001 har en ny stationsbyggnad med lokaler samt bostadshus med butiker och kontor färdigställts väster om stationen. Projektet genomfördes som en totalentreprenad i samarbete med Lunds Kommuns Parkerings AB, som uppfört ett underjordiskt garage i två plan. I anslutning till detta projekt har även två punkthus med 50 lägenheter, för inflyttning under hösten 2001, byggts i kv Bjärredsbanan.

I kv Rådhusrätten har färdigställts 18 lägenheter under år 2001 som komplettering till det befintliga bostadsområdet. I Revinge har bl a en gammal postlokal byggts om till 3 nya lägenheter.

På Karhögstorg pågår detaljplanarbetet för att utforma ett nytt stadsdelscentrum och ca 100 nya lägenheter i två huskroppar. I kv Prästkappan, Södra Sandby, har nyproduktion av 36 lägenheter i radhus påbörjats. I kv Kvarnstenen, Dalby, planeras för ett äldreboende med 42 boendeenheter och kommer att hyras ut till kommunen. Dessutom beräknas 13 radhuslägenheter att kunna byggas där. I befintliga 8-våningshus på Klostergården planeras 30 nya taklägenheter.

Utsikter

Uthyrningsgraden bedöms vara fortsatt hög, med en stabilt låg omflyttning. Bostadsefterfrågan fortsätter att öka med allt fler aktivt bostadssökande. Utifrån genomförd serviceenkät utarbetas åtgärder för att vidmakthålla en hög servicekvalitet och produktutveckla hyresrätten genom personliga boendekoncept.

Företagets ekonomiska ställning och bostadsefterfrågan i Lund gör att en ökad nyproduktion från 100 till 150/200 lägenheter vore möjlig. Olika möjligheter att finna mark för nyproduktion prövas.

Summa intäkter uppgår till 534 mkr år 2002 jämfört med 513 mkr år 2001. Inflyttning beräknas ske i 70 nyproducerade lägenheter.

Bruttoräntekostnaderna beräknas uppgå till 124 mkr, vilket är 3 mkr mer än redovisat år 2001. Räntebidragen utgör 8 mkr, vilket är lika med föregående år.

Större underhållsinsatser förtgår för våra 40-50-talsområden. Utifrån en 10-årig underhållsprognos bedömer vi att underhållsvolymen för de närmaste 10 åren stabiliseras kring 80 mkr per år i årets penningvärde.

Resultat efter bokslutsdisposition och skatt för 2002 beräknas uppgå till 24 mkr, vilket är i linje med de av styrelsens beslutade ekonomiska målen för verksamheten.

Sammanfattning

- Parkeringsbolaget vid Lund C färdigställt, 259 nya korttidsplatser.
- Stadsplanen för kv. Färgaren fastställd, på- och tillbyggnadsprojektering påbörjad
- Omsättningsökning med 30%.

Ekonomiskt resultat

Bolagets omsättning har uppgått till 12,9 mkr tkr (10), en ökning med 30%. Omsättningsökningen är hänförlig till dels ökad beläggning, dels avgiftsökning och dels till ökat antal uppställningsplatser. De externa rörelsekostnaderna har jämfört med 2000 ökat med 0,8 mkr, dvs 11%. Av kostnadsökningen avser större delen förvaltningskostnader.

Till följd av årets investeringar har avskrivningarna ökat med 2,3 mkr, samtidigt som räntekostnaderna netto ökat med 0,3 mkr.

Årets resultat uppgår till 0,7 mkr (1,2), vilket är en nedgång med 38 %.

Soliditeten, beräknad som summan av eget kapital och obeskattade reserver efter uppskjuten skatt, i förhållande till summa tillgångar, uppgår vid 2001 års utgång till 70 % (70 %).

Verksamheten

Bolaget äger och förvaltar fyra egna parkeringshus och har därjämte nyttjanderätt till av kommunen ägda parkeringsanläggningar för civilrättsligt reglerad, allmän parkering.

Antal uppställningsplatser	2001	2000
Egna parkeringshus	1 326	1 133
Hyrda eller arrenderade anläggningar	1 277	1 130
Summa	2 603	2 263

I april 2001 togs även det undre planet i p-huset Lund C i bruk. 190 platser har tillkommit varav 78 för korttidsbruk. Sammanlagt erbjuder Lund C nu 259 korttidsplatser för främst de väster- och norrifrån kommande.

Enligt det av kommunfullmäktige godkända genomförandeavtalet skall p-bolaget överta markparkeringen Klosterhagen i anslutning till Lund C. P-platsen har under sommaren helt byggts om av tekniska förvaltningen. Ombyggnaden har bekostats av p-bolaget till övervägande del eller med 0,3 mkr. En välbelägen markparkering med 100 platser har därmed tillförts p-bolaget. I Lund C har sex och på Klosterhagen två biljettautomater med efterskotts betalning med kort installerats. Anläggningarna är driftsmässigt samordnade och är anslutna till p-ledsystemet.

P-bolaget arrenderar Klosterhagen efter avtal med Lunds kommun (tekniska nämnden) för en summa av 1,3 mkr per år. Avtal om drift och underhåll av Västra Stationstorget (som ägs av p-bolaget) har träffats med Lunds kommun genom tekniska nämnden.

Nyttjanderättsavtal har träffats med Jernhusen Fastigheter AB beträffande de 10 platser SJ enligt genomförandeavtalet skall disponera i Lund C. I anslutning härtill har avtal träffats med SJ AB angående SJ:s försäljning av parkeringsplatser till tågresenärer inom ramen för systemet Riksparkeringen.

Vid Lilla Tvärgatan har tillskapats en korttidsparkering om 20 platser genom sammanslagning av p-bolagets tidigare långtidsparkering och tekniska förvaltningens korttidsparkering på 8 platser i hörnet av Lilla Tvärgatan och Lilla Södergatan. För dispositionen av tekniska förvaltningens parkering betalar bolaget ett arrende om 0,2 mkr per år.

P-bolaget har investerat 250 tkr i anläggningen (asfaltering och efterskotts betalningsautomat). Såväl de äldre parkeringshusen som markparkeringarna kräver omfattande underhållsinsatser.

P-huset Dammgårdens båda allmänna plan har målats i taken och försetts med förbättrad belysning. Väggarna har också målats och försetts med konstnärliga utsmyckningar. Motsvarande arbete har skett i parkeringsgaraget i Stadsbiblioteket. Pelarna i garaget har därtill målats i skilda kulörer.

Den överklagade stadsplanen för på- och tillbyggnad av p-huset Färgaren har fastställts av regeringen i december 2001. Projektering har påbörjats och byggnationen beräknas starta strax före sommaren 2002.

Bolaget har enligt styrelsens bedömning bedrivit sin verksamhet helt i linje med det kommunala syftet. Bolaget har verkställt av kommunen fattade beslut, medverkat i den kommunala planeringen och i övrigt för sin del följt ägarens direktiv.

Investeringar

P-huset Lund C, del som tagits i bruk	18,4 mkr
Inventarier	3 mkr

Resultaträkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Rörelseintäkter	12,9	10,0	9,3	9,0
Rörelsekostnader	-11,6	-8,6	-6,1	-5,9
Rörelseresultat	1,3	1,4	3,2	3,1
Finansnetto	-0,4	-0,1	0,2	0,2
Resultat före skatt	0,8	1,3	3,5	3,3
Bokslutsdispositioner	0,2	0,4	-0,6	-0,5
Skatt	-0,3	-0,5	-0,8	-0,8
Årets resultat	0,7	1,2	2,1	2,0

Balansräkning (mkr)	2001	2000	1999	1998
Anläggn.tillgångar	54,5	46,8	24,1	16,1
Omsättn.tillgångar	3,9	2,4	9,5	8,0
Summa tillgångar	58,4	49,2	33,5	24,0
Eget kapital	38,0	32,6	18,5	16,5
Obeskattade reserver	3,9	4,1	4,5	4,0
Långfristiga skulder	11,3	6,9	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	5,2	5,5	10,5	3,6
Summa eget kapital, reserver och skulder	58,4	49,2	33,5	24,0

Resultaträkning, betalningsflödesrapport

Resultaträkning		Sammanställd redovisning (koncernen)		Kommunen			
				Budget		Skattefin.	
(Mkr)	Not	2001	2000	2001	2001	2000	2001
Verksamhetens intäkter	1	2 684	1 896	933	962	944	763
Verksamhetens kostnader	2	-5 014	-4 080	-3 601	-3 683	-3 510	-3 521
Avskrivningar	13	-400	-297	-153	-160	-155	-143
<i>Jämförelsestörande poster</i>							
- Överskott exploateringsområden	1	45			45		45
- Andra jämförelsestörande poster	1,2		-26			-26	
Verksamhetens nettokostnader		-2 685	-2 507	-2 821	-2 836	-2 747	-2 856
Skatteintäkter	3	2 735	2 511	2 623	2 735	2 511	2 735
Generella statsbidrag och utjämning	3	110	186	193	110	186	110
Finansiella intäkter	4	37	68	37	39	36	40
Finansiella kostnader	5	-185	-195	-29	-27	-20	-21
Jämförelsestörande post	4					228	
Resultat före extraord.poster och skatt	6	12	63	2	21	194	8
Extraordinära intäkter		0	0		0	0	
Extraordinära kostnader		0	0		0	0	
Skatt	7	-11	-53				
Minoritetsandel	8	-3	-1				
Årets resultat	18	-2	8	2	21	194	8
 Betalningsflödesrapport							
Årets verksamhet							
Netto från verksamheten		-2 685	-2 507	-2 821	-2 836	-2 747	-2 856
Skatteintäkter, generella statsbidrag		2 845	2 697	2 815	2 845	2 697	2 845
Finansnetto		-148	-127	8	12	243	18
Minoritetsandel		-3	-1				
Skattekostnader		-11	-53				
<i>Avgår:</i> Avskrivningar		400	297	153	160	155	143
<i>Avgår:</i> Valutakursomräkningsdifferens		32	4				
<i>Avgår:</i> Andra ej likvidpåverkande poster		3	126	6	3	16	3
Medel från årets verksamhet		433	436	161	184	365	153
Investeringar							
Nettoinvestering, materiella tillgångar	9	-572	-916	-285	-245	-201	-213
Nettoinvestering, finansiella tillgångar	9	-7	-85		-5	-63	1
Försäljning anläggningstillgångar		2	239		2	0	2
Medel för investeringsverksamhet		-577	-762	-285	-248	-264	-210
Finansiering							
Upplåning-amortering	10	144	52	4	37	-93	29
Minoritetsintressen		7	-5				
Kapitalbindning	11	-45	-271	21	16	-39	17
Långfristig utlåning	12	26	65	31	27	64	27
Medel från finansieringsverksamhet		132	-159	56	80	-69	73
Förändring av likvida medel		-12	-485	-67	16	32	16

(Mkr)	Not	Sammanställd redovisning (koncernen)		Kommunen		Skattefin. 2001
		2001	2000	2001	2000	
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>						
		524	459			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>						
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	13	6 148	5 972	2 102	2 012	1 873
Maskiner och inventarier	13	232	243	190	191	164
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>						
Aktier, andelar, bostadsrätter	14	64	81	556	557	553
Långfristiga fordringar	15	93	119	113	140	40
Summa anläggningstillgångar		7 061	6 874	2 961	2 900	2 630
Omsättningstillgångar						
Förråd		34	35	4	4	3
Kortfristiga fordringar	16	781	582	294	284	268
Kortfristiga placeringar	17	68	148			
Kassa och bank	17	269	201	86	70	68
Summa omsättningstillgångar		1 152	967	384	358	357
SUMMA TILLGÅNGAR		8 213	7 841	3 345	3 258	2 987
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital	18	3 395	3 320	2 193	2 172	1 865
- därav årets resultat		-2	8	21	194	188
- därav valutakursomräkningsdifferens		32	4			
- därav uppskrivning anläggningstillgångar		38				
- därav byte av redovisningsprincip		6	-15			
Minoritetsintressen		46	39			
Avsättningar						
Avsättning för pensioner och likn. förpliktelser	19	207	199	163	159	163
Uppskjuten skatt		303	300			
Andra avsättningar	19	22	41		2	
Summa avsättningar		532	540	163	161	163
Långfristiga skulder	20	2 945	2 802	310	273	196
Kortfristiga skulder	21	1 295	1 140	680	652	763
Summa skulder		4 240	3 942	990	926	959
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		8 213	7 841	3 346	3 258	2 987
<i>Panter och ansvarsförbindelser</i>						
Pensionsförpliktelser intjänade före 1998		1 548	1 516	1 548	1 516	1 548
Ställda säkerheter		684	678			
Borgensåtagande	22	243	254	1 998	2 075	1 998
Andra ansvarsförbindelser	23	11	5	339	336	3

Redovisningsprinciper

Den sammanställda redovisningen omfattar Lunds kommun och samtliga dotterbolag. Med dotterbolag avses de bolag där kommunen direkt eller indirekt innehar mer än hälften av aktierna.

Som konsolideringsmetod har använts förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet eliminerats i sin helhet. I den sammanställda redovisningen ingår därför endast den del av dotterföretagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

Interna poster mellan de ingående bolagen och kommunen har eliminerats.

I den sammanställda redovisningen redovisas dotterföretagens obeskattade reserver dels som eget kapital (72%), dels som uppskjuten skatt (28%).

För närmare analys av räkenskaperna hänvisas till kommunens resp bolagens årsredovisningar med noter.

För kommunen gäller KRL, Kommunal Redovisningslag samt anvisningar utfärdade av Rådet för kommunal redovisning. Räkenskaperna i den sammanställda redovisningen är uppställda efter de principer kommunen tillämpar.

Beloppsavrundning kan göra att slutsumman i en not kan avvika från summan av de enskilda posterna och från summorna i den ekonomiska sammanställningen.

RESULTATRÄKNING

Not 1 Verksamhetens intäkter

Koncernen	2001	2000
(exkl. koncerninterna intäkter)		
Lunds Energi AB	1 282	551
Lunds kommuns Fastighets AB	464	449
Lunds kommuns Parkerings AB	12	9
Kommunen	971	887
	2 729	1 896
Fördelning av verksamhetens intäkter		
LKF: hyresintäkterna fördelar sig enligt nedan:		
Bostäder	421	404
Lokaler	71	66
Garage, parkeringsplatser mm	11	11
	503	481
LE: energiförsäljningen fördelar sig enligt nedan:		
Gas	92	71
El	597	56
Eldistribution	184	139
Värme	372	301
Fjärrkyla	10	7
	1 255	573
<u>Kommunen</u>		
Verksamhetens intäkter enl driftredov.	6 322,7	6 008,6
Avgår interna intäkter	-5 316,0	-5 074,3
	1 006,7	934,3
<i>Avgår jämförelsestörande poster</i>		
Försäljning exploateringsområden	-45,1	
Nedskrivnen fordran på samverkanskommunerna för gymnasieelever i Lund		10,1
	961,6	944,4

Not 2 Verksamhetens kostnader

Kommunen	2001	2000
Verksamhetens kostn enl driftredov.	-9 255,6	-8 849,4
Avgår kapitalkostnader	96,9	94,2
Avgår avskrivningar	160,4	155,4
Avgår andra interna kostnader	5 315,8	5 074,3
	-3 682,6	-3 525,5
<i>Avgår jämförelsestörande poster</i>		
Skuldbokförda visstidsavtal		15,8
	-3 682,6	-3 509,7

Not 3 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

	2001	2000
<i>Kommunalskatteintäkter</i>		
Preliminära skatteintäkter	2 661,2	2 469,3
Preliminär slutavräkning	43,2	32,2
Slutavräkning	31,0	9,9
	2 735,4	2 511,4
<i>Generella statsbidrag och utjämning</i>		
Generellt statsbidrag	637,5	637,8
Inkomstutjämning	-44,0	-26,4
Kostnadsutjämning	-258,4	-221,2
Mellankommunal utjämning	-0,3	-0,2
Momsavgift	-225,0	-204,5
	109,8	185,5
<i>Avräkningsbelopp per invånare</i>		
Preliminär slutavräkning	437	327
Slutavräkning	313	99

Not 4 Finansiella intäkter

Koncernen	2001	2000
Aktieutdelning	2,2	3,1
Realisationsvinster	2,7	7,1
Ränteintäkter	31,3	41,1
Statliga bostadssubventioner	7,8	15,1
Nedskrivningar	-10,2	
Övrigt	3,1	1,2
	36,9	67,6
<u>Kommunen</u>		
Avkastning placerade medel	9,7	1,8
Aktieutdelning kommunala bolag	28,7	32,5*
Borgensavgifter och övriga räntor	1,2	1,2
	39,6	35,6
<i>Jämförelsestörande post</i>		
Extra aktieutdelning från Lunds Energi AB		228,0
	39,6	263,6

*Aktieutdelningen från Lunds Energi AB uppgick år 2000 till totalt 258 mkr, varav 228 mkr är hänförlig till försäljning av aktier i Sydskraft AB. Denna post särredovisas som en jämförelsestörande post i resultaträkningen.

Not 5 Finansiella kostnader

<u>Kommunen</u>	2001	2000
Räntor på lån	-21,4	-15,5
- varav byggtidsränta*	2,2	2,1
- varav affärsverken	-8,7	-8,3
Ränta pensionsavsättning	-5,8	-4,8
	-27,2	-20,3

* Byggnader och anläggningar belastas med ränta på det kapital som använts under investeringstiden, dvs fram till dess kapitalkostnader börjar beräknas.

Not 6 Resultat före skatt

	2001	2000
Kommunen skattefinansierad verksamhet	7,5	187,4
Kommunens affärsverk	14,0	6,2
Lunds Energi AB	17,3	98,9
Lunds Kommuns Fastighets AB	0,7	29,6
Lunds Kommuns Parkerings AB	0,8	1,0
Varav inom kommunkoncernen	-28,6	-260,5
	11,7	62,7

Not 7 Skatt

	2001	2000
Lunds Energi AB	-10,2	-42,7
Lunds Kommuns Fastighets AB	-0,2	-9,9
Lunds Kommuns Parkerings AB	-0,3	-0,3
	-10,7	-52,9

Not 8 Minoritetsandel

Lunds Energi: Avser minoritetsägarens andel av årets resultat.

BETALNINGSFLÖDESRAPPORT**Not 9 Nettoinvestering**

<u>Koncernen</u>	2001	2000
<i>Nettoinvestering, materiella tillgångar</i>		
Kommunen	-245	-201
Lunds Energi AB	-188	-524
Lunds Kommuns Fastighets AB	-127	-159
Lunds Kommuns Parkerings AB	-11	-32
	572	916

Kommunen*Nettoinvestering, materiella tillgångar*

Skattefinansierad verksamhet	-206,4	-173,4
Vattenverk	-9,3	-3,7
Avloppsverk	-10,6	-12,2
Renhållningsverk	-18,7	-11,9
	-245,0	-201,2

Nettoinvestering, finansiella tillgångar

Skattefinansierad verksamhet	-5,4	-63,2
- varav nyemission LK Parkerings AB	-4,7	-13,1

Not 10 Upplåning (+)/ amortering (-) långfristiga skulder

<u>Kommunen</u>	2001	2000
Extern låneskuld	-84,8	-9,3
- varav affärsverken	8,4	8,4
Utnyttjad checkkredit, långfristig	121,9	-83,1
Andra långfristiga skulder	0,1	-0,8
	37,2	-93,2

Not 11 Kapitalbindning

<u>Koncernen</u>	2001	2000
Minskning förråd och lager	1,3	-3,3
Ökning kortfristiga fordringar	-198,2	73,8
Ökning kortfristiga skulder	152,2	-341,1
	-44,7	-270,6

Kommunen

Ökning kortfristiga fordringar	-9,6	-84,8
- varav affärsverken	-1,8	-1,9
Ökning förråd	-0,1	-0,1
- varav affärsverken		-0,1
Ökning kortfristiga skulder	25,3	45,6
	15,6	-39,2

Not 12 Minskning (+)/ökning (-) långfristig utlåning

<u>Kommunen</u>	2001	2000
Skattefordran		-62,9
Utlåning till Bellevuestadion AB*	27,0	
Övriga	-0,5	-0,7
	26,5	-63,6

* Fordran på Bellevuestadion AB har lösts pga att kommunen har köpt anläggningen.

BALANSRÄKNING

Not 13 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	2001	2000
Byggnader, mark och anläggningar	6 068	5 833
- varav byggnader hos LKF	2 555	2 432
- varav mark hos LKF och kommunen	258	245
- varav maskiner/tekniska anläggning(LE)	1 116	1 097
Pågående nyanläggningar	80	139
	6 148	5 972

LKF har skrivit ned värdet för 6 fastigheter med sammanlagt 52,8 mkr via resultaträkningen. Samtidigt har man skrivit upp värdet för 4 fastigheter med samma belopp. Uppskrivningen har inte skett över resultaträkningen utan direkt mot eget kapital.

Maskiner och inventarier

LE: Inventarier, verktyg, installationer	31	42
LKF: Maskiner och inventarier	7	8
LKP: Maskiner och inventarier	4	2
Kommunen: Maskiner och inventarier	190	191
	232	243

Kommunen

Fastigheter o anläggningar

Markreserv	32,3	32,5
Verksamhetsfastigheter	1 477,0	1 444,2
Publika fastigheter	289,5	249,9
Fastigheter för annan verksamhet	36,5	40,6
Fastigheter för affärsverksamhet	229,9	216,4
	2 065,2	1 983,6

Pågående investeringar	37,2	28,0
	2 102,4	2 011,6

I Markreserv ingår jordbruksfastigheter och saneringsfastigheter. Verksamhetsfastigheter är förvaltningsfastigheter, förskolor, skolor, ålderdomshem, fritidsanläggningar och brandstationer. Publika anläggningar är gator, vägar, belysning, parker, torg, lekplatser, kolonier, lokaler för kollektivtrafiken. Annan verksamhet är hyresfastigheter, pensionärshem. Fastigheter för affärsverksamhet är affärsverkens fastigheter och anläggningar.

Nyanskaffningar

Skattefin. verksamhet - fastigh / anläggning	174,8	131,6
Skattefinansierad verksamhet - inventarier	35,9	41,8
Affärsverken - maskiner o inventarier	13,4	11,9
Affärsverken - anläggningar	25,0	15,9
	249,1	201,2

Skattefin./finansiella tillgångar	5,1	63
Utrangering	-1,5	
Flyttning	-2,0	
	250,7	264,2

Avskrivningar

Skattefinansierad verksamhet	136,8	139,3
- varav nedskrivningar	1,5	6,2
Affärsverken	17,7	16,1
	154,5	155,4
Nedskrivningar finansiella tillgångar	5,9	
	160,4	155,4

Kommunen använder de avskrivningstider som Svenska Kommunförbundet rekommenderar.

Sålda fastigheter och inventarier

Skattefinansierad verksamhet	2,1	4,0
------------------------------	-----	-----

Anläggningsavgifter för VA-anläggningar redovisas som inkomst i investeringsredovisningen (vilket är ett avsteg från KRL). Enl KRL bör anläggningsavgifter redovisas i resultaträkningen. Anläggningsavgifterna uppgick år 2001 till 7,7 mkr och år 2000 till 5,9 mkr.

Ursprungligt anskaffningsvärde finns inte registrerat för anskaffningar före 1988. Det bokförda värdet som gällde 1987 ligger som grund för avskrivningar därefter.

	Anskaffn. värde	Ackumul. avskrivn	Restvärde
Fastigheter och anläggningar			
Fastigheter	2 574,9	-739,6	1 835,3
Renhållningsverket			
fastigheter	12,4	-5,1	7,3
Vattenverk	74,6	-28,1	46,5
Avloppsverk	245,2	-69,1	176,1
Pågående investeringar	37,2	0,0	37,2
	2 944,3	-841,9	2 102,4
Inventarier			
Skattefinansierad verksamh.	350,8	-187,2	163,6
Renhållningsverket			
inventarier	45,2	-18,4	26,8
	396,0	-205,6	190,4
Totalt	3 340,3	-1 047,5	2 292,8

Not 14 Aktier, andelar, bostadsrätter

Koncernen	2001	2000
Aktier 7H Kraft AB (nu dotterbolag till LE)		19,2
Aktier Skånska Energi AB (LE)	2,0	2,0
City Link (LE)	6,2	
SPP-medel (LKF)	2,7	2,8
Kommunens aktier o andelar enl nedan	50,2	55,6
Andra långsiktiga värdepappersinnehav	2,7	2,0
	63,8	81,6

Kommunen

Aktier hos Skattefinansierad verksamhet:	545,9	546,8
- Lunds Energi AB, 4 000 010 st*	440,5	440,5
- Lunds kommuns Fastighets AB, 70 000 st*	40,4	40,4
- " " Parkerings AB, 50 400 st*	25,4	20,7
- Aktiefondandelar	38,8	44,4
- SYSÄV, 846 st	0,8	0,8
Aktier hos affärsverken:		
- AB Sydsvatten, 35 250 st (Vattenverket)	3,7	3,7
	549,6	550,5
Bostadsrätter	6,9	6,6
	556,5	557,2

*Aktiebolag som ägs av Lunds Kommun. Dock äger Lomma kommun 2,5% av Lunds Energi AB.

Aktieinnehavet är bokfört till anskaffningsvärdet. Aktierna i Lunds Energi AB är värderade till samma belopp som f d Lunds energiverks eget kapital uppgick till 921231. Lunds Kommuns Parkerings AB har genomfört en nyemission under året som gett bolaget ett tillskott på 4,7 mkr.

Kommunen har placerat pensionsmedel i externa aktiefondandelar för 50 mkr år 2000. Värdeutvecklingen på aktiemarknaden har gjort att värdet på placeringar sjunkit med totalt 11,8 mkr.

Not 15 Långfristiga fordringar

Kommunen	2001	2000
<i>Skattefinansierad verksamhet:</i>		
Stöd till föreningar	20,7	47,1
Fordran Lunds Energi AB, för skuld hos KPA	20,5	21,2
	41,2	68,3
<i>Affärsverk:</i>		
AB Sydvatten, (vattenverket)	71,8	71,8
	113,0	140,1

Kommunen ger föreningar bidrag i form av räntefria lån. Fordran på Bellevuestadion har lösts pga att kommunen köpt anläggningen.

Not 16 Kortfristiga fordringar

Koncernen	2001	2000
Kundfordringar	372,7	223,6
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	199,1	185,5
Fordringar hos staten	122,5	118,9
Andra kortfristiga fordringar	86,3	54,4
	780,6	582,4
<i>Kommunen</i>		
Kundfordringar	61,6	84,3
Fordringar hos staten	122,5	118,9
Fordringar hos kommunala bolag	1,6	0,5
Moms	27,9	24,8
Ej erhållna bidrag miljöåtgärder	23,6	
Andra kortfristiga fordringar	7,1	7,5
Förutbetalda kostnader, upplupna intäkter	49,7	48,4
	294,0	284,5

Not 17 Kortfristiga placeringar, kassa och bank

Koncernen	2001	2000
Kommunen	86,1	70,1
Lunds Energi AB	218,8	248,6
LK Fastighets AB	31,9	29,6
LK Parkerings AB	0,5	0,5
	337,3	348,8

Not 18 Eget kapital

Koncernen	2001	2000
- Lunds Energi AB	1 367	1 352
Avgår kommunens värde på aktierna i bolaget	-440	-440
Minoritetens andel	-46	-39
Byte av redovisningsprincip	7	
	888	873

Av *Energibolagets* eget kapital på 1 367 mkr utgör 440 mkr kommunens bokförda värde på aktierna i bolaget och har därför eliminerats i koncernen. Minoritetsägarens andel av kapitalet har också eliminerats.

Bolagets fria kapital uppgår till 355 mkr, varav bolagsstämman föreslås utdela 30 mkr.

- LK Fastighets AB	378	341
Avgår kommunens värde på aktierna i bolaget	-40	-40
	338	301

Av *Fastighetsbolagets* eget kapital på 378 mkr utgör 40 mkr kommunens bokförda värde på aktierna i bolaget och har därför eliminerats i koncernen.

Bolagets fria kapital uppgår till 65 mkr, varav bolagsstämman föreslås utdela 3 mkr.

- LK Parkerings AB	41	36
Avgår kommunens värde på aktierna i bolaget	-25	-21
	15	15

Av *Parkeringsbolagets* eget kapital på 41 mkr utgör 25 mkr kommunens bokförda värde på aktierna i bolaget och har därför eliminerats i koncernen. Bolaget har genomfört en nyemission under året, vilket tillfört 4,7 mkr.

Bolagets fria kapital uppgår till 11 mkr, varav bolagsstämman föreslås utdela 0,1 mkr.

Kommunen

Summa eget kapital:		
Skattefinansierad verksamhet	1 864,6	1 857,1
- varav Lundafastigheter	134,2	107,9
- varav Markentreprenad	21,3	18,5
Affärsverk	328,8	314,9
- varav Vattenverk	136,6	130,4
- varav Avloppsverk	133,6	127,5
- varav Renhållningsverk	58,7	57,0
Summa eget kapital	2 193,4	2 172,0

Avgår vinst inom "koncernen"	-40,4	-40,4
Summa eget kapital i koncernen	2 153,0	2 131,6

Av *kommunens* kapital utgör 40,4 mkr koncerninternt kapital som eliminerats på koncernnivå. Detta har uppkommit genom reavinst vid intern försäljning till de kommunala bolagen.

Årets resultat:

Skattefinansierad verksamhet	7,5	187,3
Affärsverk	13,9	6,2
- varav Vattenverk	6,2	1,5
- varav Avloppsverk	6,1	5,3
- varav Renhållningsverk	1,6	-0,6
	21,5	193,6

Kommunen har fastställt principer för reservering av resultatenheter ekonomiska resultat genom specificering av eget kapital. Kommunens avsikt är inte att undanta resultatenheternas eget kapital från balanskravet i framtiden.

Avstämning av balanskravet enl. KRL

Årets resultat enligt resultaträkningen	21,5	193,6
- avgår realisationsvinster	-3,0	-4,0
- tillkommer realisationsvinster enl undantag	+ 0	+ 0
Synnerliga skäl enl KL 8 kap 5 §		
- tillkommer ianspråktagande av sparande	+ 0	+ 0
- tillkommer realisationsförluster enl undantag	+ 0	+ 0
Justerat resultat	18,5	189,6

Not 19 Avsättningar

<u>Koncernen</u>	2001	2000
Kommunen (enl nedan)	164	161
Lunds Energi	337	352
- varav pensioner	43	40
- varav reservering avs hedgingförluster	13	20
- varav omstruktureringsreserv	8	18
- varav uppskjuten skatt	272	273
LK Fastighets AB (uppskjuten skatt)	29	26
LK Parkerings AB (uppskjuten skatt)	1	1
	531	540

Kommunen

Garantipensioner	6,8	10,4
Visstidspensioner	11,6	10,8
Andra pensioner (intjänade 1998-99)	145,0	137,4
- varav placerat externt	38,8	44,4
- varav återlånat av kommunen	85,0	85,0
	163,4	158,5

Löneskatt ingår med 24,26% eller 31,9 mkr år 2001.

I förvaltningsberättelsen beskrivs den samlade bilden av kommunens pensionsåtagande.

Andra avsättningar

Återbetalning OVK-avgifter	0,4	2,3
----------------------------	------------	------------

Visstidsförordnande

Kommunen har återstående vistidsavtal med 12 förvaltningschefer. Av dessa har 4 avtal infriats och skulden för dessa, 4 mkr, finns bokförd bland avsättning för garantipensioner. För återstående åtta chefer med vistidsförordnande har en beräkning gjorts med antagande att dessa tar ut vistidspension när avtalet löper ut efter personen fyllt 60 år. Den beräknade skulden för detta uppgår till 11,6 mkr och har bokförts under avsättning för vistidsförordnande. Denna avsättning avviker från RKR:s rekommendation. Kommunen har valt att följa Redovisningsrådets rekommendation (RR16, 2000).

Not 20 Långfristiga skulder

<u>Koncernen</u>	2001	2000
Kommunen	310	273
Lunds Energi AB	375	305
LK Fastighets AB	2 250	2 216
LK Parkerings AB	11	7
	2 945	2 802

Av Lunds Energi's lån är 100 mkr och av LKF's lån 1 637 mkr säkerställda med kommunal borgen.

Kommunen

Låneskulden, inklusive den del som förfaller till betalning nästkommande år, fördelar sig enl följande:

- Kreditinstitut	6,6	93,3
- Utnyttjad checkkredit, koncernkonto	278,5	156,6
<i>(totalt beviljad kredit: 550 mkr)</i>	285,1	249,9
Avgår amortering år 2001 (kortfristig del)	-4,5	-6,3
Extern låneskuld	280,6	243,6
- varav affärsverkens del	113,8	105,4
Skuld till KPA för Lunds Energi AB's räkning (motsvaras av fordran på LE)	20,5	21,2
Övriga långfristiga skulder	8,6	8,4
	309,7	273,2

Not 21 Kortfristiga skulder

<u>Koncernen</u>	2001	2000
Leverantörsskulder	308	246
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	515	440
- varav upplupna räntekostnader	46	50
- varav förutbetalda intäkter	105	79
Amortering långfristig skuld	114	7
Exploateringsverksamhet	55	110
Andra kortfristiga skulder	303	337
	1 295	1 140

Kommunen

Amortering långfristig skuld	4,5	6,4
Leverantörsskulder	162,7	130,4
Exploateringsverksamhet	55,1	110,1
Källskatt o löneavdrag	48,5	41,6
Arbetsgivaravgifter	49,8	41,3
Ej utnyttjat bidrag miljöåtgärder		5,3
Redovisningsuppdrag åt Å-förbund	14,8	14,8
Förutbetalda intäkter, upplupna kostnader	338,0	298,1
Övriga kortfristiga skulder	6,3	4,5
	679,8	652,5

Pågående exploateringsområden bokförs som kortfristig skuld, dels p g a avsikten med innehavet, dels för att det ackumulerade resultatet är positivt, dvs kommunen har fått in inkomster innan utgifterna för området redovisats. Slutredovisning sker när områdena är färdigställda eller delavslutas. Bland de pågående objekten kan nämnas följande, där större avvikelser f n finns redovisade, (- innebär att inkomsterna är större än utgifterna):

Bostadsområden (-34,0 mkr): Gunnesbo -1,8, Värpinge -3,8 mkr, N Fäladen Ö -2,5 mkr, Ö Torn 2 -2,4 mkr, Råbylund 2,2 mkr, Spoletorp -6,9 mkr, Västra Angöringen -5,8 mkr, Harlösabanan 1 10,7 mkr, Klostervallen -10,7, Kung Oscar 3,6.

Industriområden (-21,1 mkr): Gunnesbo -9,8 mkr, Gastelyckan -19,8 mkr, Pålsvägen -8,7 mkr, Gastelyckan Söder -3,9 mkr, Rondell Scheelevägen 5,9 mkr, Pilsåker -10,3 mkr, resultatenheter Brunnsbögen 14,5 mkr.

Områden som har slutredovisats, eller delavslutade (-45,1 mkr): Ö Torn 1-2,5 mkr, Kvarnstenen Dalby -2,4 mkr, Höjebromölla -2,6 mkr. **Delavslutade:** Pålsvägen -35 mkr.

Not 22 Borgensansvar o liknande ansvarsförbindelser

Angivna borgensbelopp avser borgenstagarens skuld efter gjorda amorteringar. Aktiebolag där Lunds kommun har aktiemajoritet markeras med *.

Borgensåtaganden	2001	2000
1. Borgen för lån	1 968,8	2 051,1
Lunds Kommuns Fastighets AB*	1 637,0	1 605,0
Lunds Energi AB*	100,0	205,0
Sydvatten AB	125,9	125,9
Studentbostadsföretag	55,7	57,6
Andra företag och stiftelser	20,4	21,4
Föreningar	10,0	11,2
Ägare till småhus	19,8	25,0
2. Borgen för hyresavtal	5,9	7,6
Lunds Montessorigrundskola	0,0	0,6
Plåstret, ekonomisk förening	0,1	0,1
Stiftelsen S:t Thomas skola	1,8	2,4
Montessoriförskolan Rosa Tornet	1,6	1,5
Minideon ekonomisk förening	2,4	3,0
3. Borgen för pensionsutfästelser	23,2	15,9
- varav Lunds Energi AB*	18,1	10,9
	1 997,9	2 074,6

Riskbedömning av borgensansvaret 2001-12-31:

	mkr	procent
Helägt fastighetsaktiebolag	1 637,0	77
Delägda aktiebolag	249,1	17
Övriga borgenstagare	111,8	6
	1 997,9	100

Not 23 Andra ansvarsförbindelser

	2001	2000
Övre gränser för koncernkontokrediter	340,0	340,0
Lunds Kommuns Fastighets AB*	185,0	185,0
Lunds Kommuns Parkerings AB*	10,0	10,0
Lunds Energi AB*	145,0	145,0
Aktieägaravtal med Lomma kommun		
Lunds kommuns regressrätt	-6,1	-8,8
	333,9	331,2
Räntefordran Sydvatten AB		
	4,9	4,9
	338,8	336,1

Redovisning per förvaltning med jämförelse med driftbudgeten

Redovisning per verksamhetsblock

Drift	2001	2000
Politisk verksamhet	29,5	29,0
Infrastruktur och skydd	124,4	158,4
Fritid och kultur	208,8	202,0
Pedagogisk verksamhet	1 512,0	1 474,5
Vård och omsorg	1 082,7	996,5
Särskilt riktade insatser	26,3	26,5
Affärsverksamhet	10,3	9,7
Servicefunkt, central admin, övr kostn	71,1	79,0
Summa	3 065,1	2 975,6
Finansiering	-3 086,6	-3 169,2
Resultat	-21,5	-193,6
Investeringar		
Infrastruktur o skydd	52,8	45,3
Fritid och kultur	79,2	27,6
Pedagogisk verksamhet	56,4	58,8
Vård och omsorg	7,5	24,7
Affärsverksamhet	41,7	28,9
Gemens servicefunktioner	13,1	15,8
Summa	250,7	201,2

Driftredovisning per förvaltning

	Utfall	Budget	Avvik. skattefin.	Avvik. affärsverk
Kommunkontor	60,9	57,3	-3,6	
Drätselkontor	10,4	12,6	2,2	
Övrig central förvaltning	9,1	8,2	-0,9	
Personalförvaltning	17,6	18,1	0,5	
Brandförsvaret	39,8	39,8	0,0	
Lundafastigheter	-26,3	-17,4	8,9	
Stadsarkitektkontor	7,9	8,1	0,2	
Lunds lantmäteri	3,3	3,5	0,2	
Teknisk förvaltning	103,9	123,2	7,7	11,6
Renhållningsverk	-1,6	-0,5		1,1
Utbildningsförvaltning	319,5	321,0	1,5	
Kultur- o Fritidsförvaltning	210,2	199,3	-10,9	
Socialförvaltning	281,3	269,5	-11,8	
Miljöförvaltning	9,1	9,0	-0,1	
Markentreprenad	-2,8	0,0	2,8	
Vård- o Omsorgsförvaltning	828,4	785,2	-43,2	
Barn- o skolförvaltning Norr	451,6	454,2	2,6	
Barn- o skolförvaltning Söder	402,7	403,4	0,7	
Barn- o skolförvaltning Öster	327,9	330,0	2,1	
Summa	3 052,9	3 024,5	-41,1	12,7
Finansförvaltning	-3 074,4	-3 025,0	49,4	
Summa	-21,5	-0,5	8,3	12,7

Nettoinvesteringar per förvaltning

	Utfall	Budget
Kommunkontor	2,0	29,4
Drätselkontor	1,6	1,0
Övrig Central förvaltning	67,6	65,8
Personalförvaltning	0,4	1,2
Brandförsvaret	0,3	0,9
Lundafastigheter	54,3	139,9
Stadsarkitektkontor	0,2	0,3
Lunds Lantmäteri	0,6	1,9
Teknisk förvaltning	72,2	119,5
Renhållningsverk	18,7	28,6
Utbildningsförvaltning	5,3	6,2
Kultur- o Fritidsförvaltning	13,4	23,3
Socialförvaltning	0,3	0,8
Miljöförvaltning	0,0	0,2
Markentreprenad	5,6	4,1
Vård- o Omsorgsförvaltning	2,4	11,7
Barn- o skolförvaltning Norr	1,3	4,3
Barn- o skolförvaltning Söder	0,4	2,0
Barn- o skolförvaltning Öster	3,8	14,2
Finansförvaltning	0,3	0,0
Summa	250,7	455,3

Större investeringsobjekt, netto

Huvudprojekt	
Viktoriastadion, köp	62,9
Lundalänken	26,5
Genarp högstadieskola	18,5
Cykelkommunen	11,4
Diverse oförutsedda objekt Lundafastigheter	11,0
Lund, förnyelse ledningsnätet, VA	8,6
Vipeholm by 47, omb idr.hall	6,5
Anl källsorterat material	5,8
Fordon/Mask/Inv, Markentreprenad	5,7
Fastigheter LRV	5,1
Aktier i LKF, nyemission	4,7
Komplettering av avloppsnätet	3,6
Containerverksamhet	3,3
Lundagårdsprojektet	3,2
Vent.åtgärder vård o omsorg	2,9
Dalby-Sandby huvudledning	2,9
Sophämningsutrustning	2,8
Östra torn, tryckstegr.station, VA	2,7
Klostergårdskolan, åk 4-6	2,5
Vallkärra skola ombyggnad	2,1
Inventarier högstadiet Genarp	2,1
Undervisningsinventarier utb.fv	2,0
Bibliotek, hörsal	2,0

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Kommunrevision
Förtroendenämnd

- Kommunkontor
- Drätselkontor
- Personalförvaltning

KOMMUNSTYRELSE

- Budgetutskott
- Förhandlingsutskott
- Kvalitetsutskott
- Miljöutskott

NÄMNDER

KOMMUNALA BOLAG

**SKATTEFINANSIERAD
VERKSAMHET**

Barn- och skolnämnder
- *Norr*
- *Söder*
- *Öster*

Vård- och omsorgsnämnd

Utbildningsnämnd

Socialnämnd

Kultur- och fritidsnämnd

Teknisk nämnd

Byggnadsnämnd

-*Stadsarkitektkontor*

-*Lunds lantmäteri*

Räddnings- och beredskapsnämnd

Miljönämnd

Valnämnd

Överförmyndarnämnd

Nämnden för Lundafastigheter

Nämnden för Markentreprenad

AFFÄRSVERK

Teknisk nämnd

-*Vattenverk*

-*Avloppsverk*

Renhållningsstyrelse

-*Renhållningsverk*

**ÄGARANDEL 20%
ELLER MERA**

Lunds Energi AB (97,5 %)

Lunds Kommuns
Fastighets AB (100 %)

Lunds Kommuns
Parkerings AB (100 %)

**ÄGARANDEL
MINDRE ÄN 20%**

AB Sydvatten

SYSAV AB

VALDA FULLMÄKTIGE

	<u>1998</u>	<u>1994</u>
Moderata samlingspartiet	20	19
Folkpartiet Liberalerna	8	8
Kristdemokraterna	4	1
Centerpartiet	3	4
Socialdemokraterna	17	22
Vänsterpartiet	6	5
Miljöpartiet de gröna	6	6
Kommunpartiet Studenterna	1	